

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011-2021

Słupca, 2011

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
I. Charakterystyka obecnej sytuacji w mieście Słupca	7
1.1 Sfera zagospodarowanie przestrzennego	7
1.1.1 Historia Słupcy oraz struktura funkcjonalno – przestrzenna miasta	7
1.1.2 Identyfikacja problemów w sferze zagospodarowania przestrzennego	13
1.1.3 Struktura komunikacyjna	14
1.1.4 Infrastruktura techniczna	17
1.1.5 Obiekty i granice stref ochrony konserwatorskiej	23
1.1.6 System oraz uwarunkowania przyrodnicze miasta	27
1.1.7 Charakterystyka przestrzeni publicznych miasta	32
1.1.8 Analiza zasobów rekreacyjno – turystycznych i możliwości rozwoju turystyki	33
1.2. Sfera gospodarcza	40
1.2.1 Struktura działalności gospodarczej na terenie Słupcy oraz główne sektory / branże działalności gospodarczej	40
1.2.2 Główni pracodawcy oraz struktura zatrudnienia w poszczególnych branżach	44
1.2.3 Kierunki rozwoju gospodarki, w tym ułatwione efektami rewitalizacji zdegradowanego obszaru	46
1.2.4 Identyfikacja problemów w sferze gospodarki oraz opis działań, które przyczynią się do ich rozwiązania bądź ograniczenia	47
1.2.5 Analiza możliwości budżetowych dotyczących realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych	48
1.3. Sfera społeczna	49
1.3.1 Struktura demograficzna i społeczna mieszkańcówmiasta Słupcy	49
1.3.2 Charakterystyka oraz określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji	56
1.3.3 Dostęp do infrastruktury społecznej oraz planowane projekty inwestycyjne i pozainwestycyjne mające na celu poprawę stanu w sferze społecznej	58
1.3.4 Stan, struktura i działalność organizacji pozarządowych i społecznych - aktywność mieszkańców dla działań wychodzenia z kryzysu	67
1.3.5 Identyfikacja problemów zlokalizowanych w sferze społecznej	71
II. Nawiązanie do strategicznych dokumentów na poziomie miasta, powiatu, województwa	71
2.1 Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020	72
2.2 Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny Województwa na lata 2007- 2013	74
2.3 Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Słupeckiego na lata 2009-2013	75
2.4 Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Słupca	76
2.5 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Słupcy	77
2.6 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miasta Słupcy - część A	78
2.7 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Słupcy na lata 2011-2020	79

III. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji	80
3.1 Okres realizacji LPR Miasta Słupcy	83
3.2 Kryteria wyboru obszaru rewitalizowanego w ramach LPR	83
3.3 Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru oraz uzasadnienie wyboru	88
3.4 Podział Lokalnego Programu Rewitalizacji na zadania i projekty oraz opis obszaru rewitalizacji	97
3.5 Oczekiwane wskaźniki osiągnięć (efektów) programu rewitalizacji oraz wnioski z przeprowadzonej analizy	108
IV. Plan finansowy realizacji rewitalizacji	110
V. System wdrażania	111
VI. Monitorowanie oceny i sposoby komunikacji społecznej	113
6.1. System monitoringu LPR oraz sposoby jego oceny	113
6.2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	115
6.3.Public Relations LPR	116
VII. Podsumowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy	118
VIII. Spis tabel, zdjęć wykresów i map	119

Wstęp

Rewitalizacja definiowana jest jako proces przemian przestrzennych, społecznych i gospodarczych w zaniedbanych i zdegradowanych częściach miast.

Celem działań rewitalizacyjnych związanych z rozwojem obszarów miejskich jest wyprowadzenie zdegradowanego obszaru ze stanu kryzysowego, w szczególności poprzez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne. Zasadniczym celem rewitalizacji jest ożywienie przestrzenne, gospodarcze i społeczne terenów zdegradowanych. Zmiany na określonym obszarze, wynikające z podjęcia działań rewitalizacyjnych przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywracania ładu przestrzennego, ożywienia gospodarczego oraz odbudowy więzi społecznych.

Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) jest kompleksowym i długotrwałym programem działań operacyjnych, wymagającym od samorządów terytorialnych wieloletniego zaangażowania oraz skoordynowania pracy różnych podmiotów publicznych i prywatnych. Proces ten planuje się na 10 lat.

Celem głównym Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011–2021 jest „Wywołanie pozytywnej, jakościowej i trwałej zmiany o charakterze przestrzennym i społeczno – gospodarczym, a także wzrost estetyki, atrakcyjności oraz funkcjonalności zdekapitalizowanego obszaru miasta poprzez jego kompleksową rewitalizację”.

Wymóg posiadania Lokalnego Programu Rewitalizacji przez jednostki samorządu terytorialnego planujące działania rewitalizacyjne wynika z zapisów „Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego”, „Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013” oraz „Szczegółowego opisu priorytetów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013”.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy został opracowany w oparciu o dokument Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego „Wytyczne w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata

2007 - 2013". Aktualna wersja w/w Wytycznych została przyjęta przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego w dniu 28 października 2010 r.

Metodyka prac nad opracowaniem LPR opierała się na zasadzie partnerstwa i współpracy wielu podmiotów funkcjonujących w mieście oraz przy współudziale ekspertów zewnętrznych.

Dla celów opracowania programu rewitalizacji wysokiej jakości, Burmistrz Miasta Słupcy skorzystał z wiedzy oraz doświadczeń ekspertów z zakresu rozwoju lokalnego, planowania strategicznego, inwestycji oraz finansów publicznych.

Przebieg prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji (LPR) Miasta Słupcy:

I etap - Przygotowanie i organizacja projektu dokumentu:

- proces planowania (ustalenie harmonogramu opracowania programu rewitalizacji, zasad współpracy oraz realizacji działań rewitalizacyjnych itp.);
- wyznaczenie przez Burmistrza Miasta Słupcy osób oraz jednostek odpowiedzialnych za realizację LPR;
- zebranie zestawu danych statystycznych, informacji i oraz materiałów niezbędnych do opracowania LPR;
- przygotowanie spotkań roboczych oraz działań konsultacyjnych.

II etap - Przeprowadzenie spotkań roboczych i konsultacyjnych:

- identyfikacja i analiza problemów przestrzennych oraz społeczno - gospodarczych w mieście;
- podjęcie decyzji o wyznaczeniu obszaru rewitalizacji;
- identyfikacja celów procesu rewitalizacji w mieście Słupca;
- identyfikacja działań koniecznych do podjęcia w ramach LPR;
- umożliwienie składania propozycji zadań mieszkańcom oraz potencjalnym inwestorom obszaru rewitalizacji w ramach LPR;
- omówienie oraz analiza zebranych danych i informacji niezbędnych do analizy przestrzennej oraz społeczno-gospodarczej miasta Słupca;
- określenie wskaźników osiągnięć zadań zawartych w LPR;
- określenie sposobów i potencjalnych źródeł finansowania zadań.

III etap – Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy:

- opracowanie roboczej wersji LPR;
- weryfikacja roboczej wersji dokumentu przez pracowników urzędu odpowiedzialnych za jego wdrażanie i realizację;
- opracowanie ostatecznej wersji LPR;
- przekazanie ostatecznej wersji LPR władzom lokalnym;
- akceptacja LPR oraz jego przyjęcie Uchwałą Rady Miasta Słupcy;
- skierowanie LPR do właściwych instytucji w celu jego oceny i akceptacji.

Najważniejsze elementy opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy:

Pierwsza część dokumentu jest diagnozą stanu oraz analizą zasobów w mieście. Część ta bazuje na ustaleniach Narodowego Spisu Powszechnego, danych Głównego Urzędu Statystycznego i innych podmiotów, a także informacjach znajdujących się w dokumentach dotyczących miasta oraz będących w posiadaniu Urzędu Miasta w Słupcy. Na ich podstawie określono najważniejsze obszary problemowe sfery przestrzennej, gospodarczej i społecznej.

W kolejnej części przyjęto założenia procesu rewitalizacji, wskazano na obszar wymagający podjęcia działań rewitalizacyjnych, określono projekty i zadania, oszacowano wskaźniki osiągnięć oraz skonstruowano plan finansowy, a także wypracowano system wdrażania, monitorowania oraz public relations LPR.

Z przeprowadzonej analizy czynników krytycznych wpływających na sytuację zdegradowanego obszaru wyłonił się ramowy plan działań mający na celu poprawienie niekorzystnej sytuacji w Słupcy.

I. Charakterystyka obecnej sytuacji w mieście Słupca

1.1 Sfera zagospodarowanie przestrzennego

1.1.1 Historia Słupcy oraz struktura funkcjonalno - przestrzenna miasta

Pierwsze ślady osadnictwa w okolicach Słupcy pochodzą jeszcze z czasów przedhistorycznych. Pozostawili je, wędrujący po tych terenach, członkowie pierwotnych grup łowieckich. Z czasem, w okresie halsztackim kultury łużyckiej (750-400 p.n.e.), na wyspie Jeziora Słupeckiego zbudowano grodzisko. Grodzisko Kultury Łużyckiej na Jeziorze Słupeckim - "Szwedzki Kopiec" jest pierwszym świadectwem funkcjonowania zorganizowanej gospodarki ludzkiej w tych okolicach.

Rozwój miasta rozpoczyna się w chwili, kiedy Słupca, z inicjatywy biskupa poznańskiego Jana, otrzymała prawa miejskie. 15 listopada 1290 r. w Dłusku książę wielkopolski Przemysław II wyraził zgodę na lokację miasta na prawie niemieckim. Dzięki ponownej lokacji z 1296 r. (tym razem na prawie średzkim) Słupca otrzymała cały szereg nowych zadań i przywilejów. Położenie miasta biskupiego przy ważnych traktach handlowych miało bardzo istotny wpływ na jego dalszy rozwój. W XIV w. częstym gościem w mieście był książę Władysław Łokietek. Obserwował stąd walki o zachodnią Wielkopolskę, które toczyły wojska śląskie, dążące do utrzymania tych ziem w Księstwie Głogowskim, z rycerstwem wielkopolskim, chcącym przyłączyć je do państwa Łokietka. Biskup poznański, do którego należała Słupca, poparł starania Łokietka o zjednoczenie zachodniej Wielkopolski z resztą ziem. W zamian, 11 listopada 1314 r. Słupca otrzymała przywilej założenia mennicy i bicia monety. Mennica działała do najazdu krzyżackiego w 1331 r., w czasie którego miasto całkowicie spłonęło. Odbudowa Słupcy nie trwała długo. W latach 1375-82, z inicjatywy biskupa poznańskiego Mikołaja z Kórnika, ok. 9 ha gruntów miasta otoczono długim na 1100 m murem obronnym. Do wnętrza prowadziły dwie bramy - Toruńska (północna) i Pyzderska (południowa) oraz dwie furty - Poznańska (zachodnia) i Konińska (wschodnia). W mieście funkcjonował kościół parafialny pw. Św. Wawrzyńca, a za murami kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i św. Leonarda ze szpitalem. Poza murami istniały jeszcze trzy kaplice, powstałe w XV w. Zostały rozebrane wraz z murami miejskimi na przełomie XVIII i XIX w.

W okresie lokacji Słupca mogła liczyć około 1000 mieszkańców, pod koniec XV w. - podwoiła tę liczbę. Na wyprawę malborską w czasie "wojny trzynastoletniej" (1454-1466) miasto wysłało 20 zbrojnych, co stawiało Słupcę wśród dziesięciu największych ówczesnych

miast Wielkopolski. Wiek XVII i XVIII to okres upadku gospodarczego i politycznego miasta. Liczne przemarsze wojsk szwedzkich, rekwizycje i rabunki, kontrybucje i morowe powietrze wyludniły Słupcę. W 1793 r. miał miejsce II rozbiór Polski, w wyniku którego Słupca stała się miastem pruskim. Nie przeszkodziło to jednak, by w czasie insurekcji kościuszkowskiej (1794 r.) miasto stało się punktem zbornym powstańców wielkopolskich, którzy spotkali się tutaj z dwutysięcznym korpusem generała Henryka Dąbrowskiego.

Ustalenia kongresu wiedeńskiego spowodowały, że Słupca od 1815 r. stała się częścią województwa kaliskiego, pod panowaniem rosyjskim.

W wieku XIX i na początku XX Słupca - dzięki temu, że przechodził przez nią główny trakt handlowy z Berlina do Warszawy i przebiegała w jej pobliżu granica zaborów - powoli odradzała się gospodarczo. Z racji swego położenia miasto było też świadkiem licznych wydarzeń związanych z powstaniami narodowymi (w 1831, 1846-1848, 1863-1864 r.) W czasie I wojny światowej Niemcy urządzili na obrzeżach Słupcy duży obóz dla jeńców rosyjskich.

W 1918 r., po 120 - letniej niewoli Słupca, w wyniku zrywu narodowowyzwoleńczego mieszkańców ziemi słupeckiej, odzyskała niepodległość.

3 maja 1926 roku z inicjatywy ówczesnego burmistrza Tadeusza Parysa odsłonięto na rynku w Słupcy Pomnik Poległych za Wolność Ojczyzny (Pomnik Niepodległości). Pomnik upamiętnia poległych podczas I wojny światowej oraz wojny polsko - bolszewickiej. W 1940 roku, podczas okupacji niemieckiej miasta, został rozebrany, a na jego miejscu urządzono klomb. Staraniem władz miasta oraz mieszkańców, pomnik został odbudowany na początku lat 90. XX wieku.

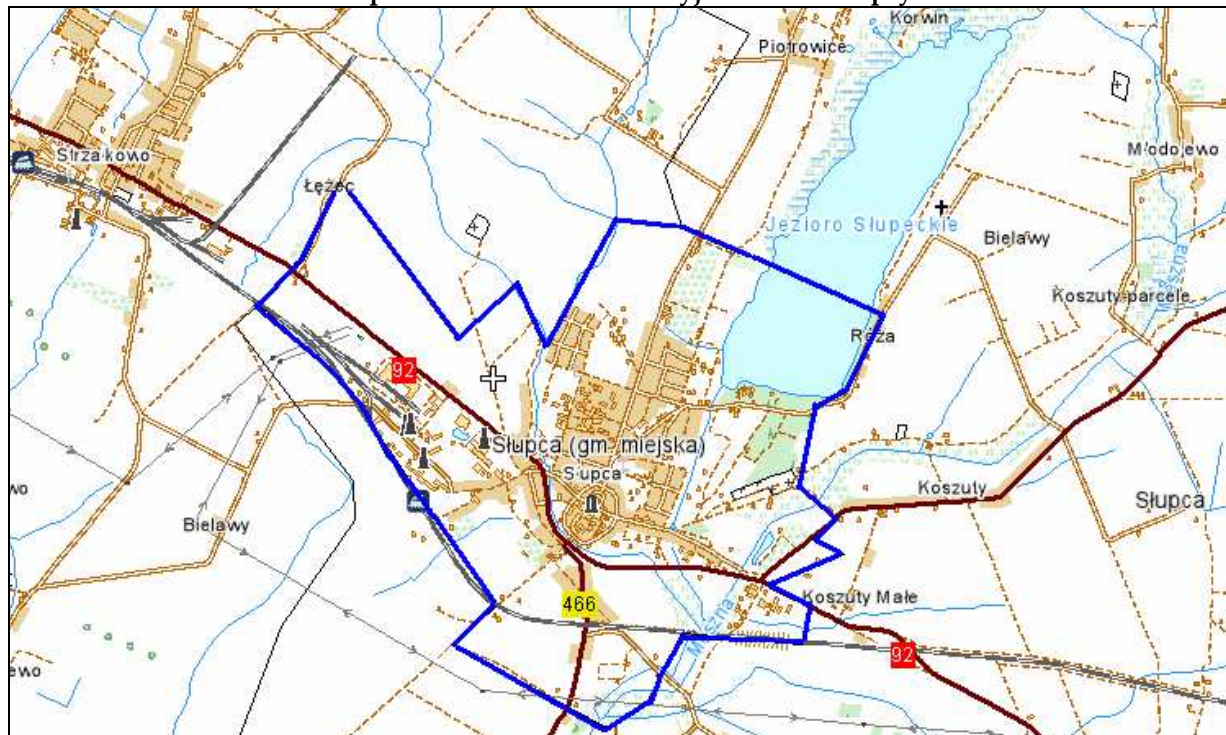
W okresie II wojny światowej miasto znalazło się w tzw. Warthegau, czyli Kraju Warty, na terenie włączonym do II Rzeszy. Zostało wyzwolone w styczniu 1945 r. Niemcy opuścili Słupcę 21 stycznia 1945 r. zgodnie z porozumieniem zawartym jeszcze w lipcu 1944 r. W Słupcy rozpoczyna się okres rządów radzieckiej komendantury wojskowej.

W 1955 r. powstał powiat słupecki, który był najmniej zurbanizowanym powiatem w całej Wielkopolsce. Po likwidacji powiatów w 1975 r. Słupca znalazła się jako gmina w województwie konińskim. W 1990 r. Słupca stała się siedzibą rejonu administracji rządowej. Pierwsza po wyborach samorządowych sesja Rady Miejskiej odbyła się 4 czerwca 1990 r. Od 1 stycznia 1999 r. Słupca po raz czwarty staje się siedzibą powiatu w województwie wielkopolskim.

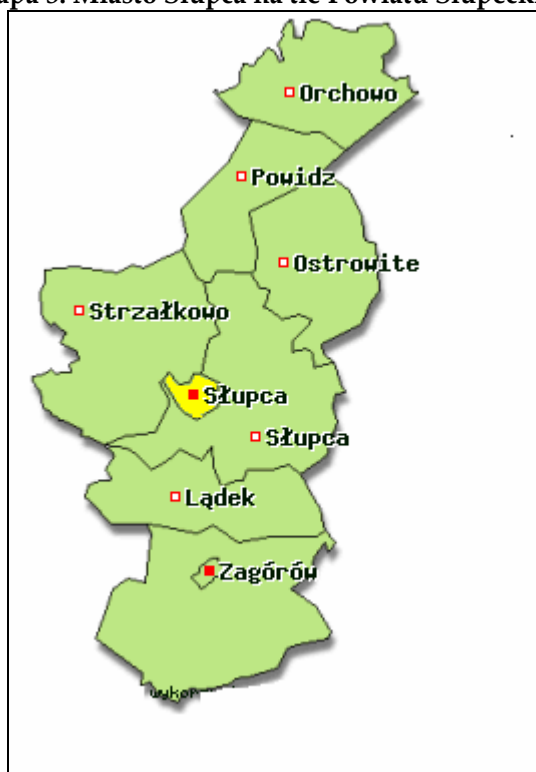

Mapa 2. Granice administracyjne Miasta Słupcy

Źródło: <http://maps.geoportal.gov.pl>

Mapa 3. Miasto Słupca na tle Powiatu Słupckiego

Źródło: <http://www.zpp.pl>

Mapa 4. Powiat Słupecki na tle Województwa Wielkopolskiego

Źródło: <https://www.osp.org.pl>

Mapa 5. Miasto Słupca na mapie Polski

Źródło: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Słupca>

Miasto Słupca jest stolicą powiatu słupeckiego i jako ośrodek powiatowy pełni funkcje usługowe o szerszym znaczeniu i zasięgu subregionalnym, między innymi w zakresie szkolnictwa średniego i zawodowego. Wiodącą funkcją gospodarczą są usługi. Stopniowo rozwija się rzemiosło i handel. Odradza się funkcja turystyczna miasta, a atrakcyjność w tym aspekcie zwiększy planowane oczyszczenie jeziora.

Najważniejsze funkcje miasta Słupcy: ośrodek powiatowy, gospodarczy, lokalny ośrodek obsługi, usługi ponadpodstawowe (administracyjne, zdrowia, oświaty, kultury, sportu, gastronomii, handlu, inne).

Słupca posiada koncentryczny układ przestrzenny z centralnie usytuowanym owalnicowym zespołem zabytkowym, stanowiącym jednocześnie ogólnomiejski ośrodek handlowo - usługowy (centrum miasta). Zespół ten oraz północna strona miasta jest połączeniem funkcji mieszkaniowej ze strefami: handlową, usługową i komunikacyjną. Pośrodku owalnicowego zespołu zabytkowego znajduje się wydzielony, czworokątny rynek (Plac Wolności) oraz ulice krzyżujące się pod kątem prostym.

Mimo zmieniającej się z wiekami zabudowy, Słupca zachowała pierwotny układ urbanistyczny. Na jego obszarze zlokalizowanych jest szereg budynków i obiektów o wartościach kulturowych. Zabytkowy układ urbanistyczny ze względu na wartości historyczne został wpisany do rejestru zabytków pod nr A-55/544 z 23.02.1956 r.

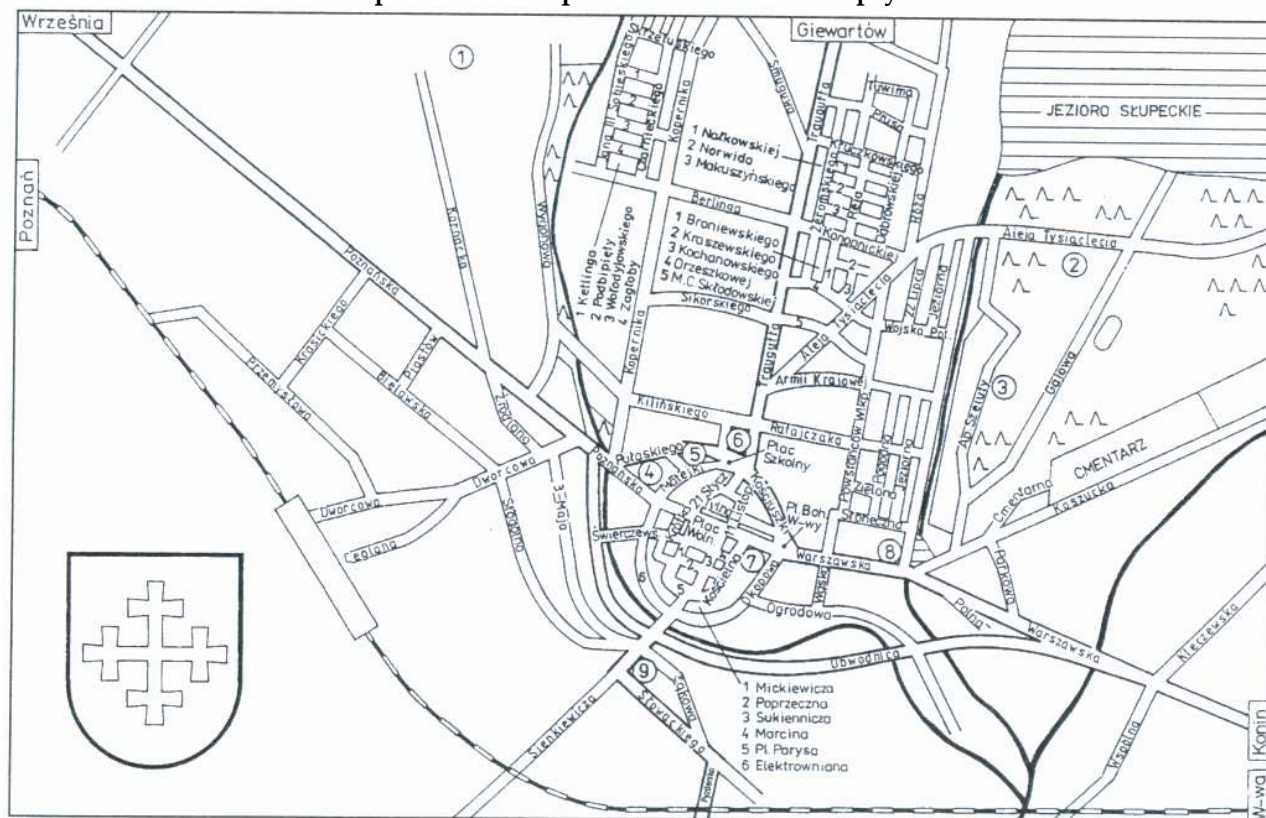
Tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie słupeckiej starówki oraz w północno - wschodniej części miasta nad Jeziorem Słupeckim stanowią największe walory przyrodniczo - krajobrazowe miasta.

Tereny położone przy drodze krajowej oraz przy drogach dojazdowych do autostrady A-2 przeznaczone są na modernizację i rozwój aktywizacji gospodarczej.

W zachodniej części miasta wyznaczono tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej, z dopuszczeniem lokalizacji zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej oraz nieuciążliwej aktywizacji gospodarczej.

Osiedla mieszkaniowe są zlokalizowane w odpowiednich odległościach, dzięki temu cenny układ urbanistyczny i architektoniczny starego miasta nie został zniszczony.

Mapa 6. Struktura przestrzenna Miasta Słupcy

Źródło: „Dzieje Słupcy” – praca zbiorowa pod redakcją Bolesława Szczepańskiego, s. 284.

LEGENDA: 1 - Cmentarz obozu jenieckiego; 2 - Cmentarz żydowski; 3 - Cmentarz prawosławny; 4 - Urząd Miasta; 5 - Dworzec PKS; 6 - Liceum; 7 - Kościół św. Wawrzyńca; 8 - Muzeum Regionalne; 9 - Kościół św. Leonarda.

1.1.2 Identyfikacja problemów w sferze zagospodarowania przestrzennego

Identyfikacja problemów - zagospodarowanie przestrzenne
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konieczność poprawy stanu miejskiej przestrzeni publicznej, zwłaszcza w centralnej części miasta; ▪ Potrzeba podjęcia działań naprawczych części obiektów zabytkowych; ▪ Niska jakość zabudowy części budynków mieszkalnych; ▪ Historycznie ukształtowany układ komunikacyjny miasta przestaje pełnić swoje funkcje – ma miejsce zwiększający się ruch drogowy (przede wszystkim centrum Słupcy) powodujący utrudnienia komunikacyjne; ▪ Konieczność modernizacji części dróg gminnych ze względu na zły stan techniczny; ▪ Ograniczona liczba miejsc parkingowych; ▪ Konieczność poprawy standardu bazy turystycznej i rekreacyjnej;

- Potrzeba rekultywacji Jeziora Słupeckiego;
- Niska jakość gleb (brak gleb I i II klasy bonitacyjnej);
- Niska lesistość oraz mało urozmaicona fauna;
- Brak występowania złóż surowców mineralnych oraz zasobów złóż kopalin użytecznych.

1.1.3 Struktura komunikacyjna

Miasto Słupca położone jest w centralnej Polsce – regionie istotnym pod względem komunikacyjnym. Ważnymi szlakami komunikacyjnymi na terenie miasta są:

- **ul. Warszawska:** wyjazd na Konin i Warszawę;
- **ul. Poznańska:** wyjazd na Wrześnię i Poznań;
- **ul. Sienkiewicza:** wyjazd na Autostradę A2;
- **ul. Słowackiego:** wyjazd na Zagórz i Pyzdry;
- **ul. Traugutta i ul. Kopernika** (obecnie przebudowywana): wyjazd na Piotrowice oraz w kierunku obszaru Powidzkiego Parku Krajobrazowego.

Przez teren miasta przebiega droga krajowa nr 92, która jest drogą alternatywną dla autostrady A2. Droga krajowa jest administrowana przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad. W latach 70. XX wieku zbudowano obwodnicę omijającą miasto od strony południowej. Obecnie, obwodnica jest częścią drogi krajowej nr 92, a jej granice stanowią dwa ronda. Obwodnica nosi nazwę ulicy Objazdowej, a jej długość wynosi 3,1 km.

Na obszarze miasta leżą ponadto dwie drogi wojewódzkie: **droga nr 263** Słupca – Dąbie (jezdnia 10,5 m) oraz **droga nr 466** Słupca – Pyzdry (jezdnia 7,0 m). Drogi wojewódzkie krzyżują się z drogą krajową nr 92.

Na system komunikacyjny miasta składają się również drogi powiatowe administrowane przez miasto, których całkowita długość wynosi 15,92 km oraz drogi gminne (miejskie) o długości 19,5 km.

Miasto prowadzi na bieżąco remonty nawierzchni dróg gminnych, uzupełniając cząstkowe ubytki, a raz w roku przeprowadzane są remonty cząstkowe nawierzchni wszystkich ulic. Duża część nawierzchni dróg gminnych nadal wymaga remontów.

Ważnym elementem systemu komunikacyjnego miasta, mającym duże znaczenie dla atrakcyjności i rozwoju Słupcy jest bliskość autostrady A2, która przebiega w odległości około

5 km od centrum miasta w kierunku południowym. Autostrada stanowi fragment trasy europejskiej E30, która jest uznawana za najważniejszy europejski szlak komunikacyjny na osi wschód – zachód.

Droga o odpowiednich parametrach technicznych łącząca miasto ze zjazdem z autostrady pozwala wykorzystać walory tego położenia (miejsce dojazdu do autostrady z miast: Pyzdry – Jarocin, Gniezno – Witkowo). W związku z obsługą autostrady A2 skrócił się czas oczekiwania na służby ratownictwa drogowo – chemicznego.

Przez miasto przebiega ponadto magistrala kolejowa Berlin – Moskwa.

Mapa 7. Układ komunikacyjny Miasta Słupcy

Źródło: <http://www.viamichelin.pl/web/Mapy-plany>

W ostatnich latach przeprowadzono szereg inwestycji drogowych na terenie miasta Słupcy. Do najważniejszych zaliczyć należy:

- Budowę ulicy Wspólnej stanowiącej dodatkowy wyjazd z miasta w kierunku południowym, co pozwoliło zmniejszyć ruch w rejonie kościoła św. Leonarda.
- Przebudowę ulic Warszawskiej i ul. Kościuszki wraz z chodnikami.
- Modernizację placu Szkolnego oraz zmianę organizacji ruchu na tym obszarze dzięki czemu usprawniono ruch wokół kompleksu: Szkoły Podstawowej nr 1 i Liceum Ogólnokształcącego.
- Zmianę nawierzchni na ulicy Koszuckiej.

- Budowę parkingów przy ulicach Sikorskiego i Orzeszkowej.
- Budowę ronda Róża.
- Generalny remont ulicy Armii Krajowej od skrzyżowania z ul. Powstańców Wielkopolskich do deptaka prowadzącego do lasu miejskiego i na cmentarz.
- Na osiedlu za wieżą ciśnienną utwardzono ulice: Ketlinga, Podbipięty, Wołodajewskiego, Kmicica i Zagłoby.
- Przebudowę ulic powstańców Wielkopolskich i Słonecznej.
- Rozpoczęto również remont istniejącej części ulicy Kopernika oraz jej przedłużenia.

Zdjęcie 1. Rondo "Róża" w Słupcy

Źródło: <http://www.terazslupca.pl>

Do najistotniejszych problemów, zdiagnozowanych na terenie miasta, należą utrudnienia komunikacyjne związane ze zwiększającym się ruchem drogowym w centrum Słupcy. Dynamiczny rozwój motoryzacji sprawia, że historycznie ukształtowany układ komunikacyjny Słupcy przestaje spełniać swoje funkcje, a mieszkańcy miasta narażeni są na uciążliwość ruchu samochodowego. Istnieje potrzeba dalszej modernizacji ulic (zwłaszcza w centralnej części miasta - m.in. okolice Rynku), która dostosuje je do zwiększonego

natężenia ruchu pojazdów. Ważnym problemem jest również ograniczona liczba miejsc parkingowych.

1.1.4 Infrastruktura techniczna

Infrastruktura wodociągowo – kanalizacyjna

Instytucją odpowiedzialną w mieście za właściwe funkcjonowanie infrastruktury wodociągowo – kanalizacyjnej oraz zaopatrzenie w wodę mieszkańców, a także zbiorowe odprowadzanie ścieków jest powstały w 1991 r. Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Słupcy. Najważniejsze cele i działania Zakładu to m.in.:

- produkcja i dostawa wody na potrzeby ludności i innych odbiorców,
- przyjmowanie ścieków i oczyszczanie ich na oczyszczalni ścieków zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym,
- prowadzenie kontroli laboratoryjnej wody i ścieków,
- eksploatacja, konserwacja i prowadzenie remontów istniejących ujęć wody, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (sanitarnej) oczyszczalni ścieków, oraz prowadzenie odpowiedniej dokumentacji w tym zakresie,
- utrzymywanie całodobowego pogotowia wodociągowo-kanalizacyjnego,
- dokonywanie odczytów wodomierzy, zbieranie opłat za dostarczoną wodę i odebrane ścieki,
- udział w programowaniu i koordynacji rozwoju wodociągów i kanalizacji na terenie działalności Zakładu.

Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji eksploatuje sieć wodociągową (przewody magistralne, rozdzielcze i przyłącza) o łącznej długości 59,9 km. Długość sieci bez przyłączy wynosi 36,8 km. Woda dostarczana jest 14 232 osobom (oprócz sfery produkcyjnej i pozostałych odbiorców), co stanowi 99,8 % mieszkańców Słupcy.

Miasto Słupca zaopatrywane jest w wodę z 2 studni głębinowych bezfiltrowych ujmujących wodę z pokładów kredowych. Nominalna wydajność studni głębinowych (podstawowych - nr 7 i 9) to 4800 m³/dobę. Rezerwę stanowią 3 studnie głębinowe czerpiące wodę z pokładów trzecio- i czwartorzędowych o podwyższonych ilościach żelaza i innych parametrach fizyko-chemicznych, które kwalifikują te wody jako wymagające uzdatniania. Nominalna wydajność tych studni to około 2449 m³/dobę.

Od 2009 r. w Słupcy rozpoczęto dozowanie tlenu do sieci wodociągowej w celu

przeciwdziałania procesowi wtórnego zanieczyszczenia sieci wodociągowej żelazem. Proces natleniania wody gwarantuje utrzymanie wysokiej jakości wody w całej sieci wodociągowej. Na podstawie ostatnich badań wody z wodociągu publicznego w Słupcy stwierdzono bezwarunkową przydatność wody do spożycia.

Zabezpieczenie ciągłości dostaw wody w okresach maksymalnego zapotrzebowania stanowi wybudowany w 1993r. zbiornik wieżowy przy ul. Kopernika o łącznej pojemności 700 m³ wody.

W południowo - wschodniej części Słupcy zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków, której zadaniem jest oczyszczanie ścieków z substancji biogenych takich jak azot, fosfor, czy węgiel. Bezpośrednim odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Mieszna. Ciąg technologiczny oczyszczalni ścieków w Słupcy podzielić można na część mechaniczną i część biologiczną z gospodarką osadową.

Oczyszczalnia ścieków w Słupcy zaprojektowana została na średnią przepustowość 2 300 m³/dobę. Obecnie średnio-dobowy przerób oczyszczalni wynosi około 2700 m³/d. Pozostałe elementy oczyszczalni oraz urządzenia gospodarki osadowej są przygotowane do przyjęcia 4 600 m³/dobę.

Zdjęcie 2. Oczyszczalnia ścieków (osadnik wtórny) w Słupcy

Źródło: <http://www.mzwiksłupca.pl>

Oczyszczalnia ścieków w Słupcy odprowadzała w roku 2009 do rzeki Meszny średnio w ciągu doby 2 182 m³ ścieków. Według danych za 2009 r. ścieki sanitarne odbierane są od 13 260 osób (oprócz sfery produkcyjnej i pozostałych dostawców ścieków), co stanowi 93% ogółu mieszkańców miasta.

W chwili obecnej Zakład eksploatuje 45,3 km sieci kanałów i przyłączy sanitarnych. W 2010 r. ilość odprowadzanych ścieków kształtowała się na poziomie 466 700 m³.

Długość sieci kanalizacyjnej w Słupcy wynosi 31,1 km; skanalizowanych jest 1 266 budynków.

Na terenie Słupcy funkcjonuje ponadto zakładowa oczyszczalnia ścieków typu mechaniczno-biologicznego należąca do PPH „Konspol-Bis”. Pozostałe zakłady przemysłowe w mieście odprowadzają wytworzone ścieki do oczyszczalni miejskiej. Miasto Słupca posiada również punkt zlewny nieczystości płynnych. Do punktu zlewnego trafiają przede wszystkim ścieki pochodzące z budynków jednorodzinnych oraz gospodarstw rolnych.

W 2009 r. wytworzono w mieście ogółem 796 000 m³ ścieków, w tym 794 000m³ odprowadzonych zbiorczym systemem kanalizacyjnym do oczyszczalni, natomiast 2 000 m³ taborem asenizacyjnym. Szacunkowy udział ścieków przemysłowych w ściekach oczyszczanych wynosi około 0,5%.

Skratki i piasek jako odpady nienależące do kategorii niebezpiecznych odbierane są przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kleczewie. Osady są natomiast wykorzystywane rolniczo.

Gospodarka odpadami

Administracją zasobów komunalnych zajmuje się Słupeckie Gospodarstwo Komunalne Sp. z o.o. (SGK Sp. z o.o.), które świadczy wszelkiego rodzaju usługi na terenie miasta oraz poza jego granicami. Do głównych zadań SGK należą: utrzymanie czystości i porządku, konserwacja terenów zielonych, usługi transportowe, naprawy nawierzchni ulic, dróg oraz chodników, itp.

Na terenie miasta Słupcy brak jest spalarni, sortowni i kompostowni odpadów. W 2009 r. w ramach realizacji programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Słupcy zutylizowano 14,638 Mg azbestu.

Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych na terenie miasta Słupcy:

- Słupeckie Gospodarstwo Komunalne Sp. z o.o. ze Słupcy;
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EKO ze Strzałkowa;
- EKO – SKÓRTEX Gizałki Sp. z o.o. z Piotrowic;
- Usługi Komunalne, Paweł Blejwas ze Słupcy;
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. z Konina;
- Zakład Oczyszczania terenu BAKUN z Krzymowa.

Odpady komunalne odbierane od właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie miasta Słupcy przekazywane są przede wszystkim do Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Koninie. Ponadto, Gmina Miejska Słupca współpracuje w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi z gminami sąsiednimi w ramach Związku Gmin Regionu Słupeckiego. Współpraca dotyczy selektywnej zbiórki odpadów.

W 2010 r. na terenie Słupcy zebrano ogółem 3 749,46 ton odpadów komunalnych oraz 133,2 ton odpadów zebranych selektywnie, w tym:

- papier i tektura: 23,6 t.;
- szkło: 71,7 t.;
- tworzywa sztuczne: 37,6 t.;
- tekstylia: 0,0 t.;
- odpady wielkogabarytowe: 0,3 t.

Zbiórką odpadów komunalnych w mieście są objęte 1672 budynki, z czego 474 umowy obsługuje Słupeckie Gospodarstwo Komunalne Sp. z o.o. Miasto Słupca deponuje nieczystości stałe na wysypisku w miejscowości Kleczew, które jest oddalone o około 25 km.

W czerwcu 2011 r. Rada Miasta Słupcy podjęła decyzję o przystąpieniu Miasta Słupcy do spółki prawa handlowego – Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie. Celem nowej spółki jest wybudowanie Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów (spalarnia śmieci). Miasto Słupca, chce ograniczyć w ten sposób koszty związane ze składowaniem i wywozem śmieci.

Na terenie Słupcy nie występują tzw. dzikie wysypiska śmieci. Mieszkańcy mają dogodny dostęp do pojemników na śmieci, jak również do pojemników do selektywnej zbiórki odpadów, co w dużej mierze zapobiega tworzeniu się niechcianych wysypisk śmieci, szczególnie na terenach zadrzewionych i zakrzewionych.

Energetyka

Za zaopatrzenie miasta Słupcy w ciepło odpowiada Miejski Zakład Energetyki Ciepłej. Zakład wykonuje zadania o charakterze użyteczności publicznej w zakresie zakupu ciepła z kotłowni przemysłowej na rzecz odbiorców komunalnych i przemysłowych z terenu miasta, a przyłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej, eksploatacji urządzeń służących do przesyłu ciepła w sieci ciepłowniczej, opracowania bilansu cieplnego miasta oraz programowania rozbudowy centralnego źródła ciepła wraz z sieciami przesyłowymi, a także nadzoru technicznego nad inwestycjami ciepłowniczymi prowadzonymi na terenie miasta.

Długość miejskiej sieci ciepłej miasta Słupca wynosi 15 754 km - w tym sieci preizolowanej 9 320 km. Łączna ilość obiektów podłączonych do miejskiej sieci ciepłej w Słupcy to 272 szt., w tym: 169 domów jednorodzinnych, 91 domów wielorodzinnych oraz obiektów komunalnych i użyteczności publicznej, a także 12 pozostałych, niemieszkalnych budynków.

Energia elektryczna na terenie miasta rozprowadzana jest liniami średniego napięcia 15 kV, a następnie przez stacje transformatorowe i dalej liniami niskiego napięcia 0,4 kV do poszczególnych odbiorców energii. Stan sieci średniego i niskiego napięcia jest dość dobry. Planuje się modernizację linii niskiego napięcia, a linie 15 kV stopniowo zamieniane są na linie kablowe średniego napięcia. Na terenie miasta nie ma obiektów elektroenergetycznych – stacji i linii o napięciu 220 kV i 400 kV – krajowej sieci przesyłowej.

Zaopatrzenie w gaz

W 2009 r. rozpoczęto budowę sieci gazowej na terenie miasta Słupcy i okolic. W pierwszym etapie wybudowano rurociąg gazowy wzdłuż obwodnicy miasta. Trasa głównej nitki gazociągu obejmuje ulice: Poznańską – Objazdową – Warszawską. Planowana jest także budowa dalszej części sieci (nitek odchodzących od głównej rury gazociągu) oraz objęcie zasięgiem gazociągu odbiorców indywidualnych na terenie miasta.

Rozgałęzienia gazociągu i ostateczny plan sieci gazowej uwarunkowane będą stopniem zainteresowania odbiorem paliwa gazowego. Od października 2010 r. wydano 114 warunków technicznych umożliwiających przyłączenie do sieci gazowej.

Telekomunikacja

Głównym operatorem zapewniającym w mieście łączność telefoniczną, stacjonarną jest Telekomunikacja Polska S.A. Ogólnodostępny i bezproblemowy jest zasięg operatorów telefonii komórkowej.

Infrastruktura mieszkaniowa

Na przestrzeń miasta Słupca składają się mniej lub bardziej uporządkowane zespoły zabudowy mieszkaniowej. Słupecki Rynek otaczają zabytkowe domy i kamienice z przełomu XIX i XX wieku. Budownictwo mieszkaniowe w Słupcy największy rozwój osiągnęło w latach 1970-1990. Od 2000 r. nastąpił w mieście znaczący rozwój budownictwa wielorodzinnego i jednorodzinnego, co jest związane z osiedleniem się w tych zasobach wielu osób zamieszkałych dotychczas poza miastem.

Pod względem powierzchni, na terenie miasta przeważa zabudowa mieszkaniowo-jednorodzinna. Zasoby mieszkaniowe wybudowane przed 1945 r. stanowią około 30% ogólnej liczby budynków mieszkalnych.

Liczba budynków mieszkalnych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji miasta Słupcy wynosi 194, z czego aż 90% (175 budynków) to liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989r.

Część budynków mieszkalnych nie odpowiada współczesnym standardom jakości zabudowy i wymaga przekształceń oraz rewitalizacji.

W planach jest powstanie nowej dzielnicy mieszkaniowej „Smugi” zlokalizowanej na obrzeżach miasta. Dzielnica ta obejmować będzie tereny między ulicą Smugową a Słomczycką.

W mieście Słupca znajduje się aktualnie 4 900 mieszkań oraz 19 083 izb. Powierzchnia użytkowa mieszkań w mieście wynosi 337 537 m², przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania to 68,9 m², a na 1 osobę 24,2 m².

Wyposażenie mieszkań w instalacje na obszarze Słupcy (w % ogółu mieszkań) przedstawia się następująco:

- wodociąg – 99,0%.
- łazienka – 95,2%.
- centralne ogrzewanie – 89,8%.

Tabela 1. Wyposażenie mieszkań znajdujących się w Mieście Słupca w instalacje techniczno-sanitarne

Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno – sanitarne	
rodzaj instalacji	liczba mieszkań
Wodociąg	4 849
Ustęp spłukiwany	4 689
Łazienka	4 665
Centralne ogrzewanie	4 401

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

1.1.5 Obiekty i granice stref ochrony konserwatorskiej

Na terenie Słupcy wyodrębnione zostały następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

- **Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej.**

Zmiany w tej strefie mogą być dokonywane po uprzednim uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Celem wytyczenia strefy ochrony konserwatorskiej „A” jest zabezpieczenie historycznego układu urbanistycznego, zachowanie wartościowych historycznie i architektonicznie obiektów oraz rewitalizacja obszaru staromiejskiego.

Centrum tej strefy w Słupcy stanowi Stare Miasto, w obrębie miasta lokacyjnego. Granice strefy „A”: od południa ul. Elektrowniana, od wschodu – ul. Okopowa, od północy – ul. Kościuszki, od zachodu – ul. Matejki, aż do jej przecięcia z ul. Elektrownianą. Strefą tą należy objąć również kościół św. Leonarda przy ul. Sienkiewicza.

- **Strefa „B” ochrony konserwatorskiej.**

Obszar wykluczony spod wysokiej dysharmonizującej z otoczeniem zabudowy oraz konieczność ochrony wartościowych pod względem kulturowym i historycznym budynków, na kanwie historycznego układu urbanistycznego.

Strefa ta obejmuje swoim zasięgiem znacznie większy obszar niż strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej - od południa wzdłuż ul. Słowackiego i Stodolnej, od północy granica pokrywa się ze strefą „A” - wzdłuż ul. Pułaskiego i Kościuszki

obejmując swym zasięgiem Plac Szkolny, od wschodu granicę jej wyznacza generalnie ul. Okopowa. Ochroną strefy „B” objęto również całą ul. Warszawską po obu jej stronach.

- **Strefa „E” ochrony ekspozycji i atrakcyjnych powiązań przyrodniczo – kulturowych w krajobrazie.**

Celem strefy jest wyłączenie tego terenu spod wysokiej zabudowy oraz zachowanie dotychczasowych gabarytów budynków.

Strefą „E” objęto całe miasto – poza terenami na północnym zachodzie, zajętyymi pod nowe budownictwo mieszkaniowe. Strefa obejmuje również teren wokół Jeziora Słupeckiego, ponieważ znajdują się tam pozostałości dawnej osady kultury łużyckiej.

- **Strefa „K” ochrony krajobrazu kulturowego.**

Zmiany wprowadzające elementy przestrzenne, znaczące widokowo w krajobrazie miejskim winny być staranie przemyślane i uzasadnione. Granice strefy „K” obejmują całe miasto wraz z Jezioro Słupeckim i terenami wokół niego (okoliczne pola – teren Powidzko – Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu).

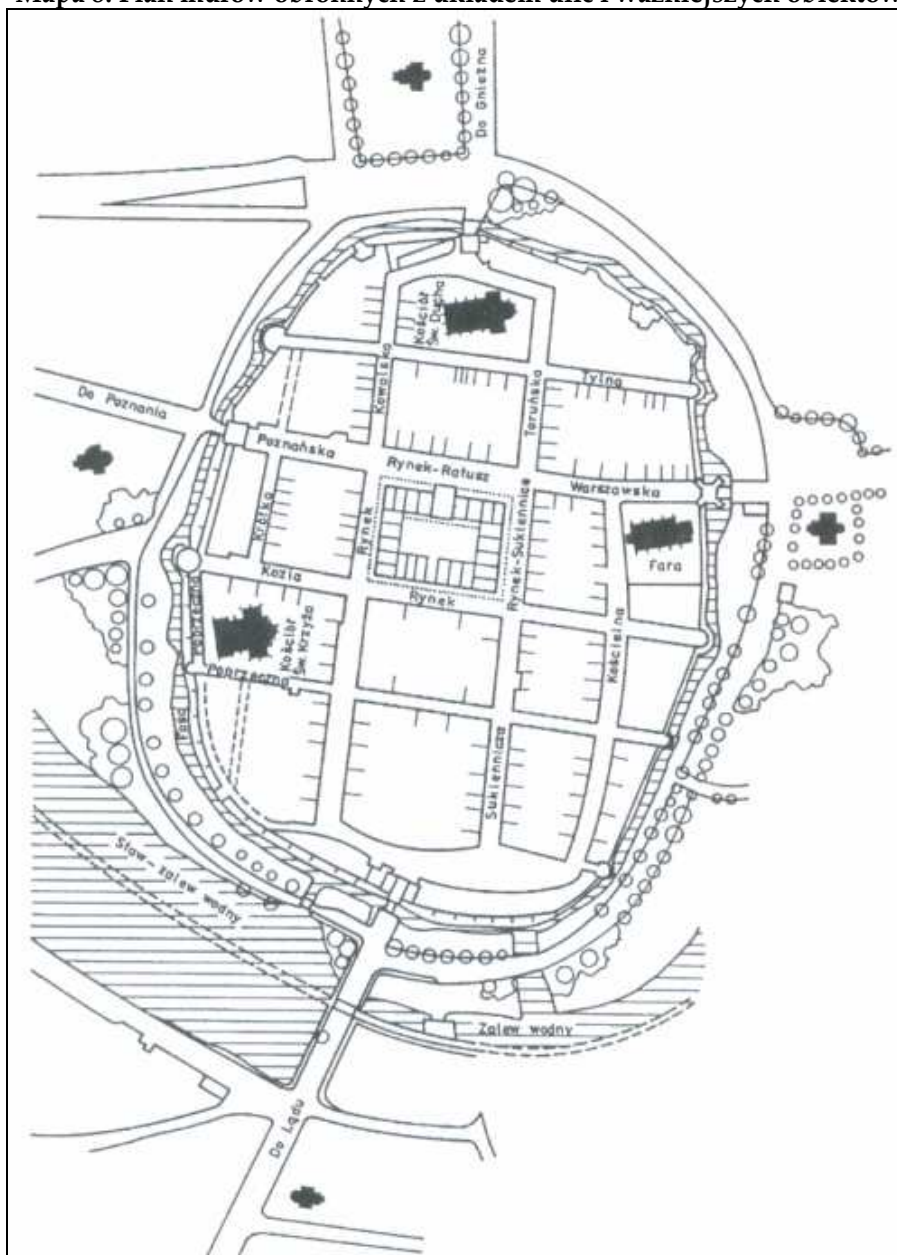
W Słupcy znajduje się 6 obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

- Założenie urbanistyczne strefy „A” ochrony konserwatorskiej (nr rej. 55/544 z 23.02.1956) – w rejonie ulic Elektrownianej, Matejki, Kościuszki, Okopowej.
- Kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca z XV w. (nr rej.: 59/623 z 25.04.1958) – posiada trójnawowe, halowe wnętrze ze sklepieniem gwiaździstym. Na belce tęczowej znajduje się krucyfiks z początku XV w., rzeźba Matki Boskiej Bolesnej, chrzcielnica z XVI w. oraz późnorenesansowy tron biskupi (XVII w.). W 1998 r. w kościele znaleziono najstarszy mechanizm zegarowy w Polsce (jego miniatura jest wystawiona w Muzeum Regionalnym w Słupcy).
- Kościół p.w. św. Leonarda i Wniebowzięcia NMP z XVI w. – drewniana budowla, której dach pokryty został gontem (nr rej.: 60/624 z 25.04.1958). W kościele znajduje się obraz św. Leonarda (ok. 1460 r.), kamienna kropielnica (1521 r.), uznany za cudowny krucyfiks (ok. 1500 r.).
- Park Miejski z XIX w. - zlokalizowany na ul. Parkowej (nr rej.: 729/Wlkp./A z 29.12.2008).

- Dom (dawny Zajazd Pocztowy) z XIX w., znajdujący się na ul. Kościuszki 4 (nr rej.: 405/147 z 7.04.1988).
Na ulicy Kościuszki znajdują się również mury miejskie z XIV w., których tylko część zachowała się do czasów współczesnych (rozebrane w XIX w.) - (nr rej.: 405/147 z 7.04.1988).
- Grodzisko z okresu kultury łużyckiej położone na Jeziorze Słupckim (nr rej.: 412/Wlkp./C z dnia 23.03.2011 r.).

Mapa 8. Plan murów obronnych z układem ulic i ważniejszych obiektów

Źródło: „Dzieje Słupcy” - praca zbiorowa pod redakcją Bolesława Szczepańskiego, s. 76.

Najważniejsze obiekty i tereny podlegające ochronie konserwatorskiej:

- Zespół Synagogi z XIX w. (ul. Bożnicza 11) – w jej skład wchodzi oprócz synagogi mykwa, rytualna ubojnia, dom rabina oraz brama.
- Kaplica Cmentarna z XIX w.
- Cmentarz Rzymskokatolicki z I połowy XIX w. - czynny do chwili obecnej.
- Cmentarz Żydowski - obecnie nieczynny.
- Przystłek Miejski wybudowany w 1896 r. – obecnie znajduje się w tym budynku Sąd Rejonowy.
- Gimnazjum Żydowskie wybudowane ok. 1920 roku.
- Szkoła Powszechna wybudowana w latach 1922 – 24; obecnie Szkoła Podstawowa nr 1 i Liceum Ogólnokształcące.
- Budynek Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” wybudowany w 1932 r.; obecnie kino „Sokolnia” i Miejski Dom Kultury.
- Zespół Komory Celnej (obecnie Starostwo Powiatowe) pochodzący z II połowy XIX w.
- Dworzec Kolejowy wybudowany w latach 1956–58.
- Park Miejski zlokalizowany przy ul. Warszawskiej.
- Zespół Elektrowni i Łaźni Miejskich pochodzący z lat 1915–18; w skład zespołu wchodzi elektrownia, łaźnia i budynek administracyjny.
- Młyn z około 1910 r.
- Wiatrak Koźlak z 1895 r. – obiekt wykonany z drewna.
- Kuźnia – obecnie zakład kowalsko-ślusarski.
- Osada Mezolityczna z czasów kultury sznurowej.
- Zespół domów przy ul. 3 Maja.
- Zespół willi, który obejmuje willę (obecnie Muzeum Regionalne) oraz ogrodzenie bramą.

W Słupcy znajduje się również wiele znalezisk archeologicznych ukazujących początki kultury łużyckiej (750 – 400 p. n. e.) na tych terenach.

1.1.6 System oraz uwarunkowania przyrodnicze miasta

Słupca jest położona w pasie nizin na Nizinie Wielkopolskiej jako głównym regionie fizyczno – geograficznym, w podregionie Pojezierze Gnieźnieńskie w jego części południowej Równinie Wrzesińskiej (równina moreny dennej). Miasto Słupca zajmuje płaską wysoczyznę morenową poza zasięgiem występowania naturalnych jezior polodowcowych (najbliższe Jezioro Powidzkie) przechodzącą na południu w rozległą Pradolinę Warszawsko – Berlińską odległą 8-10 km od miasta. Rzeźba terenu typu polodowcowego jako obszar młodoglacjalny uległa stopniowo erozji w okresie polodowcowym zacierając z biegiem czasu deniwelacje terenu.

Okolice Słupcy leżą w tzw. środkowej dzielnicy rolniczo-klimatycznej (według E. Romera w regionie Krainy Wielkich Dolin). Charakteryzuje ją ścieranie się wpływów klimatu oceanicznego z kontynentalnym. Początek okresu wegetacyjnego przypada najczęściej na koniec marca lub początek kwietnia, jego koniec natomiast na początek listopada. Średnia temperatura roczna dla Słupcy wynosi około $+7,8^{\circ}\text{C}$, w tym średnia temperatura stycznia $-2,8^{\circ}\text{C}$, a lipca około $+17,4^{\circ}\text{C}$.

Pod względem opadów atmosferycznych rejon Słupcy leży w strefie, dla której średnia roczna opadów wynosi 500-550 mm. W rejonie Słupcy dominują wiatry zachodnie (21,8 %), południowo-zachodnie (12,9%) i północno-zachodnie(9,5%). Występowanie wymienionych kierunków wiatrów powoduje, że w rejonie Słupcy dominuje obecność mas powietrza polarno-morskiego, dających zimą odwilże, a latem ochłodzenie i deszcze.

Słupca leży w dorzeczu Warty; nad jednym z jej dopływów – rzeką Meszną, która ma 37 km długości. Meszna wypływa z Jeziora Powidzkiego koło Kochowa. Powierzchnia jej dorzecza wynosi około 705 m. Meszna, meandrując w kierunku południowo-zachodnim, wpływa do Warty na zachód od Policka (80 m n.p.m.). Pod Słupcą Meszna wraz ze zbiegającymi się tu innymi strugami tworzy lokalny, silnie unerwiony węzeł hydryczny, składający się z kilkunastu mniejszych i większych cieków oraz kanałów melioracyjnych, wprowadzających wody do tej rzeki.

Sieć hydrograficzną Słupcy wzbogaca Jezioro Słupeckie, które jest położone w granicach Powidzko – Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Jezioro zostało utworzone w latach 1954-1955 w wyniku spiętrzenia Meszny na obszarach moczarowato-bagiennych rynny polodowcowej. Ma ono powierzchnię 258 ha; jego szerokość wynosi 0,9

km, długość 3,6 km, natomiast głębokość w zależności od poziomu spiętrzenia waha się od 1,8 m do 2,5 m. Najniższy poziom lustra wody występuje w okresie wegetacyjnym (miesiące wiosenno-letnie). Jezioro jest wykorzystywane jako zbiornik retencyjny, służący nawadnianiu użytków zielonych w dolinie rzeki Meszna, na obszarze około 548 ha. Stanowi ono zabezpieczenie przeciwpowodziowe. Do południowych brzegów jeziora (na wschód od Słupcy) przylegają obszary leśne i park założony w 1867r. W 2010 roku przeprowadzono odnowę urządzeń wodnych i piętrzących znajdujących się na terenie jeziora.

Zdjęcie 3. Jezioro Słupeckie

Źródło: <http://pl.wikipedia.org>

Stan wód gruntowych w Słupcy jest zależny od wodostanu Warty i Jeziora Powidzkiego. Na wiosnę, wraz ze wzrostem poziomu wód w Warcie, podnosi się również poziom wód gruntowych oraz poziom rzeki Meszna. Obecnie stosunki wodne reguluje zbiornik retencyjny Jeziora Słupeckiego, który zapobiega między innymi rozlewaniu się rzeki Meszny na oko liczne łąki wskutek tzw. cofki. Poziom wód gruntowych opada jesienią. Poziom występowania wód gruntowych waha się w granicach od 6 do 7 m na wysoczyźnie (691 cm we wsi Łąd) do około 3 - 4 m na granicy sandru wysoczyzny (417 cm we wsi Kochowo) i 80 cm do 1,5 m w dolinie Meszny (132 cm we wsi Kąty).

Gleby występujące w okolicy Słupcy powstały na wysoczyźnie dyluwialnej zbudowanej z gliny zwałowej. Wokół Słupcy występują też niewielkie strefy z piaskami

akumulacji wodno-lodowcowej o różnym uziarnieniu (żwiry). Na obszarze niecki jeziora rynnowego występują torfy i mursze. Wszystkie te utwory stanowiły podłoże do dalszych procesów glebotwórczych.

W okolicy Słupcy wyróżnia się następujące typy gleb na gruntach ornych:

- pseudobielicowe,
- brunatne wylugowane,
- czarne ziemie właściwe i zdegenerowane,
- murszowo-mineralne i murszaste (są to gleby pszenne i żytnie).

W dolinach cieków oraz w lokalnych obniżeniach terenowych występują gleby murszowo-torfowe, murszowe, murszowo - mineralne. Gleby te nadają się przede wszystkim pod użytki zielone. W okolicy Słupcy przeważają gleby łatwe do uprawy, zawierające w wierzchnich warstwach piaski gliniaste lekkie i piaski gliniaste mocne. Stanowią one około 58% gruntów ornych. Oprócz tego w około 40% występują gleby lekkie, zawierające w wierzchnich warstwach piaski luźne i słabo gliniaste. W niewielkiej ilości występują gleby średnie z gliną lekką w wierzchnich warstwach.

Na terenie miasta Słupcy nie występują gleby klasy I i II. Największy udział mają ziemie klasy bonitacyjnej III - 32% oraz V - 29%. Pozostałe klasy gruntów stanowią odpowiednio 27% (IV klasa bonitacyjna) oraz 12% (VI klasa bonitacyjna).

Na powierzchni miasta Słupca składa się 37,9 ha powierzchni gruntów leśnych (lesistość wynosi 3,5%). Niewielka lesistość w Słupcy powoduje, iż fauna nie jest zbyt urozmaicona. W okolicy Słupcy z ssaków pospolite są: sarny, dziki, lisy i zające, a także jelenie. W granicach, znajdującego się około 10 km od Słupcy, Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego występują łosie, wydry i piżmaki. Bardzo liczna jest populacja bobrów. Z gatunków ssaków ginących i zagrożonych w Polsce na uwagę zasługuje mroczek posrebrzany i wilki (wędrownie).

W dolinie Warty (Nadwarciański Park Krajobrazowy) występują liczne gatunki ptaków. Znacząca jest także liczebność par lęgowych oraz wielkość stad w okresie przelotów. W parku krajobrazowym można spotkać m.in.: perkozy, czaple siwe, bociana białego, gęsi, kaczki, myszołowy, jastrzębie gołębiarze, kobuzy, czajki czy bataliony. Występują też licznie błotniaki: stawowy, łąkowy i zbożowy. Kolonijnie gniazdują tutaj mewy śmieszki, a także rybitwy. Urwiste brzegi Warty zasiedla zimorodek oraz gniazdujące kolonijnie jaskółki brzegówki. Z wróblowatych spotyka się remizy, dziwonie, podróżniczki, trzciniaki.

Z pozostałych grup kręgowców płazy i gady reprezentowane są przede wszystkim przez gatunki pospolite, takie jak: żaby, ropuchy, rzekotki drzewne oraz traszka zwyczajna.

Wśród gadów najliczniejsze są: jaszczurki, a na terenach podmokłych spotykany jest zaskroniec.

W powiecie słupeckim (w okolicach miasta Słupcy) jest także zlokalizowany Powidzki Park Krajobrazowy o stosunkowo bogatej szacie roślinnej oraz urozmaiconym świecie zwierzęcym, w tym ichtiofaunie. Różnorodność środowisk i duże jeziora parku sprawiają, że występuje tu wiele gatunków ptaków z różnych grup systematycznych (m.in. puszczyk, sowa uszata, dudek, czy bocian czarny).

Rejon Słupcy pod względem geobotanicznym leży w obrębie Pasa Wielkich Dolin, w strefie Krainy Wielkopolsko-Kujawskiej. Pierwotne okolice Słupcy objęte były następującymi formacjami roślinnymi: lasami, bagnami i łągami. W obecnej strukturze zalesień największą rolę odgrywają sosny, które porastają około 90% powierzchni leśnej. W niektórych zespołach leśnych można spotkać dęby, graby i olsze czarne. W mniejszej ilości występują brzozy, jesiony, lipy, klony, osiki, ja wory, modrzewie, wiązy i topole. Najbliższe okolice Słupcy są obszarami bezleśnymi, jeżeli pominiemy niewielki las i park na wschód od Słupcy. Dominują zatem pola uprawne, łąki i pastwiska.

Na obszarze miasta nie stwierdzono występowania złóż surowców mineralnych oraz zasobów złóż kopalin użytecznych, obecnych na terenie powiatu słupeckiego (węgiel brunatny, kruszywo naturalne, surowce ceramiczne oraz torf).

W Słupcy nie utworzono form ochrony przyrody, takich jak: parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary sieci Natura 2000, rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, pomniki przyrody oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Powierzchnia terenów zielonych w mieście stanowi 9,8% powierzchni ogólnej miasta. Od strony północno - wschodniej Słupcę otula Las Komunalny (około 40 ha). W mieście znajduje się Park Miejski (3,63 ha) założony w 1867 roku. W 2008r. został on objęty ochroną konserwatorską (Nr rejestru 720/Wlkp./A). Park pełni swoją pierwotną funkcję - jest miejscem wypoczynku dla mieszkańców oraz współtworzy kompleks zieleni wysokiej urozmaicającej panoramę miasta, czyli posiada wartość krajobrazową. W parku występują następujące gatunki drzew: dęby szypułkowe i bezszypułkowe, jesiony, kasztanowce, czeremchy, wiąz korkowy, klony, lipy oraz olchy. Po zachodniej stronie ul. Szeluty i Cmentarnej rozciąga się skwer zwany Parkiem Szeluty.

Na terenie Słupcy znajdują się zieleńce: Ogródek Jordanowski, Plac Parysa, przy PKP, przy wieży ciśnień, „Jarzębinka”, Skwer przed „Polo-Market”, Skwer przed Starostwem, Skatepark, Stadion Miejski (założenie zieleni przy WC).

W ostatnim okresie miasto wzbogaciło się o nowe założenia zieleni: zieleniec przed PZU wokół fontanny, na Placu Bohaterów Warszawy, przed MDK, przy boisku ORLIK 2012, Skwer ks. Franciszka Szczygłowskiego, w miejscu dawnego obozu jenieckiego, poszerzono Park Szeluty (skwer wraz ze stawkiem), obsadzono różami Rynek Miejski, a także zadbano o zielen w pasach drogowych. Ogółem, w mieście Słupca zlokalizowanych jest 17 zieleńców o łącznej powierzchni 8,15 ha.

Zdjęcie 4. Park Miejski w Słupcy

Źródło: <http://pl.wikipedia.org>

Tabela 2. Tereny zielone w Słupcy

Tereny zielone	Powierzchnia w ha
Parki	3,9
Skwery	4,3
Zieleń przyuliczna i w pasach drogowych	3,8
Zieleń osiedlowa	12,2
Zieleń na posesjach prywatnych	15,5
Cmentarze	6,1
Lasy (komunalny)	40,0
Ogródki działkowe stałe	16,3
Razem	102,1

Źródło: Urząd Miasta w Słupcy

1.1.7 Charakterystyka przestrzeni publicznych miasta

Układ przestrzenny miasta ma charakter koncentryczny z centralnie usytuowanym zespołem zabytkowym. Głównym i centralnym elementem przestrzeni publicznej miasta Słupcy jest wydzielony, czworokątny Plac Wolności (Słupecki Rynek) zlokalizowany pośrodku owalnicowego zespołu zabytkowego. Rynek otaczają zabytkowe kamienice i domy z przełomu XIX i XX wieku. W centrum miasta zachowało się szereg budynków i obiektów o wartościach kulturowych. Zabytkowy układ urbanistyczny ze względu na wartości historyczne został wpisany do rejestru zabytków.

Na przestrzeń miasta Słupca składają się mniej lub bardziej uporządkowane zespoły zabudowy mieszkaniowej. Osiedla mieszkaniowe są zlokalizowane w odpowiednich odległościach, dzięki temu cenny układ urbanistyczny i architektoniczny starego miasta nie został zniszczony. Część budynków mieszkalnych nie odpowiada współczesnym standardom jakości zabudowy i wymaga przekształceń oraz renowacji.

Przestrzenie publiczne o największych walorach przyrodniczo – krajobrazowych Słupcy to obszar bezpośredniego sąsiedztwa starówki oraz Jeziora Słupeckiego (północno – wschodnia część miasta). Przez miasto przepływa rzeka Mieszna (dopływ Warty).

W Słupcy dobrze rozwinięta jest sieć drogowa. Dynamiczny rozwój motoryzacji sprawia jednak, że historycznie ukształtowany układ komunikacyjny przestaje spełniać swoje funkcje, a mieszkańcy miasta narażeni są na uciążliwość ruchu samochodowego.

Do istotnych elementów przestrzeni publicznej w mieście zaliczyć należy m.in.: Plac Wolności, Plac Szkolny, Plac Bohaterów Warszawy, Plac Parysa, kościoły wraz z otoczeniem,

były obóz jeniecki – miejsce pamięci na granicy miasta z gminą Strzałkowo, Skwer przed Starostwem, Targowisko Miejskie wraz z otoczeniem, Skatepark, zieleniec przed PZU wokół fontanny, Park Szeluty (skwer wraz ze stawkiem), Ogródek Jordanowski.

Miasto Słupca harmonizuje z krajobrazem i zachowało walory historyczne. Rozwój i modernizacja miasta powinny opierać się na jego tożsamości kulturowej, którą należy zachować i wzbogacić w układzie przestrzennym oraz w skali i formach architektury.

Elementy przestrzeni publicznej miasta Słupcy zostały szczegółowo omówione w poszczególnych częściach rozdziału „Charakterystyka obecnej sytuacji w mieście Słupca”.

Zdjęcie 5. Plac Szkolny w Słupcy – Skwer ks. Franciszka Szczygłowskiego

Źródło: <http://www.miasto.słupca.pl>

1.1.8 Analiza zasobów rekreacyjno – turystycznych i możliwości rozwoju turystyki

Turystyka nie nabrała jeszcze właściwego, istotnego znaczenia dla lokalnej gospodarki miasta, ale istnieją przesłanki świadczące o możliwościach rozwoju turystyki i rekreacji. Podstawą rozwoju wydaje się poprawa standardu bazy turystycznej i rekreacyjnej oraz pozyskanie zewnętrznych środków finansowych na ten cel.

W Słupcy brak jest jednolitej bazy turystycznej. Na terenie miasta znajduje się kilka punktów gastronomicznych.

Do terenów o największym potencjale dla rozwoju turystyki i rekreacji w mieście zaliczyć należy tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie słupeckiej starówki oraz w północno – wschodniej części miasta nad Jeziorem Słupeckim. Planowane działania

rewitalizacyjne wpłyną w istotny sposób na zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej miasta, a rewitalizacja zabudowy śródmiejskiej (w sensie architektonicznym, funkcjonalnym czy związanym z obsługą turystyki), spowoduje, że centralna część Słupcy stanie się jej wizytówką.

Władze lokalne mają w planach budowę krytej pływalni o charakterze rekreacyjno – sportowym, zlokalizowanej przy ulicy Batorego. Obiekt ma obejmować baseny, brodzik dla dzieci, saunę, siłownię, solarium, SPA, kręgielnię, kort do squasha, a także kawiarnię oraz salę konferencyjną.

Istotne dla rozwoju turystyki i rekreacji miasta Słupcy są także tereny przyrodnicze zlokalizowane w niedalekiej odległości od miasta (średnio kilkanaście kilometrów):

- Nadwarciański Park Krajobrazowy (jedna z najwartościowszych ostoi ptaków wodnych i błotnych w Polsce oraz najcenniejszych ornitologicznych obszarów Europy).
- Powidzki Park Krajobrazowy (system 17 jezior polodowcowych, wąskich, długich i głębokich, bogata szata roślinna oraz liczne gatunki ryb).
- liczne jeziora (m.in. Powidzkie, Kosewskie czy Niedzięgiel).

Dokumenty strategiczne i planistyczne Miasta Słupcy wskazują na rozwiązania sprzyjające rozwojowi funkcji turystycznej i rekreacyjnej.

Do strategicznych celów rozwoju zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Słupcy zaliczono m.in. rozwój budownictwa letniskowego oraz agroturystyki, przy zachowaniu i wyeksponowaniu walorów przyrodniczych oraz poprawie walorów krajobrazowych gminy poprzez wprowadzenie dolesień, a także budowę tras turystycznych: szlaków pieszych, ścieżek rowerowych, ścieżek dydaktycznych, tras jazdy konnej.

W Planie Rozwoju Lokalnego Miasta Słupca „Turystyka i rekreacja” to jeden z celów w ramach którego zaplanowano m.in. budowę ścieżek rowerowych oraz wytyczenie oznakowanej trasy rowerowej wokół Jeziora Słupeckiego. Cel strategiczny „Kultura fizyczna i sport” przewiduje m.in. budowę krytej pływalni oraz wzbogacenie kalendarza imprez sportowo – rekreacyjnych.

Projektem o istotnym znaczeniu dla rozwoju turystyki i rekreacji w mieście jest planowane utworzenie „Słupeckiej Strefy Turystyczno – Rekreacyjnej” dla mieszkańców oraz turystów poruszających się szlakiem cysterskim i piastowskim, udających się do miejscowości wypoczynkowych nad Jeziorem Powidzkim oraz osób odwiedzających miasto w związku

z imprezami miejskimi (o zasięgu regionalnym: Wawrzyńki Słupeckie, Słupeckie Spotkania Odpustowe; ogólnopolskim: Imprezjami - Festiwalem Filmów i Sztuki, Triathlonem Słupeckim- imprezą, która ma być przywrócona w ramach projektu). Cała infrastruktura będzie ogólnie dostępna i dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zostanie ona również wzbogacona w elementy małej architektury takie jak ławki czy gazony. Zasięg i granice strefy turystyczno - rekreacyjnej:

- część zachodnia: od kanału łączącego się ze stawkiem;
- część południowa: Park Miejski i Cmentarz;
- część wschodnia : granice miasta;
- część północna: Jezioro Słupeckie.

„Słupecka Strefa Turystyczno - Rekreacyjna” będzie zlokalizowana w obrębie naturalnej, zielonej części miasta, a jej powierzchnia wyniesie 53 ha. W ramach projektu zostanie zmodernizowana infrastruktura turystyczna oraz powstaną nowe elementy o charakterze rekreacyjno - turystycznym:

- budowa ścieżki zdrowia w Lasku Komunalnym (długość 2,25 km);
- budowa Bulwaru spacerowego mającego swój początek przy Muzeum Regionalnym nad stawkiem miejskim, a kończącego się nad malowniczym Jeziorom Słupeckim (powierzchnia 900 m);
- modernizacja plaży miejskiej nad jeziorem wraz z rekreacyjnymi pomostami, służącymi również do uprawiania wędkarstwa i cumowania niewielkich jednostek pływających, budowa wyciągu do uprawiania narciarstwa wodnego, modernizacja stancji żeglarskiej i kapitanówki;
- wytyczenie szlaku wodnego wokół „Kopca Szwedzkiego”- grodziska kultury łużyckiej, a także wyznaczenie boiska do siatkówki plażowej i rzutni boule, wraz z modernizacją Amfiteatru Miejskiego znajdującego się przy jeziorze;
- wyznaczenie szlaku rowerowego pn.„Zielone płuca Słupcy” rozpoczynającego się na zachodniej granicy miasta od strony Strzałkowa a zakończenie w zielonej strefie miasta nad Jeziorom Słupeckim (długość 3,46 km);
- modernizacja Leśnej Promenady Spacerowej na ul. Gajowej (długość 915 m) wraz ze znajdującą się przy niej strzelnicą, Ogródkiem Jordanowskim dla dzieci, wyznaczeniem ścieżki do Nordic Walking (2,1 km), montażem rzutni boule;
- zaadoptowanie zabytkowego Parku Miejskiego na Letnią Scenę Koncertową, w której będą odbywały się koncerty muzyki poważnej (w tym coroczne koncerty

muzyki Apolinarego Szeluty, kompozytora Młodej Polski mieszkającego w Słupcy);

- wyznaczenie szlaku turystycznego obejmującego wszystkie ważne miejsca historyczne miasta, mającego swój początek na zachodnim krańcu miasta, gdzie przebiegała granica pomiędzy zaborami (miejsce upamiętnione stałą wystawą od 2008r.) a swe zakończenie w zielonej strefie miasta nad Jeziorem Słupeckim z zabytkowym grodziskiem kultury łużyckiej (długość 10,25 km).

„Słupecka Strefa Turystyczno - Rekreacyjna” będzie ponadto obejmować swym zasięgiem: Stadion Miejski w Słupcy, kompleks boisk „Moje boisko ORLIK 2012” oraz „stare boisko”.

Na terenie Miasta Słupcy znajduje się wiele interesujących obiektów i zespołów architektoniczno-urbanistycznych. Na krajobraz kulturowy miasta składają się przede wszystkim obiekty usytuowane w centralnej części miasta.

Do najważniejszych obiektów i zespołów o charakterze kulturalnym pełniących również funkcje turystyczne zaliczyć należy m.in.:

- Zabytkowy układ urbanistyczny miasta;
- Pozostałości miejskich murów obronnych z XIV w.;
- Zespół synagogi przy ul. Bóźnicznej;
- Park Miejski;
- Miejski Dom Kultury wraz z kinem „Sokolnia”;
- Były obóz jeniecki - miejsce pamięci na granicy miasta z gminą Strzałkowo;
- Wiatrak Koźlak;
- Kościół św. Wawrzyńca;

Zdjęcie 6. Kościół św. Wawrzyńca w Słupcy

Źródło: <http://www.miasto.slupca.pl>

- Kościół św. Leonarda i wniebowzięcia NMP;

Zdjęcie 7. Kościół św. Leonarda i Wniebowzięcia NMP w Słupcy

Źródło: <http://www.miasto.slupca.pl>

- Zajazd Pocztowy (obecnie dom) przy ul. Kościuszki;

Zdjęcie 8. Zajazd Pocztowy w Słupcy

Źródło: <http://www.polskaniezwykla.pl>

- Zabytkowa willa (obecnie Muzeum Regionalne);

Zdjęcie 9. Zespół willi przy ul. Warszawskiej – Muzeum Regionalne w Słupcy

Źródło: <http://pl.wikipedia.org>

Stan obiektów zabytkowych na obszarze miasta jest różny. Niektóre z nich wymagają podjęcia odpowiednich działań w celu poprawy ich stanu technicznego oraz przywrócenia walorów estetycznych.

W Słupcy znajdują się obiekty i tereny pełniące funkcje rekreacyjno – turystyczne do których zaliczają się m.in.:

- Hala widowisko – sportowa – z widownią na 201 miejsc oraz 2 salkami do zajęć korekcyjnych.
- Strzelnica sportowa dysponująca 14 stanowiskami.
- Stadion: 2 boiska do piłki nożnej, bieżnia żużlowa, skocznia w dal oraz kula.
- Boisko wielofunkcyjne przy szkole Podstawowej nr 1.
- 2 kompleksy boisk „Moje boisko ORLIK 2012” – boiska do piłki nożnej, siatkówki, koszykówki i tenisa ziemnego.
- Korty tenisowe.
- Parki miejskie.
- Place zabaw dla dzieci.
- Skatepark dla młodzieży.

Zdjęcie 10. Plac zabaw Fundacji Muszkieterów w Słupcy

Źródło: <http://www.miasto.slupca.pl>

Słupca jest bardzo znanym w regionie organizatorem wielu imprez rekreacyjnych i turystycznych. Do najważniejszych imprez, organizowanych w mieście należą m.in.:

- Słupeckie Dni Rodziny;
- Słupecki Festiwal Sztuki „Imprezje”;
- Wawrzyńki Słupeckie;
- Biegi Wawrzyńkowe o Laur św. Wawrzyńca;
- Rajd im. E. Taczanowskiego szlakami Powstania Styczniowego;
- Złaz Siedmiomilowców;
- Ogólnopolski Rajd Świętojański;
- Marsz Patrolowy z okazji Święta Niepodległości;
- Słupecka Gra Miejska.

W mieście organizowane są także imprezy o charakterze sportowym, takie jak: turnieje piłki siatkowej, koszykowej czy nożnej, a także zawody strzeleckie oraz lekkoatletyczne.

W 2010 roku na terenie lasu między ulicami Gajową, a Szeluty oznaczone zostały trasy biegowe i spacerowe.

1.2. Sfera gospodarcza

1.2.1 Struktura działalności gospodarczej na terenie Słupcy oraz główne sektory / branże działalności gospodarczej

Słupca jest znaczącym ośrodkiem gospodarczym wschodniej części Wielkopolski. Korzystne położenie komunikacyjne (bliskość autostrady, miasta Poznania, linia kolejowa) oraz dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna (m.in. pełne zwozociągowanie, własna oczyszczalnia ścieków, sieć kanalizacyjna i ciepła) stwarzają dogodne warunki do rozwoju gospodarczego miasta.

Istotnym problemem jest brak terenów inwestycyjnych będących własnością miasta, przeznaczonych pod aktywizację gospodarczą, a także zamknięcie granicami administracyjnymi.

W strukturze działalności gospodarczej Słupcy dominuje przemysł, przetwórstwo rolno-spożywcze, usługi i handel. Miasto jest jednym z większych ośrodków przemysłu metalowego i maszynowego w Wielkopolsce (m.in. Mostostal Słupca, Zremb).

W ostatnich latach na terenie Słupcy powstało kilka dużych obiektów handlowych tzw. marketów spożywczych sieci: „Lidl”; „POLO market” (dwa sklepy); „Biedronka”, „NETTO”, „Twój-Market” czy „Intermarche”. Obecnie działalność w mieście prowadzi także około 45 punktów handlowych branży spożywczej oraz duża ilość stałych placówek handlowych branży przemysłowej. Dużą ilość przedsiębiorców trudniących się handlem na straganach skupia Targowisko Miejskie. Ze względu na stan i warunki panujące na targowisku konieczna wydaje się jego modernizacja.

Na terenie miasta dobrze rozwinięte są usługi transportowe i spedycyjne (m.in. „Bestanding Logistics”). Ponadto, działalność gospodarczą prowadzi wiele średnich i małych zakładów produkcyjnych i usługowych, które zajmują się m.in.:

- produkcją mebli i obróbką drewna;
- usługami budowlanymi, produkcją stolarki budowlanej;
- produkcją elementów metalowych, kontenerów;
- wyprawianiem i uszlachetnianiem skór;
- wędliniarstwem;
- obsługą związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- usługami dla rolnictwa.

Największą tendencję rozwojową notuje się w powstawaniu na terenie miasta: sieci placówek handlowych; podmiotów świadczących usługi budowlane, transportowe, w zakresie ochrony zdrowia czy informatyki; firm produkujących meble i zajmujących się stolarstwem, a także produkcją okien i drzwi z PCV.

W gospodarce miasta zatrudnionych jest ogółem około 4000 osób. Wszystkie ważniejsze instytucje obsługujące działalność gospodarczą znajdują się na terenie miasta i w większości zlokalizowane są w jego centralnej części. Ilość przedsiębiorców aktualnie działających, zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Miasta w Słupcy wynosi 1 444, z czego 124 na obszarze rewitalizacji.

Tabela 3. Przedsiębiorcy zarejestrowani w ewidencji działalności gospodarczej Miasta Słupcy

Lata	Ogółem zarejestrowane	Nowo zarejestrowane	Wyrejestrowane	Zmiany wpisów do ewidencji	Aktualnie działające
2005	3835	140	198	237	1399
2006	4010	175	204	177	1370
2007	4160	150	132	140	1388
2008	4320	160	146	180	1402
2009	4461	141	111	349	1432
2010	4563	102	90	216	1444

Źródło: Urząd Miasta w Słupcy

Według danych GUS za 2010 r. na terenie Słupcy działalność gospodarczą prowadzi ogółem 1758 podmiotów. Spośród ogólnej liczby podmiotów gospodarczych w mieście 60 podmiotów należy do sektora publicznego, a 1698 do prywatnego (96,6% wszystkich podmiotów gospodarczych).

W 2009 r. nastąpił spadek liczby podmiotów gospodarczych (w porównaniu z latami 2005-2008, kiedy to miała miejsce tendencja wzrostowa), natomiast w 2010 r. miał miejsce niewielki ich wzrost.

Tabela 4. Liczba podmiotów gospodarki narodowej funkcjonujących na terenie Słupcy w latach 2005-2010

Lokalizacja	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Słupca	1903	1919	1928	1920	1721	1758

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Według danych GUS za 2010 r. większość podmiotów gospodarczych w mieście Słupca prowadzi działalność w sektorze handlu oraz naprawy pojazdów samochodowych (470), a także budownictwa (251).

Najmniejsza ilość podmiotów zarejestrowanych jest w sekcjach dotyczących wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (5) oraz dostaw wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją (8).

Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej na terenie Miasta Słupcy w rejestrze REGON wg sekcji PKD 2007

Podmioty gospodarki narodowej	
Sekcja	PKD 2007
Ogółem	1758
Sekcja A: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	41
Sekcja B: Górnictwo i wydobywanie	-
Sekcja C: Przetwórstwo przemysłowe	158
Sekcja D: Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5
Sekcja E: Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	8
Sekcja F: Budownictwo	251
Sekcja G: Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	470
Sekcja H : Transport i gospodarka magazynowa	68
Sekcja I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	41
Sekcja J : Informacja i komunikacja	34
Sekcja K : Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	77
Sekcja L: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	26
Sekcja M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	155
Sekcja N: Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	50
Sekcja O: Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	15
Sekcja P: Edukacja	58
Sekcja Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	143
Sekcja R: Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	33
Sekcja S: Pozostała działalność usługowa	125
Sekcja T: Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; Gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Mniejszą rolę gospodarczą na terenie miasta Słupcy pełni rolnictwo. Pracą w gospodarstwach rolnych trudni się niewielki odsetek mieszkańców miasta. Powierzchnia użytków rolnych w granicach administracyjnych Słupcy wynosi 553 ha co stanowi 53,7% całkowitej powierzchni miasta, w tym:

- Grunty orne 462 ha (44,8%),
- Sady 3 ha (0,3%),
- Użytki zielone 62 ha (6,1%).

W porównaniu z gminami leżącymi w powiecie słupeckim powierzchnia użytków rolnych w Słupcy jest niewielka. Znajdują się one na obrzeżach miasta i Jeziora Słupeckiego. Ponadto, powierzchnia użytków rolnych ulega sukcesywnemu zmniejszaniu z uwagi na zmianę sposobu ich użytkowania na cele nierolnicze takie jak budownictwo, przemysł oraz usługi.

Wskaźnik bonitacyjny gleb w mieście Słupca wynosi 1,0 czyli są to grunty w klasie IVa. Struktura wielkości gospodarstw rolnych w 2010r przedstawiała się następująco:

- 97 gospodarstw w przedziale obszarowym 1-5 ha;
- 10 gospodarstw w przedziale obszarowym 5-10 ha;
- 3 gospodarstwa w przedziale obszarowym 10-20 ha.

Wśród gospodarstwach rolnych przeważają grunty o powierzchni do 5 ha. Często są to działki rekreacyjne, które mają powierzchnię do 1 ha. Bliskość dużego skupiska ludności warunkuje rodzaj uprawy na tych terenach (warzywa i owoce, jak również ziemniaki, które są przeznaczane na sprzedaż). W mieście znaczna jest także hodowla trzody chlewnej.

1.2.2 Główni pracodawcy oraz struktura zatrudnienia w poszczególnych branżach

Do najważniejszych pracodawców w mieście należą następujące podmioty gospodarcze:

- Mostostal Słupca Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A zajmuje się produkcją i montażem konstrukcji stalowych dla budownictwa, drogownictwa, górnictwa, hutnictwa, energetyki, ochrony środowiska i innych gałęzi przemysłu. Podstawowy profil produkcji spółki stanowią konstrukcje stalowe dla budownictwa ogólnego i przemysłowego. Ważnym ogniwem działalności są konstrukcje stalowe obiektów mostowych, a także innych obiektów inżynierskich. Produkcja i montaż konstrukcji stalowych obejmuje m.in.: hale przemysłowe i magazynowe, budowle inżynierskie, zbiorniki, silosy, mosty oraz wiadukty. Mostostal Słupca - poza działalnością krajową - eksportuje przede wszystkim do Niemiec, Austrii oraz krajów skandynawskich. Przedsiębiorstwo zatrudnia około 650 pracowników.

Zdjęcie 11. Siedziba spółki Mostostal Słupca

Źródło: <http://www.mostostal-słupca.pl>

- Spółdzielnia Inwalidów „Przyjaźń” – zajmuje się produkcją elementów elektronicznych oraz przetwórstwem tworzyw termoplastycznych. Eksportuje głównie do Niemiec. Spółdzielnia zatrudnia około 420 pracowników.

Zdjęcie 12. Spółdzielnia Inwalidów w Słupcy

Źródło: <http://www.sip.słupca.pl>

- KONSPOL BIS Sp. z o.o. – Zakład zajmuje się ubojem i przetwórstwem kurczaków, które są chłodzone powietrzem. Wyroby firmy dostępne są na terenie całego kraju, a także za granicą (głównie Niemcy i Francja). W spółce pracuje około 365 osób.
- Mostostal Montaż Słupca Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (zatrudnia około 70 pracowników) – działalność obejmuje projektowanie, wykonawstwo oraz montaż

wraz z obudową, zabezpieczeniem antykorozyjnym oraz pracami ogólnobudowlanymi włącznie. Spółka realizuje krajowe i zagraniczne inwestycje w zakresie dostaw i montażu konstrukcji stalowych, lekkiej obudowy, maszyn i urządzeń górniczych.

- Słowińscy sp.j. – producent okien i drzwi z drewna i PCV. Spółka zatrudnia 63 pracowników.
- Przedsiębiorstwo Techniczno-Handlowe ZREMB Sp. z o.o. – zajmuje się montażem konstrukcji stalowych (dla budownictwa, przemysłu i energetyki), urządzeń technologicznych, w tym spawaniem, montażem linii, kabin, konstrukcji wsporczych, podestów oraz montażem konstrukcji pod przenośnik. Spółka zatrudnia około 50 osób.

Brak jest szczegółowych danych dotyczących struktury zatrudnienia w poszczególnych branżach gospodarki. Największa liczba osób z obszaru miasta Słupcy jest zatrudniona w sektorze usług, handlu oraz produkcji.

1.2.3 Kierunki rozwoju gospodarki, w tym ułatwione efektami rewitalizacji zdegradowanego obszaru

Rewitalizacja zdegradowanego obszaru centralnej części Słupcy przyczyni się do rozwoju lokalnej gospodarki w sposób pośredni i bezpośredni. Planowane działania rewitalizacyjne w zakresie poprawy stanu infrastruktury technicznej i społecznej oraz funkcjonowania targowiska miejskiego, a także odnowa obiektów zabytkowych, rozwój drobnej architektury oraz poprawa stanu zieleni miejskiej znacząco wzmocnią potencjał inwestycyjny miasta, poprawią jego wizerunek, a także wpłyną pozytywnie na aspekt promocyjny obszaru wśród przedsiębiorców, potencjalnych inwestorów oraz turystów.

Bliskość Poznania, położenie na szlaku ważnych ciągów komunikacyjnych, rozwinięta infrastruktura, a także kwalifikacje i przedsiębiorczość mieszkańców mają i będą miały decydujący wpływ na atrakcyjność gospodarczą Słupcy. Stymulująco na rozwój gospodarczy miasta działa bliskie położenie autostrady A-2.

Do najważniejszych kierunków rozwoju gospodarki miasta Słupcy i czynników powiązanych z tym rozwojem zaliczyć należy:

- prowadzenie przyjaznej polityki dla inwestorów;

- działania promujące miasto;
- kapitał ludzki;
- rozwój sektora usług;
- rozwój drobnego przemysłu;
- tworzenie warunków dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości;
- rozwój turystyki (w tym agroturystyki) i rekreacji;
- pozyskiwanie przez miasto gruntów stanowiących własność prywatną pod tereny aktywizacji gospodarczej;
- kontynuacja poprawy stanu infrastruktury drogowej i towarzyszącej;
- atrakcyjne położenie oraz dogodne połączenia komunikacyjne;
- bliska odległość miasta Poznania – stolicy województwa wielkopolskiego.

1.2.4 Identyfikacja problemów w sferze gospodarki oraz opis działań, które przyczynią się do ich rozwiązania bądź ograniczenia

Identyfikacja problemów – gospodarka
<ul style="list-style-type: none">
▪ Brak terenów inwestycyjnych będących własnością miasta, przeznaczonych pod aktywizację gospodarczą, a także zamknięcie granicami administracyjnymi;
▪ Konieczność modernizacji targowiska miejskiego;
▪ Zwiększenie roli turystyki i rekreacji w rozwoju lokalnej gospodarki;
▪ Deficyt budżetowy.

Działania, które przyczynią się do rozwiązania i/lub ograniczenia problemów gospodarczych:

- podjęcie procesu rewitalizacji miasta Słupcy;
- wykorzystanie środków z funduszy zewnętrznych na projekty istotne z punktu widzenia rozwoju gospodarki lokalnej.
- pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych.
- rozwój i intensyfikacja współpracy między podmiotami publicznymi i prywatnymi, np. w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.
- tworzenie przez władze lokalne sprzyjających warunków dla powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych, poprzez stosowanie ulg i zwolnień podatkowych oraz ułatwień dla nowo powstałych firm.
- pozyskanie gruntów przeznaczonych na działania inwestycyjne.
- rozwój i poprawa stanu istniejącej infrastruktury.
- prowadzenie gospodarki finansowej, która przyczyni się do wzrostu dochodów.

1.2.5 Analiza możliwości budżetowych dotyczących realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych

Przedsięwzięcia inwestycyjne Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy będą finansowane z kilku źródeł, m.in.: środków pochodzących z budżetu miasta, funduszy europejskich (PROW na lata 2007-2013,) oraz Inicjatywy JESSICA.

Ze względu na rolę, kompetencje oraz potencjał to samorząd terytorialny pełni i będzie w najbliższej przyszłości pełnił funkcję koordynatora działań rewitalizacyjnych w mieście. Powodzenie całego procesu rewitalizacji, w dużej mierze zależało będzie od możliwości organizacyjnych i finansowych samorządu lokalnego w Słupcy oraz umiejętności kreowania rewitalizacyjnej polityki rozwojowej. Samorząd miasta musi wygospodarować środki na realizację zadań i projektów rewitalizacyjnych oraz wspierać działania rewitalizacyjne innych podmiotów.

W latach 2005-2008 w budżecie miasta Słupcy odnotowano nadwyżkę budżetową - dochody budżetowe były wyższe od wydatków. W latach 2009-2010 miał natomiast miejsce nieznaczny deficyt budżetowy.

W omawianym okresie dochody miasta oraz wydatki inwestycyjne wraz z ich procentowym udziałem w wydatkach ogółem, mają generalnie wysoki poziom oraz tendencję wzrostową (wyjątkiem jest 2009 r.), co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6. Analiza możliwości budżetowych dotyczących realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych Miasta Słupcy w latach 2005-2010

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Dochody ogółem	22 615 087,00	24 874 151,16	28 051 942,29	30 923 249,35	28 866 014,37	31 536 791,05
Wydatki ogółem	20 924 134,00	23 843 700,67	27 269 875,86	29 741 868,44	29 722 932,25	33 676 265,85
Wydatki majątkowe inwestycyjne	613 313,00	1 284 463,45	3 549 145,78	4 101 039,60	2 855 383,25	3 773 476,41
Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem	2,9%	5,4%	13,0%	13,8%	9,6%	11,2%

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Słupcy na lata 2011-2023 przyjęto wzrost ogólnych kwot dochodów bieżących i wydatków w latach 2011-2013. Na lata 2014-2023 przyjęto takie same wielkości jak w 2013 r. W latach 2012-2013 zaplanowano wzrost wpływów z podatków PIT oraz CIT. W każdym roku przewidziano na wydatki majątkowe około 5% dochodów bieżących. W latach 2012-2013 miasto planuje ubiegać się o fundusze zewnętrzne na realizację wielu przedsięwzięć inwestycyjnych.

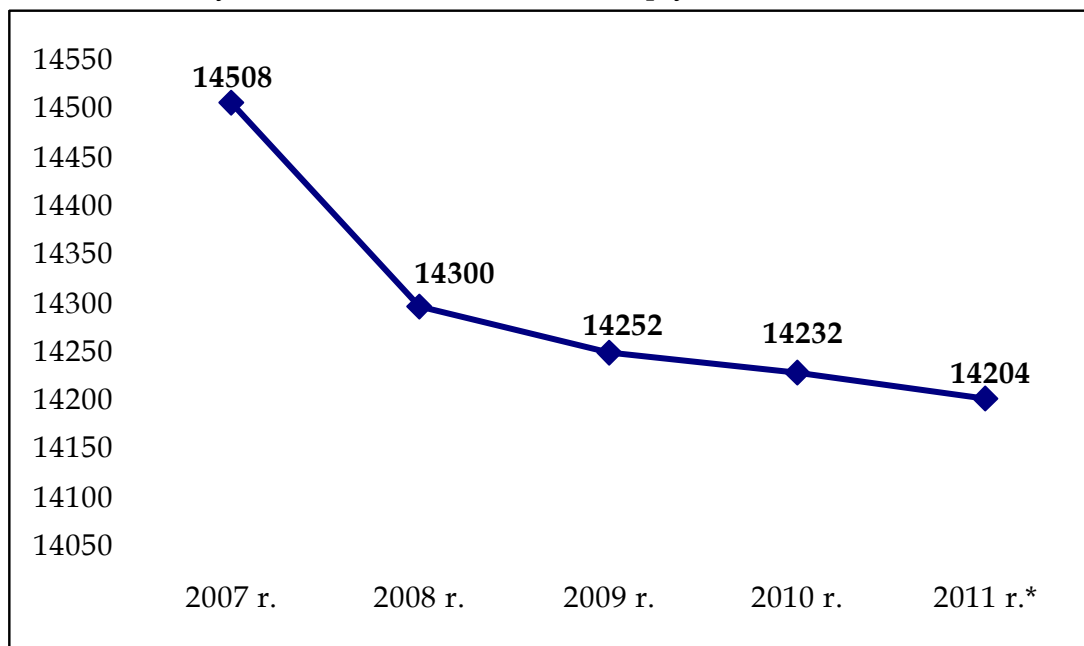
1.3. Sfera społeczna

1.3.1 Struktura demograficzna i społeczna mieszkańców miasta Słupcy

W Słupcy stan ludności wynosi 14 204 osób, w tym 7 341 kobiet oraz 6 863 mężczyzn. Ludność miasta Słupcy stanowi 24,2% mieszkańców powiatu słupeckiego (58 745) i blisko 0,4% ludności województwa wielkopolskiego (3 415 841 mieszkańców).

Średnia gęstość zaludnienia w mieście Słupcy wynosi 1 354 osób/km². Gęstość zaludnienia w Słupcy jest wyższa od średniej krajowej (122 osoby/km² na koniec 2010 r.), od średniej dla województwa wielkopolskiego (115 osób/km²) oraz od średniej dla powiatu słupeckiego (70 osób/km²).

Wykres 1. Liczba ludności Miasta Słupcy w latach 2007-2011

Źródło: Referat Spraw Obywatelskich i Obrony Cywilnej (Ewidencja Ludności),
Urząd Miasta w Słupcy

- stan na dzień 07 marca 2011 r.

Na przestrzeni ostatnich 5 lat stan ludności w mieście nie zmienia się znacząco, ale ma miejsce tendencja spadkowa. W Słupcy ma miejsce niski wskaźnik przyrostu naturalnego, dlatego też istotną szansą na wzrost liczby mieszkańców wydaje się rozwój budownictwa mieszkaniowego.

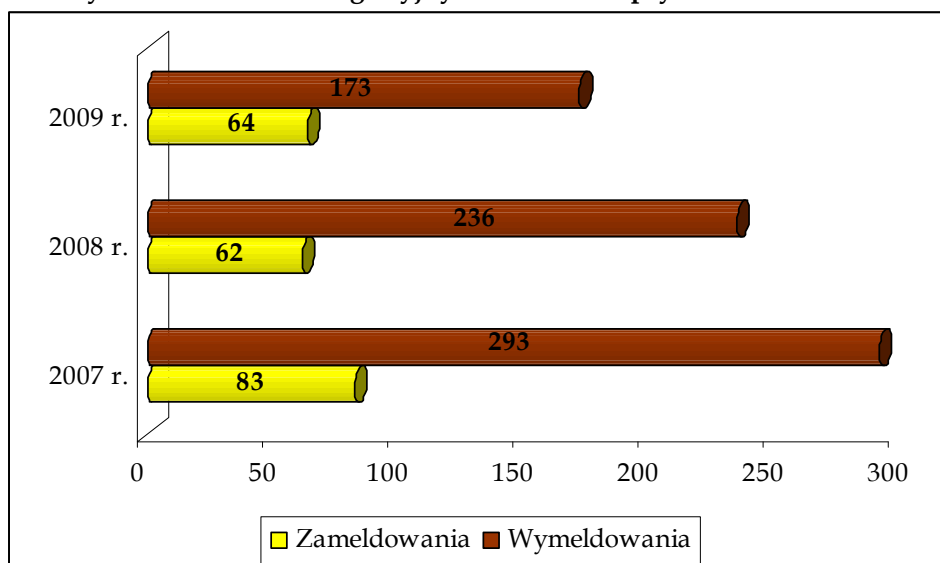
Według danych Referatu Spraw Obywatelskich i Obrony Cywilnej (Ewidencja Ludności) Urzędu Miasta w Słupcy podział ludności miasta według grup ekonomicznych przedstawia się następująco:

- 2 448 osób - tj. 17,2% ludności w wieku przedprodukcyjnym;
- 9 716 osób - tj. 68,4% w wieku produkcyjnym;
- 2 040 osób - tj. 14,4% w wieku poprodukcyjnym.

Jak wynika z powyższego zestawienia w Słupcy dominującą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym jest nieznacznie wyższa od liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

Saldo migracyjne w Słupcy jest od kilku lat ujemne; w 2009 r. wyniosło **-109**. Negatywnym zjawiskiem w mieście jest wysoka liczba wymeldowań oraz niewielka liczba zameldowań. Pomimo iż, liczba wymeldowań w omawianym okresie jest wysoka to pozytywną tendencją jest jej spadek, co przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 2. Wskaźnik migracyjny na terenie Słupcy w latach 2007-2009

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela 7. Saldo migracji w Mieście Słupcy w latach 2007-2009

	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Miasto Słupca	-210	-174	-109

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Problem bezrobocia w mieście Słupcy

Bezrobocie jest jednym z najważniejszych problemów w Słupcy. Ze względu na ograniczone możliwości lokalnego rynku pracy, możliwości znalezienia zatrudnienia nie są duże. Bezrobocie powoduje, iż standard życia wielu ludzi ciągle się obniża i rozszerza się obszar patologii społecznej. Liczba bezrobotnych w mieście to 927, z czego większość stanowią kobiety (51,8%).

Stan bezrobocia w mieście wynosi 9,5% w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym.

W latach 2007–2010 Urząd Miasta w Słupcy we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Słupcy organizował programy aktywizacji bezrobotnych, realizował programy oraz zatrudnienie interwencyjne, a także prace społecznie użyteczne.

W 2010 r. w Urzędzie Miasta powstał punkt pośrednictwa pracy dla młodzieży w wieku od 15 do 25 roku życia. Punkt ten został otwarty w ramach projektu realizowanego przez Ochotniczy Hufiec Pracy. Celem działalności punktu jest przygotowanie młodych ludzi do pracy zawodowej, a także pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

Tabela 8. Liczba bezrobotnych w Słupcy

Lata	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Bezrobotni (os.)	714	655	842	798	927

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy

Tabela 9. Struktura bezrobotnych w Słupcy w 2011 r.

Wyszczególnienie		Stan
Ogólna liczba bezrobotnych		927
Liczba bezrobotnych kobiet		480
Liczba bezrobotnych mężczyzn		447
Czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	73
	1 - 12 miesięcy	591
	powyżej 12 miesięcy	263
Wykształcenie	wyższe	106
	policealne i średnie zawodowe	252
	średnie ogólnokształcące	121
	zasadnicze zawodowe	250
	gimnazjalne i poniżej	198
Wiek	18 - 24 lata	222
	25 - 34 lata	310
	35 - 44 lata	176
	45 - 54 lata	151
	powyżej 54 lat	68
Staż pracy	do 1 roku	222
	1 - 5 lat	236
	5 - 10 lat	133
	10 - 20 lat	115
	20 - 30 lat	64
	powyżej 30 lat	12
	bez stażu	145

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy „Aktualna sytuacja na rynku pracy” - stan na koniec I kwartału 2011 roku

Analiza czasu pozostawania bez pracy wskazuje, że najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby, które nie posiadają zatrudnienia w okresie od 1-12 miesięcy (591 os.), co stanowi 63,75% ogólnej liczby bezrobotnych. Liczba długotrwale bezrobotnych w Słupcy wynosi 263 osoby.

Wśród grup wiekowych, największy odsetek bezrobotnych dotyczy osób młodych w wieku 25-34 (310 os.) i 18-24 (222 os.). Liczba bezrobotnych wśród osób młodych (18-34) wynosi 57,4% wszystkich bezrobotnych. Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej powyżej 54 lat (68 os.).

Analiza liczby osób bezrobotnych ze względu na poziom wykształcenia wskazuje iż, najmniejsze bezrobocie dotknęło osoby z wyższym wykształceniem (106 osób), natomiast największe osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (252 osoby).

Biorąc pod uwagę staż pracy to najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby o stażu od 1-5 lat (236 os.). Najmniej bezrobotnych jest w grupie osób o ponad 30-letnim stażu (12 os.).

Liczba pracujących mieszkańców Słupcy w latach 2007-2009 oscylowała w granicach 35% ogółu wszystkich mieszkańców, co wskazano w poniższym zestawieniu. Wśród pracujących przeważają kobiety (51% w 2009 r.).

Tabela 10. Liczba pracujących w Mieście Słupcy w latach 2007-2009

Liczba osób pracujących			
Rok	Kobiety	Mężczyźni	Razem
2007 r.	2 548	2 538	5 086
2008 r.	2 799	2 629	5 428
2009 r.	2 730	2 633	5 363

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wykształcenie mieszkańców

Najaktualniejsze, dostępne dane dotyczące wykształcenia mieszkańców miasta Słupcy obejmują 2002 r. (Narodowy Spis Powszechny).

Tabela 11. Poziom wykształcenia mieszkańców Słupcy

Poziom wykształcenia	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Wyższe	1 370	617	753
Policealne	510	133	377
Średnie	4 049	1 675	2 374
Zasadnicze zawodowe	2 798	1 899	899
Podstawowe ukończone	3 303	1 446	1 857
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	263	99	164

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002, GUS

Wśród mieszkańców Słupcy dominują osoby z wykształceniem średnim (4 049), natomiast najmniejsza jest liczba osób z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia (263).

Wśród kobiet dominuje wykształcenie średnie (2 374); najmniejsza liczba kobiet posiada wykształcenie podstawowe nieukończone lub nie posiada wykształcenia (164). Wśród mężczyzn najliczniejszą grupę stanowią ci z wykształceniem zasadniczym zawodowym (1 899), natomiast najmniej liczną z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia (99).

Bieda i pomoc społeczna

W mieście Słupcy do najważniejszych problemów społecznych zalicza się m.in. bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia czy problemy opiekuńczo - wychowawcze.

Bezrobocie i sfera ubóstwa rodzin wskazują na potrzebę rozwoju pomocy społecznej, zwiększenia jej efektywności i skuteczności. Sytuacja demograficzna i materialna wielu mieszkańców Słupcy wymaga prowadzenia aktywnej prorodzinnej polityki społecznej, zwłaszcza że odnotować należy wzrost ubóstwa części mieszkańców, na które największy wpływ wywierają niewystarczające możliwości zatrudnienia. Istotnym problemem miasta jest również brak mieszkań socjalnych, zwłaszcza dla najuboższych mieszkańców.

W Słupcy funkcjonuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który stara się w sposób celowy i ukierunkowany wydatkować środki finansowe, a także dostosowywać różne formy pomocy do zmieniających się potrzeb mieszkańców miasta.

Szczególnej ochrony w mieście wymagają: dzieci i młodzież, bezrobotni, rodziny wielodzietne, osoby uzależnione oraz współuzależnione, młode małżeństwa, osoby ubogie oraz bezdomne, osoby niepełnosprawne oraz starsze, a także rodziny dotknięte problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

Najczęściej pomoc społeczna w Słupcy udzielana jest osobom i rodzinom z powodu: bezrobocia, ubóstwa, długotrwałej choroby oraz bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego i problemów opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc świadczona jest w formie pieniężnej, rzeczowej, w naturze i poprzez pracę socjalną z podopiecznymi. Wykonywano zadania własne finansowane przez gminę i zlecane.

Tabela 12. Pomoc społeczna udzielona mieszkańcom Słupcy w 2010 r.

Przyczyny przyznania pomocy społecznej	Ilość rodzin	Ilość osób w rodzinach / Ilość osób*
Bezrobocie	288	721
Długotrwała choroba	242	376
Niepełnosprawność	11	42
Niepełnosprawność (zasilek stały)	60	78
Ubóstwo	370	873
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz problemy opiekuńczo-wychowawcze	540	1 152
Uzależnienie od alkoholu oraz narkotyków	30	42
Bezdomność	-	7*
Pomoc osobom w wieku podeszłym i sędziwym	-	56*

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy

Dochodowość gospodarstw domowych

Analiza i ocena dochodowości gospodarstw domowych w mieście Słupca jest utrudniona ze względu na nie prowadzenie tego typu statystyk przez Urząd Statystyczny.

Podobnie jak na całym obszarze Polski, w Słupcy występuje zróżnicowany poziom dochodów poszczególnych gospodarstw domowych.

Średni dochód miasta na mieszkańca wyniósł w 2009 roku 2 062,89 PLN, a wydatki na 1 mieszkańca 2 124,13 PLN.

Tabela 13. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Słupcy

Źródło utrzymania	Ilość gospodarstw domowych
Praca najemna	
Poza rolnictwem w sektorze publicznym	1 073
Poza rolnictwem w sektorze prywatnym	1 177
W rolnictwie w sektorze publicznym	6
W rolnictwie w sektorze prywatnym	32
Praca na rachunek własny	
Poza rolnictwem	450
W swoim gospodarstwie rolnym	65
W rolnictwie poza swoim gospodarstwem rolnym	7
Źródła niezarobkowe	
Emerytura pracownicza, kombatancka i pochodne	813
Emerytura rolna	59
Renta z tytułu niezdolności do pracy	551
Renta socjalna	15

Renta rodzinna	199
Zasiłek dla bezrobotnych	119
Zasiłek pomocy społecznej	87
Inne niezarobkowe źródło	122
Inne dochody	
Dochody z własności	7
Dochody z najmu	6
Na utrzymaniu	
Na utrzymaniu	95
Nieustalone	
Nieustalone	14

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002, GUS

Tabela 14. Wskaźnik dochodów podatkowych w Gminie Miejskiej Słupcy w latach 2009-2011

Rok	Wskaźnik dochodów podatkowych gminy miejskiej Słupcy w przeliczeniu na 1 mieszkańca -Wskaźnik G
2009 r.	570,46
2010 r.	675,55
2011 r.	720,45
Rok	Suma dochodów podatkowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa wielkopolskiego- Wskaźnik W
2009 r.	135,94
2010 r.	149,85
2011 r.	143,28

Źródło: Dane Ministerstwa Finansów RP, <http://www.mf.gov.pl>

1.3.2 Charakterystyka oraz określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji

Efektem realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy będzie poprawa jakości życia osób zamieszkujących wyznaczony obszar rewitalizacji, ale także wszystkich mieszkańców miasta. Grupy społeczne wymagające największego wsparcia to te, które zidentyfikowano w wyniku działalności ośrodka pomocy społecznej. Zaliczają się do nich m.in.: dzieci i młodzież, rodziny z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, bezrobotni czy osoby uzależnione. Poza grupami wymagającymi wsparcia, zidentyfikowanymi w wyniku prowadzonej polityki społecznej, zaliczyć do nich należy także przedsiębiorców oraz turystów odwiedzających miasto.

Działania rewitalizacyjne wpłyną pozytywnie na sytuację grup wymagających wsparcia. Odnowa zdegradowanych oraz zaniedbanych elementów miasta przyczyni się do poprawy jego wizerunku, promocji oraz wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej, a w konsekwencji do poprawy życia mieszkańców rewitalizowanego obszaru.

Jednym z problemów społeczności lokalnej miasta jest ubóstwo. W wielu rodzinach dochód przeliczony na jedną osobę wystarcza jedynie na to aby przeżyć. Niemal cały wysiłek nastawiony jest na zaspokojenie potrzeb podstawowych – kosztem potrzeb rozwojowych. Rodziny (głównie wielodzietne lub niepełne) aby zaspokoić swoje podstawowe potrzeby oraz potrzeby dzieci korzystają z różnej formy świadczeń pomocy społecznej.

Stan ubóstwa w wielu rodzinach często związany jest z bezrobociem jednego lub obojga rodziców, które spowodowane jest niskim poziomem wykształcenia, zakresem i poziomem kwalifikacji odbiegających od potrzeb rynku pracy, niską aktywnością zawodową i mobilnością, ale także trudną sytuacją na rynku pracy. Skutki długotrwałego pozostawiania bez pracy dotyczą zazwyczaj wszystkich członków rodziny, nie wyłączając dzieci, gdyż często u nich pojawia się lub może pojawić efekt „dziedzicznego bezrobocia” oraz zupełna bezradność życiowa.

Jednym z elementów rewitalizacji układu historyczno-urbanistycznego miasta Słupcy jest adaptacja budynku na potrzeby Powiatowego Urzędu Pracy – instytucji, której główne cele działania to promocja zatrudnienia, aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz łagodzenie skutków bezrobocia.

Działania, które wpłyną pozytywnie na rozwój najmłodszych mieszkańców Słupcy powinny obejmować inicjatywy z zakresu edukacji czy kultury. W Lokalnym Programie Rewitalizacji zaplanowano m.in. przekształcenie Starego Młyna w Centrum Handlowo – Kulturalno – Oświatowe „Stary Młyn”. W obiekcie tym młodzi ludzie będą mogli realizować swoje pasje oraz rozwijać m.in. zdolności artystyczne.

Grupą społeczną wymagającą wsparcia w ramach rewitalizacji są przedsiębiorcy. Istnieje duże zapotrzebowanie na poprawę oraz tworzenie sprzyjających warunków dla prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej. W ramach działań rewitalizacyjnych, do warunków sprzyjających rozwojowi firm zaliczyć należy poprawę stanu przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej i społecznej. Działaniem poprawiającym warunki prowadzenia działalności handlowej w Słupcy jest planowana modernizacja Targowiska Miejskiego.

W wyniku realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji nastąpi poprawa stanu przestrzeni zabytkowej (rewitalizacja rynku czy wyeksponowanie pozostałości murów obronnych) oraz wyznaczenie trasy turystycznej. Działania te, przyczynią się do wzrostu zainteresowania miastem przez turystów.

Rewitalizacja miasta Słupcy przyczyni się do poprawy standardu życia oraz stworzenia warunków dla rozwoju mieszkańców rewitalizowanego obszaru. Efektem działań

rewitalizacyjnych będzie poprawa stanu miejskiej przestrzeni publicznej, zwiększenie poczucia więzi społecznej, a także wzrost możliwości rozwoju mieszkańców w zakresie np. działalności kulturalnej.

1.3.3 Dostęp do infrastruktury społecznej oraz planowane projekty inwestycyjne i pozainwestycyjne mające na celu poprawę stanu w sferze społecznej

Administracja

Miasto Słupca jest podstawową jednostką lokalnego samorządu terytorialnego, powołaną do organizacji życia publicznego na swoim terytorium.

Funkcje administracyjne dla mieszkańców Słupcy wypełnia Urząd Miasta w Słupcy, który stanowi aparat pomocniczy Burmistrza Miasta Słupcy – organu wykonawczego miasta.

Na strukturę organizacyjną Urzędu Miasta w Słupcy składają się:

- Biuro Obsługi Prawnej Urzędu Miasta;
- Urząd Stanu Cywilnego;
- Biuro Rady Miasta;
- Referat Finansowo-Księgowy;
- Referat Utrzymania Infrastruktury Miejskiej;
- Referat Dobrego Porządku i Ochrony Środowiska;
- Referat Mienia Komunalnego, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego;
- Referat Organizacyjny;
- Referat Spraw Obywatelskich i Obrony Cywilnej;
- Referat Działalności Gospodarczej i Spraw Mieszkaniowych;
- Referat Rozwoju Lokalnego;
- Referat Oświaty, Kultury, Kultury Fizycznej, Sportu, Turystyki i Promocji;
- Biuro ds. Inwestycji i Zamówień Publicznych;
- Biuro Obsługi Klienta.

Miasto wykonuje także swoje zadania za pośrednictwem Rady Miasta Słupcy, która stanowi prawo i jest organem kontrolnym. Rada działa na sesjach, poprzez swoje komisje oraz przez Burmistrza, wykonującego jej uchwały. Miasto może także tworzyć jednostki pomocnicze i organizacyjne.

Do jednostek podległych miasta zaliczają się: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Dom Kultury, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, Muzeum Regionalne, Miejski Zakład Energetyki Ciepłej, Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Słupskie Gospodarstwo Komunalne Sp. z o.o., a także trzy przedszkola oraz dwie szkoły podstawowe i gimnazjum.

Infrastruktura edukacyjna

Bazę edukacyjną funkcjonującą na obszarze miasta, podległą Gminie Miejskiej Słupca tworzą:

- Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 1;
- Przedszkole nr 2 „Miś”;
- Przedszkole nr 4 „Jarzębinka”;
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej;
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. A. Mickiewicza;
- Gimnazjum im. M. Kopernika.

W celu zwiększenia dostępu do infrastruktury oświatowej, działaniem pożądanym wydaje się poprawa jej bazy lokalowej. Dotyczy to przede wszystkim obiektów przedszkolnych. W roku szkolnym 2009/2010 w Słupcy przygotowano 455 miejsc w przedszkolach, natomiast w roku 2011/2012 do przedszkoli przyjęto 515 dzieci. Poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego w mieście wynosi ok. 80%. Problemem miasta są ograniczenia dotyczące zapewnienia opieki przedszkolnej wszystkim dzieciom, chociaż próbuje się rozwiązać tę kwestię poprzez np. stworzenie oddziałów zamiejscowych, w ten sposób zapewniając w 100% przyjęcie dzieci rodziców obojga pracujących. Sytuacja ulegnie zmianie gdy w roku 2012 obowiązkiem szkolnym zostaną objęte dzieci sześciolatnie. Reforma zakładająca przejście sześciolatków do szkół, ale także rosnąca liczba urodzeń mimo wszystko wymuszą poprawę bazy edukacyjnej poprzez modernizację oraz rozbudowę istniejących lub budowę nowych placówek.

W przedszkolach i szkołach słupskich funkcjonują oddziały integracyjne. W Szkole Podstawowej nr 3 od dwóch lat funkcjonują klasy sportowe o profilu: piłka klasyczna dla dziewcząt i piłka ręczna dla chłopców.

Sieć szkół miejskich obejmuje dwie szkoły podstawowe i gimnazjum; jej uzupełnieniem jest gimnazjum niepubliczne prowadzone przez spółkę „EDUKACJA LUBASZ” Sp. z o.o. Gimnazjum przeznaczone jest także dla uczniów, których nauka odbywa się w oddziałach przysposabiających do pracy.

Tabela 15. Liczba uczniów w słupeckich szkołach w roku szkolnym 2011/212

Placówka oświatowa	Liczba uczniów	Oddziały	Średnia ilość uczniów w klasie
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej	392	18	21,77
Szkoła Podstawowa nr 3 im. A. Mickiewicza	419	19	22,05
Gimnazjum im. M. Kopernika	463	21	22,04

Źródło: Informator Słupecki, 27 maja 2011 r.

W roku szkolnym 2011/2012 w słupeckich szkołach uczyć się będzie 1 274 uczniów. Szkoły miejskie (pomimo podejmowanych działań rozwojowych) potrzebują większych niż obecne nakładów na remonty oraz wyposażenie. Dotyczy to przede wszystkim Gimnazjum im. M. Kopernika, ale ciągłego unowocześniania warunków edukacji i rozwoju dzieci wymagałyby także szkoły podstawowe (nr 1 i 3).

Zdjęcie 13. Gimnazjum im. M. Kopernika w Słupcy

Źródło: <http://pl.wikipedia.org>

Poza miejskimi placówkami oświaty w Słupcy funkcjonują ponadto: trzy szkoły ponadgimnazjalne kształcące młodzież z powiatu słupeckiego (Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ekonomicznych oraz Zespół Szkół Zawodowych), Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz szkoła artystyczna - Zespół Szkół Muzycznych. Placówki te zaspokajają potrzeby edukacyjne i rozwojowe młodzieży z terenu Słupcy oraz całego powiatu. Ponadto, dodatkową ofertę edukacyjną proponują szkoły w najbliższym rejonie (w Koninie, Wrześni i Gnieźnie).

W Słupcy działają także placówki niepubliczne kształcące dorosłych oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej dla osób dorosłych niepełnosprawnych umysłowo i ruchowo mieszczące się przy ul. Kopernika 1B.

Infrastruktura kulturalna

Głównym animatorem życia kulturalnego w Słupcy jest Miejski Dom Kultury (MDK) wraz z Kinem „Sokolnia”. Działalność Miejskiego Domu Kultury obejmuje liczne stałe formy pracy takie jak: zespoły teatralne (Psia Kość, Orbita), zajęcia plastyczne, zajęcia taneczne, grupy taneczne, Studio Piosenki (grupy muzyczne dziecięce i młodzieżowe), Miejski Chór Mieszany „Kanon”, Słupecki Klub Fotograficzny „Kadr” oraz zespoły rockowe (Kodex Blues, Zbuntowany Kaloryfer).

Miejski Dom Kultury współpracuje również z zespołem śpiewaczym klubu Seniora „Odrodzenie” oraz Orkiestrą Dętą OSP.

Bardzo ważnym elementem działalności Miejskiego Domu Kultury jest rozbudzanie oraz zaspakajanie kulturalnych zainteresowań mieszkańców miasta. Od początku pełnego funkcjonowania placówki podjęto starania, których celem było wypełnienie kalendarza imprez i koncertów. Mowa tu nie tylko o prezentacji własnego dorobku, ale i o występach twórców z jak najszerszego możliwie spektrum działań artystycznych.

Sztandarowymi imprezami kulturalnymi organizowanymi przez MDK w Słupcy są:

- Przegląd Filmów i Sztuki „Imprezje” - letni przegląd niezależnego kina polskiego i europejskiego;
- Wawrzyńki Słupeckie - obchodzone w sierpniu na cześć patrona kościoła farnego w Słupcy;
- Słupeckie Dni Rodziny.

Miejski Dom Kultury przeszedł w 2009 r. gruntowny remont. Budynek MDK został powiększony m.in. o dwie sale konferencyjne z niezależnym wejściem. Stworzyło to możliwość wynajmowania tychże pomieszczeń firmom i osobom prywatnym na konferencje, narady itp.

W najbliższej przyszłości planowane są działania związane z cyfryzacją kina „Sokolnia” oraz podnoszeniem poziomu wyposażenia aparatury nagłośnieniowej (zakup podwieszanych na stałe systemów liniowych czy „wyjazdowego” zestawu nagłośnieniowego do obsługi imprez plenerowych). W 2011 r. Miejski Dom Kultury uzyskał dotację z Państwowego Instytutu Sztuki Filmowej w wysokości 188 474 zł na zakup projektorów cyfrowych wraz z wyposażeniem.

Zdjęcie 14. Miejski Dom Kultury w Słupcy

Źródło: <http://www.miasto.slupca.pl>

Na infrastrukturę kulturalną miasta Słupcy składają się również:

- Muzeum Regionalne w Słupcy – do głównych zadań placówki należy gromadzenie dóbr kultury, ich naukowe opracowanie, właściwe przechowywanie, zabezpieczenie i udostępnianie zwiedzającym. Muzeum poprzez różnorodne formy działań stara się docierać do szerokiego i zróżnicowanego grona odbiorców stając się ważnym ośrodkiem szeroko pojętej edukacji kulturalnej w mieście i regionie.

Muzeum organizuje zróżnicowane tematycznie wystawy, koncerty, spotkania oraz lekcje muzealne, a także realizuje różnorodne projekty, współpracując ze szkołami i instytucjami miasta oraz powiatu. Ważnym elementem funkcjonowania muzeum jest ciągle budowanie właściwych relacji między placówką muzealną, a środowiskiem społecznym. Wiodącym

tematem zbiorów muzeum są eksponaty ilustrujące historię i kulturę miasta oraz bogatą przeszłość ziemi słupeckiej. Gromadzone w działach: archeologicznym, etnograficznym oraz artystyczno-historycznym i numizmatycznym mówią o dziejach miasta i regionu.

W 2009 roku został przeprowadzony został remont budynku. Prace polegały na odnowieniu pokrycia dachowego i odnowieniu elewacji budynku.

- Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Słupcy – instytucja kultury z ponad 60-letnią tradycją. Pod koniec 2009 roku księgozbiór to 34 740 woluminów, 2 100 czytelników zarejestrowanych i ponad 14 200 osób odwiedzających bibliotekę. Poza wypożyczaniem oraz udostępnianiem na miejscu książek i czasopism biblioteka prowadzi działalność kulturalno-oświatową. Organizuje imprezy dla dzieci i młodzieży, spotkania autorskie, warsztaty literackie, różnego rodzaju konkursy: literackie, plastyczne o zasięgu miejskim i powiatowym.

Na terenie miasta działa także filia Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie.

Infrastruktura sportowa

Mieszkańcy Słupcy mają dostęp do wielu obiektów sportowych znajdujących się na terenie miasta, takich jak m.in.: hala widowisko – sportowa, boisko wielofunkcyjne, strzelnica sportowa, stadion, 2 kompleksy boisk „Moje boisko ORLIK 2012”, korty tenisowe czy Skatepark.

Bezpieczeństwo publiczne oraz sądownictwo

Instytucje wymiaru sprawiedliwości oraz bezpieczeństwa publicznego zlokalizowane na obszarze Słupcy:

- Sąd Rejonowy w Słupcy, który obejmuje obszar właściwości dla miasta Słupca oraz kilku gmin;
- Komenda Powiatowa Policji w Słupcy – odpowiedzialna za bezpieczeństwo mieszkańców na terenie Słupcy oraz innych gmin powiatu słupeckiego;
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Słupcy;
- Prokuratura Rejonowa w Słupcy.

Miasto Słupca jest w trakcie montażu (kilka etapów) systemu monitoringu wizyjnego. Słupca jest monitorowana aktualnie z kilku punktów. Docelowo mają być zamontowane 22

kamery. Monitoring będzie obejmował strategiczne miejsca Słupcy m.in. drogi wyjazdowe z miasta. System monitoringu wpływa pozytywnie na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Infrastruktura opieki zdrowotnej i pomocy społecznej

Opieka zdrowotna

System opieki zdrowotnej na obszarze miasta jest stosunkowo dobrze rozwinięty; dotyczy to zarówno opieki podstawowej, jak i specjalistycznej. Mieszkańcy miasta mają swobodny dostęp do pomocy medycznej, tak w ramach pomocy doraźnej jak i specjalistycznej.

W Słupcy funkcjonują zarówno publiczne, jak i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, czyli indywidualne gabinety lekarskie. Największą placówką medyczną jest szpital powiatowy czyli Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Słupcy, świadczący usługi dla ludności w zakresie opieki zdrowotnej. W skład placówki wchodzi oddział intensywnej opieki medycznej, oddział chorób płuc oraz stacja dializ. Szpital świadczy usługi medyczne obejmujące: lecznictwo stacjonarne, pogotowie ratunkowe, specjalistkę ambulatoryjną, fizykoterapię i rehabilitację, diagnostykę II poziomu i dializację. W szpitalu zatrudnionych jest ponad 450 osób: lekarzy, pielęgniarek, położnych, personelu medycznego oraz pracownicy administracji. Dodatkowo usługi w zakresie ochrony zdrowia świadczą w formie umów z NFZ lub prywatnych praktyk lekarze rodzinni i lekarze specjaliści, środowiskowe pielęgniarki rodzinne, środowiskowe położne rodzinne oraz stomatolodzy.

Na terenie miasta działają także niepubliczne przychodnie m.in.: Alfa, Eskulap, Hipokrates, Medyk oraz „Med-Neuro” Poradnia Medycyny Pracy.

Pomoc społeczna

W Słupcy funkcjonuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS). Do najważniejszych obowiązków Ośrodka należy:

- tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej,
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia społeczne,
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,

- pobudzanie aktywności społecznej w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin,
- praca socjalna, rozumiana jako działalność zawodowa skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi,
- realizacja nowych form pomocy i samopomocy społecznej.

Pozostałe instytucje zajmujące się pomocą społeczną i prowadzące działalność na terenie Słupcy:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Główne zadania realizowane przez komisję to prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przemocy domowej oraz narkomanii.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy - realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji, na obszarze powiatu słupeckiego, w tym również na terenie miasta Słupcy.
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Słupcy - celem warsztatu jest rehabilitacja zmierzająca do rozwoju ogólnego każdego uczestnika, poprawy zaradności osobistej, sprawności psychofizycznych oraz przystosowania i funkcjonowania społecznego (integracji społecznej). Warsztaty mają umożliwić niepełnosprawnym ogólne usprawnienie, rozwój umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, przygotowanie do życia w środowisku społecznym, opanowywanie czynności przysposabiających do pracy, rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających podjęcie pracy zarobkowej bądź szkolenia zawodowego.
- Zakład Aktywności Zawodowej w Słupcy - zatrudnia 50 pracowników ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Zakład zapewnia miejsca pracy przystosowane do niepełnosprawności i indywidualnych możliwości oraz stwarza warunki do rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej.

Na terenie miasta działalność w obszarze pomocy społecznej prowadzą także dwie organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie im. Św. Brata Alberta w Słupcy oraz Zespoły Parafialne Caritas w Słupcy działające przy słupeckich parafiach.

Planowane projekty mające na celu poprawę stanu w sferze społecznej

W Słupcy funkcjonują podmioty publiczne oraz prywatne, które wdrażają oraz planują realizować wiele projektów poprawiających sytuację w sferze społecznej. Planowane działania dotyczą obszarów: pomocy społecznej i bezrobocia (m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy), edukacji (słupeckie przedszkola i szkoły), kultury (Miejski Dom Kultury, Muzeum Regionalne), bezpieczeństwa (policja) czy sportu (Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji). Istotne są działania organizacji pozarządowych i społecznych, a także realizacja projektów wynikająca ze współpracy podmiotów publicznych i prywatnych.

Planem działań społecznych dla miasta na lata 2011-2020 można nazwać „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Słupcy”. Dokument wskazuje podmioty oraz formy ich współpracy (instytucje miejskie, powiatowe czy organizacje pozarządowe), źródła finansowania projektów oraz kierunki działań w zakresie wsparcia m.in. bezrobotnych, rodzin dysfunkcyjnych, osób niepełnosprawnych i chorych psychicznie, osób w podeszłym i sędziwym wieku, uzależnionych oraz bezdomnych.

Władze miejskie planują prorozwojowe działania inwestycyjne, które wpłyną również pozytywnie na sferę społeczną. Zaliczyć do nich należy m.in.: stworzenie „Słupeckiej Strefy Turystyczno – Rekreacyjnej” oraz budowę krytej pływalni (wzrost dostępności do obiektów sportowych i rekreacyjnych, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży), powstanie nowej dzielnicy mieszkaniowej „Smugi” (poprawa sytuacji mieszkaniowej w mieście) czy montaż systemu monitoringu (wzrost bezpieczeństwa i porządku publicznego, ograniczenie przestępczości).

Zadania i projekty wskazane do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy przyczynią się w sposób pośredni lub bezpośredni do poprawy stanu w sferze społecznej.

Efektom *Adaptacji Starego Młyna i nadania mu nowych funkcji poprzez przekształcenie w Centrum Handlowo – Kulturalno – Oświatowe „Stary Młyn”* będzie stworzenie warunków rozwoju społeczności lokalnej oraz wzrost jej aktywności poprzez możliwość realizacji m.in. zainteresowań artystycznych. Szczególnie istotna jest zwiększona możliwość wsparcia środowisk patologicznych poprzez projekty kulturalne czy edukacyjne, które będą realizowane w Centrum. Efektom działalności Centrum będzie zwiększenie jakości kapitału ludzkiego i społecznego, zwłaszcza ludzi młodych oraz wzrost szans mieszkańców na rynku pracy. Utworzenie Centrum zaspokoi również potrzeby organizacji związanych z kulturą czy oświatą.

W wyniku „Rewitalizacji układu historyczno - urbanistycznego miasta Słupcy” nastąpi m.in. adaptacja budynku przy Pl. Szkolnym na potrzeby instytucji wspierającej bezrobotnych - Powiatowego Urzędu Pracy.

Kompleksowa realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy zakończona sukcesem będzie miała miejsce wtedy, gdy zostaną osiągnięte (wynikające z planowanych działań) cele społeczne oraz pojawią się efekty, które wpływają pozytywnie na sferę społeczną, takie jak:

- poprawa sytuacji społecznej-gospodarczej na obszarze rewitalizacji oraz w całym mieście;
- poprawa stanu przestrzeni publicznej oraz wzrost estetyki miasta;
- wzrost jakości życia mieszkańców;
- rozwój zasobów ludzkich;
- rozwój turystyki i rekreacji;
- poprawa sytuacji grup wymagających wsparcia (np. bezrobotnych);
- poprawa stanu infrastruktury mieszkaniowej;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ograniczeniu patologii społecznych;
- aktywizacja mieszkańców, a szczególnie środowisk dziecięcych i młodzieżowych.

1.3.4 Stan, struktura i działalność organizacji pozarządowych i społecznych - aktywność mieszkańców dla działań wychodzenia z kryzysu

Mieszkańcy miasta Słupcy wykazują się aktywnością. W mieście działa wiele różnorodnych organizacji pozarządowych i społecznych o charakterze kulturalnym, edukacyjnym, charytatywnym, sportowym, hobbystycznym, związanych z rozwojem miasta, profilaktyką zdrowotną czy pomocą społeczną. Świadczy to o dużej integracji i świadomości wśród społeczności lokalnej.

Władze lokalne dostrzegając potencjał i możliwości organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, dążą do zacieśnienia trwającej od kilku lat współpracy. W listopadzie 2010 r. Rada Miasta Słupcy przyjęła uchwałę do realizacji „Program współpracy Miasta Słupca z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2011”.

Władze lokalne wyrażają w ten sposób wolę współdziałania w celu jak najlepszego zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, tworzonej przez jego mieszkańców. Istotne jest również wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i zachęcanie społeczności lokalnej

do większej aktywności na rzecz wspólnego dobra. Organizacje pozarządowe i społeczne, skupiające coraz większą liczbę aktywnych obywateli, poczuwających się do odpowiedzialności za rozwój lokalny, stają się partnerem miasta w realizacji zadań publicznych.

Współpraca Miasta Słupcy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego odbywa się w następujących formach m.in.

- wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności oraz współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków;
- konsultowanie projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących ich działalności organizacji statutowej;
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym;
- współdziałanie w pozyskiwaniu środków finansowych z innych niż budżet Miasta Słupcy źródeł finansowania, w szczególności z funduszy Unii Europejskiej;
- promocja działalności organizacji w mediach;
- udzielanie rekomendacji podmiotom współpracującym z Miastem Słupca, które ubiegają się o dofinansowanie realizowanych projektów z innych źródeł.

Do najważniejszych organizacji pozarządowych i społecznych funkcjonujących na obszarze Słupcy należą podmioty wskazane w poniższej tabeli.

Tabela 16. Organizacje pozarządowe i społeczne działające na terenie Słupcy

1.	Stowarzyszenie im. Św. Brata Alberta w Słupcy
2.	Klub Seniora "ODRODZENIE" w Słupcy
3.	Stowarzyszenie do Spraw Walki z Nowotworami oraz Chorobami Układu Oddechowego im. dr Romana Grzeszczaka
4.	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych w Słupcy
5.	Słupeckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Słupcy
7.	Stowarzyszenie "Unia Słupczan"
8.	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze - Oddział w Słupcy
9.	JAWORZNIACY związek młodocianych więźniów politycznych lat 1944-1956 Oddział Słupca
10.	Stowarzyszenie Pomocy na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "HEROS" w Słupcy
11.	Słupeckie Stowarzyszenie "CENTRUM"
12.	Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem w Słupcy - Oddział Terenowy
13.	Oddział Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Bractw Optymalnych w Słupcy
14.	Towarzystwo Budowy Krytej Pływalni w Słupcy
15.	Polski Związek Niewidomych i Niedowidzących - koło Słupca
16.	Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów
17.	Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Ofiarom Wypadków Komunikacyjnych i Zdarzeń Losowych „Ratujmy Życie”
18.	Klub Przedsiębiorców Ziemi Słupeckiej
19.	Słupeckie Towarzystwo Muzyczne
20.	Nadwarciańskie Stowarzyszenie Rolników w Słupcy
21.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Rech-Med”
22.	Słupecki Klub Krótkofalarski
23.	Klub Emerytów i Rencistów Policji
24.	Klub Emerytów i Rencistów Pożarnictwa
25.	Stowarzyszenie „Nasze dzieci”
26.	Stowarzyszenie Kulturalne Powiatu Słupeckiego
27.	Stowarzyszenie „Bo Warto”
28.	Rodzinne Ogrody Działkowe „Róża”
29.	Klub Wielkopolscy Fani Motocykli
30.	Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych
31.	Zespoły Parafialne Caritas w Słupcy
32.	Słupecki Klub Bokserski „SOKÓŁ”
33.	Słupeckie Towarzystwo Tenisowe
34.	Liga Obrony Kraju - Zarząd Powiatowy
35.	Słupecki Klub Piłkarski SKP Słupca

36.	Słupecki Klub Tenisa Stołowego
37.	Słupecki Klub Karate „DO SHOTOKAN”
38.	Uczniowski Klub Sportowy „KOPERNIK” przy Gimnazjum Publicznym
39.	Szkolny Klub Sportowy „SPARTANIE” przy Liceum Ogólnokształcącym
40.	Szkolny Klub Sportowy „ZRYW” przy Zespole Szkół Ekonomicznych
41.	Szkolny Klub Sportowy przy Zespole Szkół Zawodowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Słupca

1.3.5 Identyfikacja problemów zlokalizowanych w sferze społecznej

Identyfikacja problemów - sfera społeczna
<ul style="list-style-type: none">
▪ Niski wskaźnik przyrostu naturalnego;
▪ Ujemne saldo migracji;
▪ Wysoka stopa bezrobocia;
▪ Poziom wykształcenia i kwalifikacji (dominacja osób z wykształceniem średnim i podstawowym) - ich niedostosowanie do wymogów rynku pracy;
▪ Wysoki poziom ubóstwa oraz innych problemów społecznych;
▪ Ograniczenia dotyczące zapewnienia opieki przedszkolnej wszystkim dzieciom;
▪ Konieczność zwiększenia nakładów na remonty i wyposażenie placówek oświatowych;
▪ Brak mieszkań socjalnych, zwłaszcza dla najuboższych mieszkańców miasta.

II. Nawiązanie do strategicznych dokumentów na poziomie miasta, powiatu, województwa

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011-2021 jest dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności lokalnej w zakresie ładu przestrzennego, społecznego oraz gospodarczego. W swoich założeniach bazuje na dokumentach strategicznych i planistycznych będących podstawą polityki rozwoju zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym. Zgodność Lokalnego Programu Rewitalizacji z innymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi miasta, powiatu i województwa jest jednym z warunków koniecznych dla jego skutecznej realizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy jest zgodny z priorytetami, celami i kierunkami rozwojowymi zapisanymi w - najistotniejszych z punktu widzenia procesu rewitalizacji w Słupcy - dokumentach strategicznych i planistycznych:

- 1) Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020;
- 2) Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny Województwa na lata 2007-2013;
- 3) Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Słupskiego na lata 2009-2013;
- 4) Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Słupca;
- 5) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Słupcy;
- 6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miasta Słupcy - część A;
- 7) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Słupcy na lata 2011-2020.

2.1 Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020

Generalnym celem Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, w który wpisują się cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy, jest „Poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej, skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców”.

Sformułowane w Strategii cele strategiczne osiągnane będą przez realizację określonych celów operacyjnych. Do celów strategicznych i operacyjnych Strategii, które będą realizowane przy udziale Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy należy zaliczyć:

- Cel strategiczny 1. Dostosowania przestrzeni do wyzwań XXI wieku:

- Cel operacyjny 1.2. Wzrost spójności komunikacyjnej oraz powiązań z otoczeniem (realizowany m.in. poprzez inwestycje w infrastrukturę drogową).
- Cel operacyjny 1.3. Wzrost znaczenia i zachowanie dziedzictwa kulturowego (realizowany m.in. poprzez inwestycje w instytucje kultury oraz ochronę dorobku kulturowego).
- Cel operacyjny 1.7. Wielofunkcyjny rozwój ośrodków subregionalnych i lokalnych (realizowany m.in. poprzez poprawę stanu infrastruktury komunalnej i komunikacyjnej).
- Cel operacyjny 1.8. Restrukturyzacja obszarów oraz sektorów o niewłaściwym potencjale rozwojowym (realizowany m.in. poprzez rewitalizację dzielnic miast).

Realizacja celu strategicznego 1. ma poprawić jakość przestrzeni oraz poziom jej wyposażenia w infrastrukturę. Rozbudowy i modernizacji wymagają wszystkie typy infrastruktury, zarówno komunikacyjna, techniczna, jak i społeczna.

- Cel strategiczny 2. Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjału wewnętrznego:

- Cel operacyjny 2.2. Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw (realizowany m.in. poprzez inwestycje w ogólnodostępną infrastrukturę ułatwiającą inwestowanie i prowadzenie działalności gospodarczej).
- Cel operacyjny 2.4. Zwiększenie udziału usług turystyczno-rekreacyjnych w gospodarce regionu (realizowany m.in. poprzez inwestycje w infrastrukturę poprawiającą stan zagospodarowania obszarów atrakcyjnych pod względem turystycznym i rekreacyjnym, z poszanowaniem wymogów ochrony środowiska).

- Cel strategiczny 3. Wzrost kompetencji mieszkańców i promocja zatrudnienia:

- Cel operacyjny 3.1. Ograniczanie barier w dostępie do edukacji (realizowany m.in. poprzez poprawę stanu infrastruktury edukacji).
- Cel operacyjny 3.2. Poprawa jakości oraz wzrost różnorodności form kształcenia (realizowany m.in. poprzez rozwój kształcenia pozaszkolnego).
- Cel operacyjny 3.4. Poprawa organizacji rynku pracy.

- Cel strategiczny 4. Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego:

- Cel operacyjny 4.2. Poprawa warunków mieszkaniowych (realizowany m.in. poprzez rewitalizację dzielnic mieszkaniowych wraz z poprawą ogólnodostępnej infrastruktury usług i wypoczynku).
- Cel operacyjny 4.3. Rozwój usług socjalnych (realizowany m.in. poprzez zwiększenie aktywności społeczności lokalnych).
- Cel operacyjny 4.5. Ograniczenie skali patologii oraz wykluczeń społecznych (realizowany m.in. poprzez pomoc zagrożonym oraz wykluczonym czy budowę potencjału instytucjonalnego na rzecz zapobiegania i łagodzenia skutków wykluczeń).
- Cel operacyjny 4.6. Budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego (realizowany m.in. poprzez wsparcie edukacji obywatelskiej czy promocję aktywności lokalnej).

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy wpisuje się także w następujące cele horyzontalne Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego:

- Ład przestrzenny (m.in. osiągnięcie poziomu wyposażenia w infrastrukturę zgodnego ze standardami XXI w., konkurencyjnego i porównywalnego z wyposażeniem innych regionów, oraz tworzącego spójny, zintegrowany system);
- Zrównoważony rozwój, który umożliwia pogodzenie dążenia do osiągnięcia satysfakcjonującego wyniku ekonomicznego z głęboką troską o otoczenie społeczne i środowisko naturalne.
- Równe szanse czyli eliminacja barier w dostępie do infrastruktury, rynku pracy czy usług społecznych.

2.2 Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny Województwa na lata 2007-2013

Cele szczegółowe WRPO z którymi są powiązane działania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy:

- „Poprawa warunków inwestowania” poprzez m.in. poprawę stanu infrastruktury transportowej, środowiska i społecznej.
- „Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców” zależący przede wszystkim od stanu infrastruktury społecznej, skutkującej poprawą jakości zasobów ludzkich.

Słuszność podejmowanych działań na rzecz rewitalizacji w mieście Słupcy wynika z Priorytetu IV. Rewitalizacja obszarów problemowych, Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

Cel główny priorytetu to „Restrukturyzacja obszarów problemowych na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, a zostanie on osiągnięty poprzez następujące cele szczegółowe:

- Rewitalizacja terenów miejskich;
- Rewitalizacja terenów powojkowych i przemysłowych.

Wskazany powyżej priorytet jest propozycją wsparcia wybranych obszarów, w których nagromadziło się najwięcej problemów lub ich potencjał jest niewłaściwy, bądź w niewystarczającym stopniu wykorzystany. Jednym z pól interwencji priorytetu jest „Odnowa miast”.

W uzasadnieniu priorytetu WRPO stwierdzono, że w małych ośrodkach miejskich najczęściej zdegradowane są ich centra, co powoduje, że są mało atrakcyjne, zarówno dla mieszkańców, jak i dla inwestorów. W miastach występują często znaczne obszary, charakteryzujące się degradacją fragmentów zabudowy (często o dużych walorach historycznych i architektonicznych), wysokim stopniem dekapitalizacji infrastruktury technicznej, niedostępnością transportową, koncentracją negatywnych zjawisk społecznych. Skutkuje to obniżeniem atrakcyjności, niewłaściwą strukturą ekonomiczną, a w konsekwencji wyludnieniem.

Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich może odgrywać istotną rolę przy wzmacnianiu infrastruktury niezbędnej dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego.

WRPO na lata 2007-2013 wskazuje także na fakt, iż w województwie wielkopolskim istnieje duże zapotrzebowanie na wsparcie projektów z zakresu rewitalizacji obszarów miejskich i odnowy miast.

Działanie dotyczące rewitalizacji obszarów miejskich realizowane będzie w ramach Inicjatywy JESSICA.

W ramach pola interwencji: Odnowa miast określono spodziewane rodzaje projektów, do których zaliczono kompleksową odnowę obszarów miejskich (projekty w miastach do 50 tys. mieszkańców, łącznie z poprawą stanu technicznego i standardu infrastruktury mieszkaniowej) oraz inwestycje w podstawową infrastrukturę techniczną i społeczną.

Zadania i projekty zaplanowane do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy w pełni wpisują się w cele WRPO oraz w założenia priorytetu „Rewitalizacja obszarów problemowych”.

2.3 Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Słupeckiego na lata 2009-2013

Generalny Cel Kierunkowy Rozwoju (Misja) Powiatu Słupeckiego - „Osiągnięcie spójności gospodarczej i społecznej w oparciu długofalowy i zrównoważony rozwój w ramach jednoczącej się Europy” jest zgodny z kierunkami rozwoju wskazanymi w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Słupcy.

Założenia i cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy są zbieżne i komplementarne z wieloma celami strategicznymi oraz operacyjnymi Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Słupeckiego.

Cele strategiczne Powiatu Słupeckiego, w które wpisuje się Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy:

- 1) Zapewnienie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego;
- 2) Poprawa atrakcyjności i konkurencyjności Powiatu Słupeckiego;
- 3) Poprawa warunków życia mieszkańców;
- 4) Zapobieganie zjawiskom patologicznym oraz marginalizacji grup społecznych zagrożonych wykluczeniem.

Cele operacyjne Powiatu Słupeckiego, których realizację umożliwi wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy:

- 1) Aktywizacja gospodarcza powiatu (stwarzanie warunków dla rozwoju nowych inwestycji i rozwoju przedsiębiorczości; szkolenia i aktywizacja osób bezrobotnych).

- 2) Rozwój zasobów ludzkich i społeczeństwa informacyjnego (zminimalizowanie patologii społecznych; rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami lokalnymi).
- 3) Rozbudowa infrastruktury technicznej powiatu (modernizacja i budowa dróg; poprawa dostępności komunikacyjnej i bezpieczeństwa ruchu drogowego; stworzenie warunków dla racjonalnego gospodarowania przestrzenią).
- 4) Rozbudowa infrastruktury turystycznej i kulturalnej (zwiększenie oferty i dostępności do kultury).

2.4 Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Słupca

Misja rozwoju miasta brzmi następująco: „Władze miasta przy współudziale lokalnej społeczności dążą do zrównoważonego rozwoju Gminy Miejskiej Słupca poprzez efektywne wykorzystanie posiadanych zasobów materialnych i niematerialnych, rozwój przedsiębiorczości oraz podnoszenie atrakcyjności miasta w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu i jakości życia mieszkańców”. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy wpisuje się we wskazaną powyżej kompleksową misję rozwoju lokalnego miasta, ponieważ proces rewitalizacji jest jej istotnym elementem.

Cele nadrzędne wskazane w Planie Rozwoju Lokalnego Miasta Słupca powiązane z celami i działaniami Lokalnego Programu Rewitalizacji:

- Cel 1. Strategia rozwoju gospodarczego miasta (umożliwienie dogodnego położenia dla prowadzenia działalności gospodarczej).
- Cel 2. Strategia rozwoju budownictwa (pozyskiwanie i adaptacja nowych obiektów na cele mieszkaniowe).
- Cel 4. Ogólna poprawa infrastruktury technicznej (modernizacja sieci kanalizacyjnej w miejscowości Słupca, przebudowa ulic czy działania na rzecz poprawy stanu oświetlenia ulicznego).
- Cel 6. Turystyka i rekreacja.
- Cel 9. Kultura i sztuka.

2.5 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Słupcy

W SUIKZP Miasta Słupcy za główne cele strategiczne rozwoju gminy uznano:

- Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańcom miasta, poprzez zaspokojenie ich aspiracji w sferze mieszkaniowej, socjalnej, kulturalnej, zdrowotnej, i organizacji dnia codziennego;
- Zapewnienie warunków do zrównoważonego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i technicznej, w pełnej harmonii z uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego i kulturowego, przy zachowaniu walorów krajobrazu miasta.

W dokumencie sformułowano także cele strategiczne rozwoju w odniesieniu do przestrzeni miasta. Cele te dotyczą m.in.: kształtowania struktur funkcjonalnych, które winno następować zgodnie z predyspozycjami środowiska, z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań; rozwoju terenów aktywizacji gospodarczej w oparciu o istniejącą infrastrukturę techniczną; rozwoju mieszkalnictwa; zapewnienia poprawy wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Za jeden z głównych kierunków rozwoju funkcjonalno – przestrzennego miasta Słupcy uznano rewaloryzację układu zabytkowego starego miasta z jednoczesną modernizacją istniejących zasobów mieszkaniowo – usługowych (rekonstrukcja niektórych obiektów np. fragmentów murów, bram i furt wjazdowych).

W SUIKZP wskazano jednocześnie zasady obowiązujące na obszarach ochrony konserwatorskiej Słupcy. Szczególnej ochronie podlega układ urbanistyczny, na terenie którego zachowało się szereg budynków i obiektów o wartościach kulturowych. Wyznaczony obszar rewitalizacji pokrywa się z granicami terenów objętych ochroną konserwatorską, dlatego też podczas wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji należy przede wszystkim: przestrzegać historycznego rozplanowania, historycznej linii zabudowy, historycznej parcelacji, zachować zabytkową zabudowę oraz zieleni, zharmonizować nowe obiekty z zabytkową zabudową, podporządkować nowe elementy wyposażenia ulic i placów (np. mała architektura, oświetlenie) układowi zabytkowemu. Ponadto, wszystkie planowane zmiany (m.in. remonty, budowy, przebudowy, zmiany sposobu użytkowania oraz zagospodarowania) w obiektach i na obszarach objętych ochroną konserwatorską wymagają odpowiednich uzgodnień z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Działania wskazane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Słupcy są zgodne z zasadami lokalnej polityki przestrzennej miasta oraz z funkcjami rozwoju miasta, które

zostały określone w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Słupcy.

2.6 Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miasta Słupcy - część A

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji miasta Słupcy obowiązuje miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP) dla miasta Słupcy - część A.

W MPZP ustalono:

- przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania;
- linie rozgraniczające ulice, place oraz drogi publiczne wraz z urządzeniami pomocniczymi;
- tereny przeznaczone dla realizacji celów publicznych oraz linie rozgraniczające te tereny;
- granice i zasady zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie;
- zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz linie rozgraniczające tereny tej infrastruktury;
- lokalne warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym również linie zabudowy i gabaryty obiektów;
- zasady i warunki podziału terenów na działki budowlane;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów, w tym zakaz zabudowy, wynikający z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i zdrowia ludzi, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych;
- granice obszaru zorganizowanej działalności inwestycyjnej.

Ponadto, w MPZP ustalono ogólne warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy i urządzania terenu. Zaliczono do nich m.in.:

- na terenach zainwestowanych formę nowych obiektów należy dostosować do skali, ukształtowania bryły i detalu istniejącej zabudowy zlokalizowanej w obrębie terenu wyznaczonego liniami rozgraniczającymi, w tym formy i wysokości dachu, układu kalenicy, poziomu posadowienia parteru, formy i wysokości ogrodzenia;

- nieprzekraczalne linie zabudowy w odległościach licząc do linii rozgraniczającej;
- obowiązek zapewnienia w obrębie działki budowlanej inwestora właściwej ilości stanowisk postojowych;
- dla powstałych przed 2004 r. obiektów i budynków lub ich części, nie spełniających nieprzekraczalnych linii zabudowy dopuszczono ich remont oraz wskazano, że w przypadku przebudowy, rozbudowy lub odbudowy należy stosować się do nieprzekraczalnych linii zabudowy;
- zakaz lokalizacji m.in. stacji paliw, stacji gazu płynnego oraz stacji bazowych telefonii komórkowej.

Charakter i lokalizacja planowanych działań rewitalizacyjnych oraz ich realizacja musi być zgodna i brać pod uwagę zasady, standardy oraz ograniczenia polityki przestrzennej określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego omawianego obszaru.

2.7 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Słupcy na lata 2011-2020

Misja wskazana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych: „Kompleksowa polityka społeczna sposobem rozwiązywania problemów społecznych, poprawy jakości życia mieszkańców miasta i przeciwdziałania marginalizacji, wykluczeniu i patologiom społecznym” jest zgodna z założeniami Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy, które zakładają poprawę jakości życia osób zamieszkujących wyznaczony obszar rewitalizacji, ale także wszystkich mieszkańców miasta. Działania rewitalizacyjne wpłyną pozytywnie na sytuację grup objętych polityką społeczną. Lokalny Program Rewitalizacji przyczyni się do zwiększenia możliwości rozwoju mieszkańców w zakresie np. działalności kulturalnej.

W Strategii Rozwiązywania Problemów społecznych stwierdzono, iż „zorientowanie strategii na wybranych grupach socjalnych przez pryzmat działań strukturalnych, inwestycyjnych, rozwojowych, jest najlepszą możliwością poprawy sytuacji wielu osób i rodzin, a także zaktywizowania wielu grup podlegających wykluczeniu społecznemu”. Koncepcja ta jest zgodną z filozofią rewitalizacji zaplanowaną do realizacji w Słupcy.

Cele operacyjne Strategii, które będą mogły być realizowane przy udziale Lokalnego Programu Rewitalizacji:

- Realizacja kompleksowych projektów ukierunkowanych na reintegrację społeczną i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
- Wspieranie aktywnych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Powiększenie zasobów mieszkaniowych.

III. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji

Działania rewitalizacyjne zaplanowane do realizacji na wyznaczonym obszarze dysfunkcyjnym oraz niewykorzystującym dostatecznie swojego potencjału są odpowiedzią na zidentyfikowane problemy, ale także zdiagnozowane potrzeby rozwojowe tego obszaru. Zaplanowane działania mają na celu wyprowadzenie zdegradowanego obszaru miasta ze stanu kryzysowego oraz nadanie mu nowego, wielokierunkowego impulsu rozwojowego w sferze przestrzennej, społecznej i gospodarczej.

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy przyczyni się do zaspokojenia następujących potrzeb i rozwiązania poniższych problemów:

- ✓ wyeksponowanie krajobrazu i dziedzictwa miasta;
- ✓ poprawa wizerunku miasta i wzrost jego atrakcyjności oraz funkcjonalności;
- ✓ osiągnięcie ładu przestrzennego i wzrost estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji;
- ✓ ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz historycznego obszaru rewitalizacji;
- ✓ poprawa warunków życia mieszkańców miasta;
- ✓ ożywienie społeczno-gospodarcze zdegradowanego oraz wykorzystującego niedostatecznie swój potencjał obszaru rewitalizacji;
- ✓ wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców;
- ✓ poprawa stanu infrastruktury społecznej i technicznej;
- ✓ renowacja zdegradowanych budynków mieszkalnych;
- ✓ rozwój sektora usług;
- ✓ rozwój kultury i turystyki.

Określone powyżej potrzeby i problemy miasta, w tym przede wszystkim wyznaczonego obszaru dysfunkcyjnego oraz diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej posłużyły jako podstawa do określenia celu głównego i strategicznych celów

realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, a także kierunków działań proponowanych do podjęcia w ramach programu.

**CEL GŁÓWNY LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI
MIASTA SŁUPCY:**

**„WYWOŁANIE POZYTYWNEJ, JAKOŚCIOWEJ i TRWAŁEJ ZMIANY
O CHARAKTEZRZE PRZESTRZENNYM i SPOŁECZNO - GOSPODARCZYM,
A TAKŻE WZROST ESTETYKI, ATRAKCYJNOŚCI ORAZ FUNKCJONALNOŚCI
ZDEKAPITALIZOWANEGO OBSZARU MIASTA POPRZEZ JEGO
KOMPLEKSOWĄ REWITALIZCJĘ”**

CELE STRATEGICZNE oraz KIERUNKI DZIAŁAŃ:

CEL I.
Odnowa miejskiej przestrzeni publicznej oraz wzrost estetyki i atrakcyjności miasta
<u>Kierunki działań:</u>
1. Rewitalizacja obiektów i miejsc o walorach historycznych, architektonicznych oraz kulturowych
2. Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej i technicznej
3. Porządkowanie struktury urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowywanie przestrzeni w harmonii z otoczeniem
CEL II.
Podniesienie jakości życia oraz rozwój zasobów ludzkich
<u>Kierunki działań:</u>
1. Poprawa warunków mieszkaniowych poprzez odnowę zaniedbanej lub zdegradowanej tkanki mieszkaniowej
2. Zwiększenie użyteczności i nadanie właściwych funkcji zdekapitalizowanym obiektom społecznym

CEL III.
Stwarzanie warunków dla rozwoju lokalnej gospodarki
<u>Kierunki działań:</u>
1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury usługowo - handlowej
2. Usprawnienie funkcjonowania elementów infrastruktury miejskiej ułatwiających prowadzenie działalności gospodarczej
3. Zwiększenie potencjału turystycznego miasta

Zasady i organizacja zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy realizowany będzie w horyzoncie czasowym 2011-2021, po jego zatwierdzeniu przez Radę Miasta Słupcy. Po przyjęciu dokumentu przez Radę, za jego zarządzanie oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji odpowiedzialny będzie organ wykonawczy gminy tj. Burmistrz Miasta Słupcy. Burmistrz wyznacza osoby (pracownicy Urzędu Miasta) odpowiedzialne za koordynację LPR oraz realizację jego założeń.

Warunkiem niezbędnym właściwego zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji jest uwzględnianie w razie potrzeby wydatków z nim związanych w kolejnych budżetach na lata 2011-2021.

W celu sprawnego i efektywnego zarządzania LPR niezbędne jest ciągle monitorowanie efektów rzeczowych projektów, wchodzących w zakres Programu oraz wydatków na ich realizację. Wewnętrznie za gromadzenie danych obrazujących efekty rzeczowe realizacji LPR odpowiedzialny będzie Referat Rozwoju Lokalnego, natomiast za monitorowanie wydatków odpowiedzialny będzie Skarbnik Miasta Słupcy.

Burmistrz Miasta Słupcy jest zobowiązany do corocznego przedkładania Radzie Miasta Słupcy raportu monitoringowego z wdrażania LPR. Stanowiska wypracowywane przez Radę Miasta Słupcy w przedmiocie przedkładanych raportów z monitoringu, stanowiąc będą podstawę sporządzenia oceny wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji sporządzanej na zakończenie okresu planowania.

Ważnym elementem zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011-2021 są działania informacyjne i promocyjne. Działania te, powinny pokazywać w sposób zrozumiały i przejrzysty przyczyny przeprowadzonych zadań rewitalizacyjnych

wraz z uzasadnieniem motywów ich wyboru, a także spodziewane efekty rzeczowe i korzyści, jakie odniesie rewitalizowany obszar miasta.

Istotne jest także zaangażowanie jak największej liczby podmiotów i jednostek współpracujących w procesie realizacji działań na rzecz rozwoju zdegradowanego obszaru miejskiego.

W razie potrzeby Lokalny Program Rewitalizacji zostanie poddany aktualizacji, co związane jest z koniecznością jego ponownego uchwalenia przez Radę Miasta Słupcy.

3.1 Okres realizacji LPR Miasta Słupcy

Okres realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy obejmuje lata 2011-2021. Strategiczno – operacyjny charakter dokumentu, różnorodność planowanych przedsięwzięć, a także możliwości organizacyjne i finansowe podmiotów zaangażowanych we wdrażanie LPR spowodowały, że określony horyzont czasowy wydaje się najwłaściwszym dla pełnej realizacji planowanego procesu rewitalizacji w mieście.

Zadania i projekty ujęte w LPR, w większości mają charakter zadań wieloletnich, w części ich realizacja uzależniona jest od pozyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych, dlatego też uznano, że optymalnym okresem planowania jest okres 2011–2021.

W ramach wskazanego horyzontu czasowego LPR Miasta Słupcy należy stworzyć jak najszersze możliwości realizacji zadań i projektów odnowy zdegradowanego obszaru miejskiego w Słupcy. Należy przyjąć, że rok 2021 oznacza okres weryfikacji zapisów LPR głównie w zakresie: założonych celów oraz efektów rewitalizacji.

3.2 Kryteria wyboru obszaru rewitalizowanego w ramach LPR

Analiza opisowa

Granice rewitalizowanego obszaru Miasta Słupcy zostały wyznaczone na podstawie wielowymiarowej analizy uwarunkowań charakteryzujących miasto, w tym:

- krytycznej analizy dokumentów programowych i strategicznych miasta,
- wizji lokalnych w terenie i identyfikacji stanu istniejącego,
- analizy sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej zdegradowanego obszaru pod kątem spełniania przesłanek rewitalizacji,
- uwzględnieniu zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

- identyfikacji postulatów mieszkańców oraz różnych podmiotów współuczestniczących w procesie rewitalizacji.

Decydującymi argumentami przemawiającymi za wyborem dysfunkcyjnego obszaru rewitalizacji w Słupcy są:

- wysoki poziom dekapitalizacji w stosunku do innych części miasta oraz konieczność przeciwdziałania jego dalszej degradacji,
- obszar niezwykle wartościowy pod względem historycznym oraz kulturowym, a także o dużym, ale niewykorzystanym w pełni potencjale rozwojowym,
- konieczność podjęcia działań na rzecz wzrostu estetyki i atrakcyjności miejskiej przestrzeni publicznej oraz zachowania lub przywrócenia zabytkowego charakteru obiektom i miejscom zlokalizowanym na wyznaczonym obszarze rewitalizacji,
- odnowa i nadanie nowych funkcji wielu zniszczonym miejscom i obiektom,
- konieczność poprawy stanu tkanki mieszkaniowej (największa w mieście liczba starych budynków mieszkalnych oraz brak faktycznego władztwa ich właścicieli przed 1989 r.),
- zły stan infrastruktury technicznej i społecznej tej części miasta,
- konieczność podjęcia działań na rzecz wsparcia rozwoju zasobów ludzkich,
- stymulowanie rozwoju lokalnej gospodarki.

Kryteria wyboru projektów pilotażowych i kolejności realizacji

Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o analizę uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych miasta Słupcy. Przy wyborze zadań i projektów rewitalizacyjnych oraz kolejności ich realizacji wzięto pod uwagę następujące kryteria:

- intensywność wpływu na osiągnięcie zakładanych celów programu rewitalizacji,
- zgodność zapisów dokumentów programowych rozwoju miasta, powiatu oraz regionu,
- intensywność wpływu realizacji projektu na podniesienie walorów i atrakcyjności miasta,
- akceptacja społeczna i poziom zaspokojenia potrzeb mieszkańców,
- określone zasoby finansowe Gminy Miejskiej Słupca,
- możliwość pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych,

- powiązanie z innymi projektami dotyczącymi rozwoju przestrzennego, społecznego i gospodarczego,
- poziom zaawansowania w przygotowaniu dokumentacji projektów w ramach rewitalizacji.

Analiza wskaźnikowa

Obszary dysfunkcyjne ujęte w programach rewitalizacji muszą zostać opisane za pomocą skwantyfikowanych wskaźników. Obszar dysfunkcyjny w Słupcy został wyznaczony w oparciu o kryteria wyznaczania obszarów kryzysowych w ramach mieszkalnictwa, ponieważ na obszarze rewitalizacji będą realizowane m.in. inwestycje o charakterze mieszkaniowym.

Działania rewitalizacyjne mogą być realizowane na obszarach spełniających łącznie co najmniej trzy z następujących kryteriów: wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia; wysoka stopa długotrwałego bezrobocia; wysoki poziom przestępczości i wykroczeń; niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej oraz porównywalnie niski poziom zasobu mieszkaniowego.

Obszar dysfunkcyjny w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Słupcy opisano przy pomocy wskaźników i na zasadach określonych w Wytycznych w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Przy wyznaczeniu dysfunkcyjnego obszaru rewitalizacji wzięto pod uwagę problemy wynikające z sytuacji przestrzennej oraz społeczno-gospodarczej miasta Słupcy. W celu wyznaczenia wskaźników wykorzystano dane: Urzędu Miasta w Słupcy, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupcy oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Słupcy.

Dane statystyczne dotyczące obszaru dysfunkcyjnego Miasta Słupcy:

- **Liczba ludności na obszarze dysfunkcyjnym:** 1 003 osoby (czerwiec, 2011 r.) – źródło: Urząd Miasta w Słupcy.
- **Liczba osób w wieku produkcyjnym:** 642 osoby (czerwiec, 2011 r.) – źródło: Urząd Miasta w Słupcy.
- **Liczba osób długotrwałe bezrobotnych:** 38 osób (2010 r.) – źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy.

- **Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej:** 143 osoby (2010 r.) – źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy.
- **Liczba budynków mieszkalnych powstałych przed 1989 r. na obszarze dysfunkcyjnym:** 175 (2010 r.) – źródło: Urząd Miasta w Słupcy.
- **Liczba budynków mieszkalnych na obszarze dysfunkcyjnym:** 194 (2010 r.) – źródło: Urząd Miasta w Słupcy.

Tabela 17. Kryteria i wskaźniki wyznaczania obszaru kryzysowego Miasta Słupcy

Kryterium	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego
Wskaźnik	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków (w %)
Wartość referencyjna - Województwo Wielkopolskie	62	3,6	84,2
Wartość dla dysfunkcyjnego obszaru rewitalizacji Miasta Słupcy	142,6	5,9	90,2
Źródło danych wyznaczenia	Dane za 2010 r. (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy)	Dane za 2010 r. (Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy)	Dane za 2010 r. (Urząd Miasta w Słupcy)
Wartość dla obszaru rewitalizacji objętego wsparciem	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej

Źródło: Opracowanie własne; na podstawie „Wytucznych w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 - 2013”

3.3 Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru oraz uzasadnienie wyboru

Granice dysfunkcyjnego obszaru rewitalizacji miasta Słupcy objętego działaniami naprawczymi zostały przedstawione na poniższych mapach.

Mapa 9. Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru Miasta Słupcy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://maps.com.pl>

Mapa 10. Obszar rewitalizacji Miasta Słupcy - ujęcie poglądowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://maps.com.pl>

Potrzeba rewitalizacji zdegradowanego obszaru Słupcy wynika przede wszystkim z charakteru, struktury i specyfiki układu historyczno – urbanistycznego, który jest wizytówką miasta oraz jednym z najważniejszych elementów składających się na jego strukturę funkcjonalno - przestrzenną. Układ historyczno-urbanistyczny miasta jest obszarem pełniącym szereg ważnych funkcji oraz niezwykle cennym pod względem architektonicznym, historycznym oraz kulturowym; jednocześnie charakteryzuje się wysokim stopniem dekapitalizacji. Obszar ten, wymaga nowego impulsu rozwojowego oraz podjęcia działań na rzecz poprawy sytuacji przestrzennej i społeczno – gospodarczej. Historyczna struktura urbanistyczna miasta (przede wszystkim Słupecki Rynek) oraz jej najbliższe otoczenie wymaga podjęcia działań rewitalizacyjnych ze względu na zły stan lub braki w zakresie infrastruktury technicznej (drogowej, sanitarnej) oraz społecznej, małej architektury, tkanki mieszkaniowej czy konieczność zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego. Ważnym aspektem rewitalizacji obszaru są również występujące na nim problemy o charakterze społeczno - gospodarczym.

Działania rewitalizacyjne na obszarze dysfunkcyjnym wpłyną na poprawę stanu przestrzeni publicznej, wzrost jego funkcjonalności i atrakcyjności, poprawę jakości życia, rozwój zasobów ludzkich oraz lokalnej gospodarki. Rewitalizacja stanie się istotnym czynnikiem aktywizującym rozwój miasta oraz jego mieszkańców.

Rewitalizacja zdegradowanego obszaru miejskiego i nadanie mu nowych funkcji spowoduje, że Słupca stanie się magnesem przyciągającym mieszkańców spoza miasta, a także będzie elementem znacząco uatrakcyjniającym zamieszkanie w mieście.

Jednym z istotniejszych problemów miasta są utrudnienia komunikacyjne związane ze zwiększającym się ruchem drogowym, zwłaszcza w centrum Słupcy. W związku z pełnionymi przez miasto istotnymi funkcjami administracyjnymi, społecznymi, kulturalnymi oraz turystycznymi kwestią kluczową jest zapewnienie lokalnej społeczności oraz osobom odwiedzającym miasto odpowiedniej jakości infrastruktury drogowej umożliwiającej bezpieczne i komfortowe użytkowanie. Istotnym problemem przestrzennym na rewitalizowanym obszarze jest również stan chodników, a także brak miejsc parkingowych oraz odpowiedniego oświetlenia.

Bardzo ważnym aspektem rewitalizacji Słupcy jest poprawa stanu infrastruktury sanitarnej (budowa kanalizacji deszczowej czy przebudowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej oraz wodociągu). Dobry stan różnych elementów tej infrastruktury to obecnie jeden z podstawowych wymogów cywilizacyjnych, który ma istotny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy obszarów miejskich. Należy również podkreślić, że inwestycje w dziedzinie

infrastruktury sanitarnej oznaczają poprawę stanu środowiska naturalnego, a więc życie w bardziej przyjaznym i zdrowym otoczeniu.

W ramach rewitalizacji obszaru dysfunkcyjnego konieczne wydają się działania dotyczące ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego. Projekt dotyczący odnowy, wpisanego do rejestru zabytków historyczno-urbanistycznego układu Słupcy spowoduje zmianę aranżacji centralnej części rynku oraz poprawę stanu wielu elementów przestrzeni miejskiej. Istotne są działania w zakresie małej architektury, zieleni oraz infrastruktury dzięki czemu poprawi się otoczenie zabytkowej części miasta. Dzięki renowacji otaczających rynek zabytkowych kamienic i domów z przełomu XIX i XX w. zwiększy się estetyka i atrakcyjność obszaru rewitalizacji.

Rewitalizacja układu historyczno-urbanistycznego miasta jest doskonałym pretekstem by wyeksponować i odrestaurować pozostałości murów obronnych z XIV w., które były symbolem rozwoju i trwałości miasta, a dzisiaj mogą stanowić istotną atrakcję turystyczną.

Efektom działań rewitalizacyjnych będzie również poprawa wizerunku zdewastowanego kompleksu dawnej Synagogi (powstała w XIX w.; zniszczona podczas II wojny światowej).

Stan techniczny budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji miasta Słupcy należy ocenić jako dostateczny lub zły, wymagający w niektórych przypadkach pilnych interwencji w postaci kapitalnego remontu lub chociażby zabezpieczenia (naprawy) podstawowych części konstrukcyjnych budynków. Wynika to z faktu, że wiele budynków mieszkalnych powstało bardzo dawno temu (głównie zabytkowe kamienice), a ich właściciele przed 1989 r. byli pozbawieni faktycznego władztwa nad nimi.

Wskaźniki dotyczące sytuacji społecznej na obszarze rewitalizacji pokazują, że konieczne jest podjęcie działań w zakresie rozwoju zasobów ludzkich oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, a także stymulowania rozwoju lokalnej gospodarki. W tym celu należy m.in. poprawić stan infrastruktury o charakterze społecznym oraz ułatwić dostęp społeczności do obiektów świadczących różnorodne usługi np. kulturalne.

W wyniku działań rewitalizacyjnych stworzone zostaną warunki dla rozwoju społeczności lokalnej; nastąpi także wzrost jej aktywności poprzez możliwość realizacji różnego rodzaju zainteresowań. Szczególnie istotna jest zwiększona możliwość wsparcia środowisk patologicznych poprzez projekty, które będą realizowane w powstałym Centrum Handlowo – Kulturalno – Oświatowym „Stary Młyn”. Efektem działalności Centrum będzie zwiększenie jakości kapitału ludzkiego i społecznego, zwłaszcza ludzi młodych oraz wzrost szans mieszkańców na rynku pracy.

Budynek Starego Młyna, gdzie planuje się utworzyć Centrum jest zdegradowany i w obecnym stanie znacznie obniża jakość przestrzeni miejskiej. Budynek wymaga kompleksowego remontu z koniecznością zachowania znajdujących się w nim cennych zabytków techniki.

Istotnym problemem zidentyfikowanym na obszarze rewitalizacji jest bezrobocie. W wyniku rewitalizacji układu historyczno-urbanistycznego miasta nastąpi m.in. adaptacja budynku przy Pl. Szkolnym na potrzeby instytucji wspierającej bezrobotnych - Powiatowego Urzędu Pracy.

Wyprowadzenie obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej nie nastąpi bez podjęcia działań na rzecz poprawy warunków wpływających na rozwój lokalnej gospodarki. Na obszarze rewitalizacji konieczna jest poprawa stanu oraz rozwój miejsc i obiektów o charakterze usługowo - handlowym. Ważnym działaniem jest odnowa infrastruktury drogowej czy kanalizacyjnej. Na poprawę sytuacji gospodarczej zdekapitalizowanego obszaru wpłynie także zwiększenie potencjału turystycznego miasta poprzez m.in. wyznaczenie trasy turystycznej czy inwestycje w obiekty zabytkowe.

Proces degradacji dysfunkcyjnego obszaru w mieście wynika głównie z niewystarczających środków finansowych. Potrzeba zmian jest również podyktowana dostosowywaniem zagospodarowania przestrzeni oraz funkcji struktur przestrzennych do zmieniających się potrzeb lokalnej społeczności.

Receptą na negatywne procesy oraz zaniedbania w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej jest niewątpliwie podjęcie odpowiednich działań rewitalizacyjnych. Działania mające na celu poprawę sytuacji na obszarze zdekapitalizowanym spowodują wzrost waloru lokalizacyjnego obszaru w przyszłości, gwarantując jego dalszy rozwój. Szansą na odnowę zdegradowanego terenu jest objęcie go precyzyjnym i kompleksowym planem rewitalizacji.

Stan kryzysowy na obszarze miasta w negatywny sposób oddziałuje na przestrzeń publiczną, strukturę gospodarczą, rozwój społeczny oraz stan środowiska przyrodniczego. Rewitalizacja zdegradowanego obszaru spowoduje zmianę charakteru i poprawę wizerunku miasta.

Podsumowując, historyczno-urbanistyczny układ miasta Słupcy kwalifikuje się do objęcia Lokalnym Programem Rewitalizacji ze względu na konieczność zasadniczych przekształceń oraz pobudzenia realizacji ważnych funkcji rozwojowych, stan zdegradowania zabudowy, infrastruktury i terenów otwartych w dużej części obszaru, a także konieczność rozwoju zasobów ludzkich oraz lokalnej gospodarki.

Obszar rewitalizacji Miasta Słupcy – dokumentacja fotograficzna:

Zdjęcie 15. Układ historyczno-urbanistyczny Miasta Słupcy

Źródło: Urząd Miasta w Słupcy

Zdjęcie 16. Kamienice na Słupeckim Rynku (Plac Wolności)

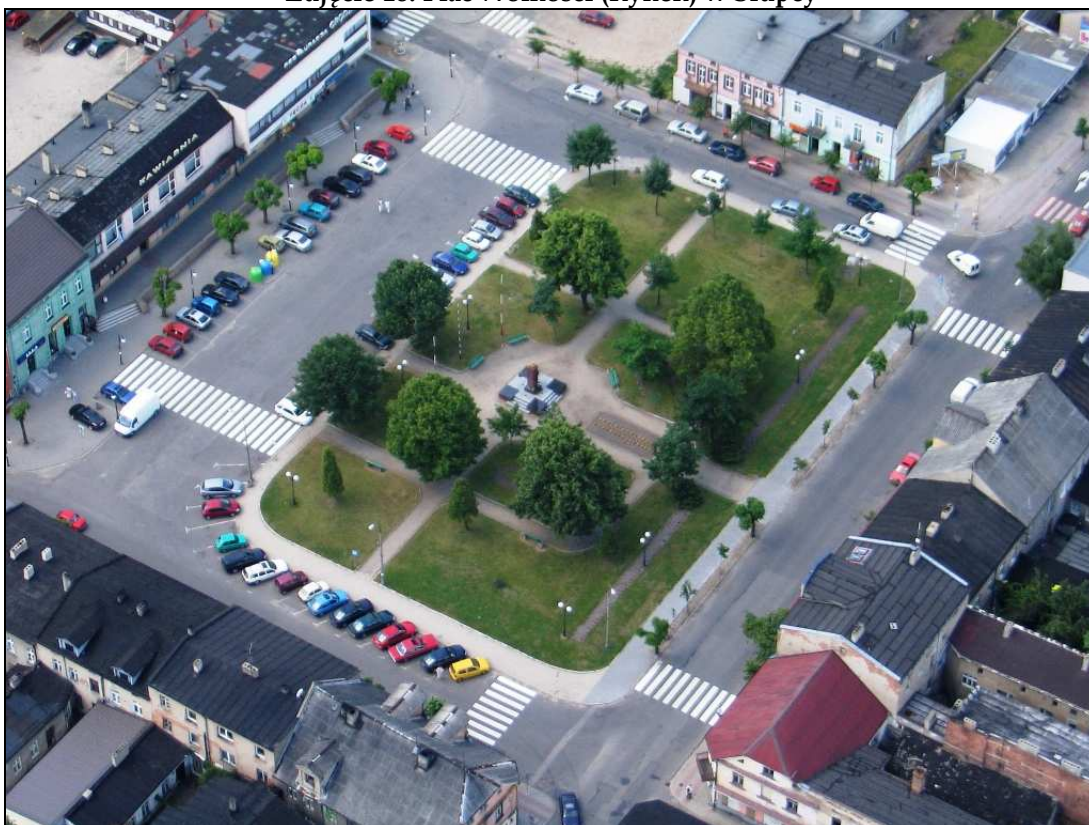
Źródło: <http://www.polskaniezwykla.pl>

Zdjęcie 17. Centralna część układu historyczno-urbanistycznego Miasta Słupcy

Źródło: Urząd Miasta w Słupcy

Zdjęcie 18. Plac Wolności (Rynek) w Słupcy

Źródło: Urząd Miasta w Słupcy

Zdjęcie 19. Kompleks Starego Młyna

Źródło: <http://www.slupca.pl>

Zdjęcie 20. Targowisko Miejskie w Słupcy

Źródło: Urząd Miasta w Słupcy

Zdjęcie 21. Zespół Synagogi przy ulicy Bóźniczej

Źródło: <http://pl.wikipedia.org>

Zdjęcie 22. Fragment miejskich murów obronnych z XIV w.

Źródło: <http://www.miasto.slupca.pl>

3.4 Podział Lokalnego Programu Rewitalizacji na zadania i projekty oraz opis obszaru rewitalizacji

Tabela 18. Zadania i projekty Lokalnego Programu Rewitalizacji

Lp.	Planowane zadania i projekty rewitalizacyjne	Okres realizacji	Instytucja zarządzająca	Szacunkowa kwota całkowita (PLN)	Planowane źródła finansowania
1.	<p>Rewitalizacja układu historyczno - urbanistycznego miasta Słupcy</p> <p>Rewitalizacja starówki obejmie następujące ulice: ul. Poznańska od nr 1-20; ul. Bóżnicza od nr 1-20; ul. Sienkiewicza od nr 1-7; ul. Warszawska od nr 1-29; ul. Ratajczaka od nr 1-3; ul. Plac Szkolny od nr 1-4 i od nr 15-18; ul. Kościuszki – cała; ul. Elektrowniana – cała; ul. Matejki – cała; ul. Poprzeczna – cała; ul. Marcina ze Słupcy – cała; ul. 21 Stycznia – cała; ul. 11 Listopada – cała; ul. Tylna – cała; ul. Plac Wolności – cały; ul. Mickiewicza – cała; ul. Sukiennicza – cała; ul. Kościelna – cała; ul. Okopowa – cała; ul. Plac Parysa – cały; ul. Krótka – cała. Rewitalizacja obejmować będzie zmianę aranżacji centralnej części rynku, nowe elementy małej architektury miejskiej, budowę i przebudowę ulic, chodników oraz poprawę stanu pozostałych elementów infrastruktury technicznej, zmianę organizacji ruchu, budowę miejsc parkingowych na słupeckim rynku, wykonanie nowego oświetlenia ulicznego, nasadzenia zieleni, wyznaczenie trasy turystycznej, adaptację budynku na potrzeby Powiatowego Urzędu Pracy przy ul. Pl. Szkolny.</p>	2011-2021, podział projektu na 5 etapów	Gmina Miejska Słupca	24 600 000,00	- Inicjatywa JESSICA: zwrotna pożyczka Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich (75%): 18 450 000,00 - środki Gminy Miejskiej Słupcy (25%): 6 150 000,00
2.	Adaptacja Starego Młyna i nadanie mu nowych funkcji poprzez przekształcenie w Centrum Handlowo - Kulturalno - Oświatowe „Stary Młyn”	2012-2018	Właściciel obiektu – obecnie Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Słupcy	8 000 000,00	- Inicjatywa JESSICA: zwrotna pożyczka Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich (75%): 6 000 000,00 - środki prywatne:

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011-2021

					środki własne Spółdzielni (25%): 2 000 000,00
3.	Renowacja, modernizacja i rozwój infrastruktury mieszkaniowej oraz usługowo - handlowej zlokalizowanej w obszarze historyczno - urbanistycznego układu Miasta Słupcy				
3.1	Odnowienie elewacji kamienicy przy ul. Plac Wolności 8	2014	Właściciel kamienicy - osoba prywatna	60 000,00	- Środki prywatne (100%): 60 000,00
3.2	Remont i przebudowa budynku mieszkalno - usługowego przy ul. Plac Wolności 17 W wyniku realizacji projektu nastąpi odnowa budynku (lokal handlowo-usługowy oraz 6 mieszkań lokatorskich) objętego ochroną konserwatora zabytków.	2012-2014	Właściciel kamienicy - osoba prywatna	260 000,00	- Inicjatywa JESSICA: zwrotna pożyczka Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich (67%): 174 200,00 - środki prywatne (33%): 85 800,00
3.3	Poprawa estetyki budynku przy ul. Plac Wolności 15 W ramach projektu zostanie uzupełniona elewacja na parterze budynku oraz wyremontowany dach.	2012	Właściciel kamienicy - osoba prywatna	50 000,00	- Środki prywatne (100%): 50 000,00
3.4	Wymiana ogrodzenia oraz bramy wjazdowej do budynku przy ul. Mickiewicza 3	2012-2013	Właściciel kamienicy - osoba prywatna	8 000,00	- Środki prywatne (100%): 8 000,00
3.5	Wzrost estetyki budynku przy ul. Warszawskiej 9 Projekt zakłada elewację ściany przedniej budynku wraz z ociepleniem.	2012-2013	Właściciel kamienicy - osoba prywatna	4 000,00	- Środki prywatne (100%): 4 000,00
3.6	Budowa pawilonu usługowo - handlowego wraz z lokalami mieszkalnymi przy ul. Poznańskiej 5	2011-2013	Osoba fizyczna - prowadząca działalność gospodarczą	1 500 000,00	- Inicjatywa JESSICA: zwrotna pożyczka Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich (67%): 1 005 000,00 - środki prywatne (33%): 495 000,00

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011-2021

3.7	Rewitalizacja obiektu przemysłowego przy ul. Tylnej 3 i nadanie mu funkcji usługowo - handlowych oraz mieszkaniowych	2012-2016	Osoba fizyczna - prowadząca działalność gospodarczą	1 000 000,00	- Inicjatywa JESSICA: zwrotna pożyczka Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich (75%): 750 000,00 - środki prywatne (25%): 250 000,00
3.8	Renowacja domu jednorodzinnego przy ul. Bóźnicznej 5 w Słupcy Projekt obejmuje następujący zakres prac: wymiana dachu, renowacja ściany szczytowej, położenie tynku, poprawienie komina, wzmocnienie konstrukcji ścian, wzmocnienie fundamentów.	2011-2013	Właściciel kamienicy - osoba prywatna	80 000,00	- Środki prywatne (50%): 40 000,00 - Kredyt (50%): 40 000,00
4.	Modernizacja Targowiska Miejskiego w Słupcy	2012-2013	Gmina Miejska Słupca	1 045 973,55	- PROW 2007-2013 (75%): 784 480,16 - środki Gminy Miejskiej Słupcy (25%): 261 493,39
5.	Rewitalizacja budynków zespołu Synagogi oraz nadanie im funkcji usługowo - handlowych Rewitalizacja obejmuje tynki zewnętrzne i wewnętrzne - klatki schodowe, wymianę rynien, obróbki blacharskie, wymianę okien, drzwi wejściowych oraz drzwi wewnętrznych, a także naprawę dachu. Efektem projektu będzie poprawa wizerunku całego kompleksu dawnej synagogi oraz zabezpieczenie przed niszczeniem obiektów zabytkowych, a także nadanie funkcji usługowo - handlowych.	2012-2013	Właściciel obiektu - osoba prywatna	572 000,00	- Inicjatywa JESSICA: zwrotna pożyczka Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich (75%): 429 000,00 - środki prywatne (25%): 143 000,00

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011-2021

6.	Wyeksponowanie i odrestaurowanie fragmentów miejskich murów obronnych (pomiędzy posesjami na Placu Szkolnym i ul. 21 Stycznia oraz przy ul. Kościuszki 4)	2013-2015	Gmina Miejska Słupca - współpraca partnerska: Słupeckie Towarzystwo Społeczno - Kulturalne	3 000 000,00	- Inicjatywa JESSICA: zwrotna pożyczka Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich (75%): 2 250 000,00 - środki Gminy Miejskiej Słupcy (25%): 750 000,00
----	---	-----------	--	--------------	---

Analiza wskazująca na walory, potencjał, deficyty oraz zagrożenia występujące na obszarze rewitalizacji

Tabela 19. Analiza obszaru rewitalizacji Miasta Słupcy

Walory obszaru	Deficyty obszaru
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Duża liczba obiektów zabytkowych stanowiących cenne dziedzictwo historyczne, kulturowe oraz architektoniczne; ▪ Obszar wpisany do rejestru zabytków; ▪ Miejsca wypoczynku (np. place z zielenią); ▪ Lokalizacja instytucji publicznych; ▪ Placówki oświatowe; ▪ Działalność biblioteki publicznej; ▪ Ważne dla lokalnej gospodarki: Targowisko Miejskie, punkty handlowe oraz gastronomiczne. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdegradowana miejska przestrzeń publiczna (w tym zabytkowa); ▪ Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia; ▪ Duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej; ▪ Brak pełnej infrastruktury technicznej lub zły stan istniejącej (drogowej, kanalizacyjnej); ▪ Brak miejsc parkingowych; ▪ Zły stan techniczny wielu budynków mieszkalnych – znaczną część z nich to domy lub kamienice powstałe na przełomie XIX i XX w.; aż 90% budynków powstało przed 1989 r.; ▪ Mała liczba obiektów i miejsc świadczących usługi o charakterze społecznym; ▪ Niski poziom kwalifikacji i wykształcenia wśród mieszkańców; ▪ Niski poziom dochodowości gospodarstw domowych; ▪ Zły stan techniczny lub braki w zakresie infrastruktury usługowo – handlowej.
Potencjał - szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Korzystne położenie miasta oraz obszaru rewitalizacji; ▪ Ogólnomiejski obszar handlowo - usługowy; ▪ Obszar pełniący wiele funkcji; ▪ Duży potencjał turystyczny i rekreacyjny; ▪ Przeprowadzenie procesu rewitalizacji; ▪ Pozyskanie inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych; ▪ Promocja walorów obszaru; ▪ Aktywizacja społeczności lokalnej, a zwłaszcza ludzi młodych; ▪ Współpraca mieszkańców oraz podmiotów publicznych i prywatnych na rzecz rozwoju obszaru; ▪ Rozwój przedsiębiorczości; ▪ Pozyskanie środków z funduszy zewnętrznych na poprawę sytuacji przestrzennej, społecznej oraz gospodarczej. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dalsza degradacja przestrzeni miejskiej; ▪ Brak środków finansowych umożliwiających realizację planowanych działań rewitalizacyjnych; ▪ Negatywne trendy demograficzne; ▪ Brak perspektyw rozwojowych, zwłaszcza dla mieszkańców w trudnej sytuacji życiowej; ▪ Mała ilość inwestorów zewnętrznych; ▪ Migracja młodzieży do dużych miast i za granicę; ▪ Zwiększający się ruch drogowy powodujący dysfunkcyjność historycznego układu komunikacyjnego; ▪ Nasilanie się problemów społecznych; przede wszystkim wzrost ubóstwa.

Tabela 20. Charakterystyka obszaru rewitalizacji Miasta Słupcy

I. Nazwa obszaru
Układ historyczno - urbanistyczny Miasta Słupcy
II. Zasięg obszaru
<p>Obszar rewitalizacji obejmuje swym zasięgiem: ul. Poznańska od nr 1-20; ul. Bóznicza od nr 1-20; ul. Sienkiewicza od nr 1-7; ul. Warszawska od nr 1-29; ul. Ratajczaka od nr 1-3; ul. Plac Szkolny od nr 1-4 i od nr 15-18; ul. Kościuszki - cała; ul. Elektrowniana - cała; ul. Matejki - cała; ul. Poprzeczna - cała; ul. Marcina ze Słupcy - cała; ul. 21 Stycznia - cała; ul. 11 Listopada - cała; ul. Tylna - cała; ul. Plac Wolności - cały; ul. Mickiewicza - cała; ul. Sukiennicza - cała; ul. Kościelna - cała; ul. Okopowa - cała; ul. Plac Parysa - cały; ul. Krótka - cała.</p>

III. Charakterystyka obszaru

Powierzchnia obszaru rewitalizacji Miasta Słupcy wynosi 25 ha, a liczba mieszkańców 1 003 osoby (czerwiec, 2011 r.). Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej Miasta Słupcy wynosi 124. Na obszarze zlokalizowane są 194 budynki mieszkalne.

Obszar rewitalizacji jest centralnie usytuowanym w mieście owalnicowym zespołem zabytkowym, stanowiącym jednocześnie ogólnomiejski ośrodek handlowo – usługowy. Pośrodku owalnicowego zespołu zabytkowego znajduje się wydzielony, czworokątny rynek (Plac Wolności) oraz ulice krzyżujące się pod kątem prostym. Słupecki Rynek otaczają zabytkowe domy i kamienice z przełomu XIX i XX wieku.

Mimo zmieniającej się z wiekami zabudowy, Słupca zachowała pierwotny układ urbanistyczny. Zabytkowy układ urbanistyczny ze względu na wartości historyczne został wpisany do rejestru zabytków pod nr A-55/544 z 23.02.1956 r. Na jego obszarze zlokalizowanych jest szereg budynków i obiektów o wartościach kulturowych, m.in.: Zajazd Pocztowy z XIX w., Zespół Synagogi z XIX w., Kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca z XV w., fragmenty miejskich murów obronnych z XIV w.

Na obszarze rewitalizacji znajdują się istotne elementy przestrzeni publicznej w mieście, m.in.: Plac Parysa oraz Plac Szkolny. Zlokalizowane są także placówki oświatowe (Przedszkole nr 1, Szkoła Podstawowa nr 1 im. KEN, Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka J. Piłsudskiego), kulturalne (Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Słupcy), instytucje publiczne (Komenda Powiatowa Policji czy Inspektorat ZUS) oraz Targowisko Miejskie, banki oraz punkty handlowe i gastronomiczne.

IV. Główne funkcje obszaru

Dominujące na obszarze rewitalizacji funkcje: administracyjna, komunikacyjna, kulturalna, mieszkaniowa, handlowo-usługowa oraz edukacyjna.

V. Kryteria wyboru na podstawie których obszar został uznany jako wymagający rewitalizacji

- wysoki poziom dekapitalizacji w stosunku do innych części miasta oraz konieczność przeciwdziałania jego dalszej degradacji,
- obszar niezwykle wartościowy pod względem historycznym oraz kulturowym, a także o dużym, ale niewykorzystanym w pełni potencjale rozwojowym,
- konieczność podjęcia działań na rzecz wzrostu estetyki i atrakcyjności miejskiej przestrzeni publicznej oraz zachowania lub przywrócenia zabytkowego charakteru obiektom i miejscom zlokalizowanym na wyznaczonym obszarze rewitalizacji,
- odnowa i nadanie nowych funkcji wielu zniszczonym miejscom i obiektom,
- konieczność poprawy stanu tkanki mieszkaniowej (największa w mieście liczba starych budynków mieszkalnych),
- zły stan infrastruktury technicznej i społecznej tej części miasta,
- konieczność podjęcia działań na rzecz wsparcia rozwoju zasobów ludzkich,
- stymulowanie rozwoju lokalnej gospodarki.

Stan techniczny budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji należy ocenić jako dostateczny lub zły (również w kontekście efektywności energetycznej), wymagający w niektórych przypadkach pilnych interwencji w postaci kapitalnego remontu lub chociażby zabezpieczenia (naprawy) podstawowych części konstrukcyjnych budynków. Wynika to z faktu, że wiele budynków mieszkalnych powstało bardzo dawno

temu (głównie zabytkowe kamienice i domy z przełomu XIX i XX w.), a ich właściciele przed 1989 r. byli pozbawieni faktycznego władztwa nad nimi.

Potrzeba rewitalizacji zdegradowanego obszaru Słupcy wynika przede wszystkim z charakteru, struktury i specyfiki układu historyczno - urbanistycznego, który jest wizytówką miasta oraz jednym z najważniejszych elementów składających się na jego strukturę funkcjonalno - przestrzenną. Układ historyczno-urbanistyczny miasta jest obszarem pełniącym szereg ważnych funkcji oraz niezwykle cennym pod względem architektonicznym, historycznym oraz kulturowym; jednocześnie charakteryzuje się wysokim stopniem dekapitalizacji. Obszar ten, wymaga nowego impulsu rozwojowego oraz podjęcia działań na rzecz poprawy sytuacji przestrzennej i społeczno - gospodarczej. Historyczna struktura urbanistyczna miasta (przede wszystkim Słupecki Rynek) oraz jej najbliższe otoczenie wymaga podjęcia działań rewitalizacyjnych ze względu na zły stan lub braki w zakresie infrastruktury technicznej (drogowej, sanitarnej) oraz społecznej, małej architektury, tkanki mieszkaniowej czy konieczność zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego. Ważnym aspektem rewitalizacji obszaru są również występujące na nim problemy o charakterze społeczno - gospodarczym.

Obszar dysfunkcyjny w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Słupcy został wyznaczony za pomocą skwantyfikowanych wskaźników. Obszar rewitalizacji spełnia kryteria i wartości referencyjne, które wskazują na występowanie zjawisk negatywnych. Wartości wskaźników wybranych kryteriów dla obszaru rewitalizacji przedstawiono poniżej:

Kryterium: Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia, Wskaźnik: Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności - dla województwa wielkopolskiego - **62**, dla obszaru rewitalizacji Miasta Słupcy - **142,6**.

Kryterium: Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia, Wskaźnik: Udział długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym - dla województwa wielkopolskiego - **3,6**, dla obszaru rewitalizacji Miasta Słupcy - **5,9**.

Kryterium: Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego, Wskaźnik: Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków mieszkalnych (w %) - dla województwa wielkopolskiego - **84,2**, dla obszaru rewitalizacji Miasta Słupcy - **90,2**.

VI. Cele działań rewitalizacyjnych na obszarze

Cel główny: „Wywołanie pozytywnej, jakościowej i trwałej zmiany o charakterze przestrzennym i społeczno- gospodarczym, a także wzrost estetyki, atrakcyjności oraz funkcjonalności zdekapitalizowanego obszaru miasta poprzez jego kompleksową rewitalizację”.

Cele strategiczne:

CEL I. Odnowa miejskiej przestrzeni publicznej oraz wzrost estetyki i atrakcyjności miasta

Kierunki działań:

1. Rewitalizacja obiektów i miejsc o walorach historycznych, architektonicznych oraz kulturowych
2. Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej i technicznej
3. Porządkowanie struktury urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowywanie przestrzeni w harmonii z otoczeniem

CEL II. Podniesienie jakości życia oraz rozwój zasobów ludzkich

<p><u>Kierunki działań:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa warunków mieszkaniowych poprzez odnowę zaniedbanej lub zdegradowanej tkanki mieszkaniowej 2. Zwiększenie użyteczności i nadanie właściwych funkcji zdekapitalizowanym obiektom społecznym <p>CEL III. Stwarzanie warunków dla rozwoju lokalnej gospodarki</p> <p><u>Kierunki działań:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury usługowo – handlowej 2. Usprawnienie funkcjonowania elementów infrastruktury miejskiej ułatwiających prowadzenie działalności gospodarczej 3. Zwiększenie potencjału turystycznego miasta. 	
VII. Rewitalizacja w sferze przestrzennej	
Problemy w sferze przestrzennej	<ul style="list-style-type: none"> – Zdegradowana miejska przestrzeń publiczna (w tym zabytkowa); – Brak pełnej infrastruktury technicznej lub zły stan istniejącej (drogowej, kanalizacyjnej); – Zwiększający się ruch drogowy powodujący dysfunkcyjność historycznego układu komunikacyjnego; – Brak miejsc parkingowych; – Zły stan techniczny wielu budynków mieszkalnych – znaczną część z nich to domy lub kamienice powstałe na przełomie XIX i XX w. (aż 90% budynków powstało przed 1989 r.), a ich właściciele przed 1989 r. byli pozbawieni faktycznego władztwa nad nimi; – Mała liczba obiektów i miejsc świadczących usługi o charakterze społecznym; – Zły stan techniczny lub braki w zakresie infrastruktury usługowo – handlowej.
Zakładane cele w sferze przestrzennej	Odnowa miejskiej przestrzeni publicznej oraz wzrost estetyki i atrakcyjności miasta
Działania planowane w sferze przestrzennej	<ul style="list-style-type: none"> – Rewitalizacja układu historyczno - urbanistycznego miasta Słupcy – osiągnięcie celu nastąpi poprzez: zmianę aranżacji centralnej części rynku, nowe elementy małej architektury miejskiej, budowę i przebudowę ulic, chodników oraz poprawę stanu pozostałych elementów infrastruktury technicznej, zmianę organizacji ruchu, budowę miejsc parkingowych na słupckim rynku, wykonanie nowego oświetlenia ulicznego, nasadzenia zieleni, wyznaczenie trasy turystycznej, adaptację budynku na potrzeby Powiatowego Urzędu Pracy przy ul. Pl. Szkolny. – Adaptacja Starego Młyna i nadanie mu nowych funkcji poprzez przekształcenie w Centrum Handlowo – Kulturalno – Oświatowe „Stary Młyn” – osiągnięcie celu nastąpi poprzez: kompleksowy remont budynku, który obecnie znacznie zaniża jakość przestrzeni miejskiej. – Renowacja, modernizacja i rozwój infrastruktury mieszkaniowej oraz usługowo – handlowej zlokalizowanej w obszarze historyczno - urbanistycznego układu Miasta Słupcy – osiągnięcie celu nastąpi poprzez: poprawę stanu budynków mieszkalnych oraz obiektów usługowo-handlowych (remonty, odnowa, przebudowa, budowa). – Modernizacja Targowiska Miejskiego - osiągnięcie celu nastąpi poprzez: przebudowę i uporządkowanie

	<p>terenu pełniącego ważne funkcje handlowe.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rewitalizacja budynków Synagogi oraz nadanie im funkcji usługowo - handlowych - osiągnięcie celu nastąpi poprzez: kompleksowy remont budynków zabytkowych oraz ich zabezpieczenie przed niszczeniem. – Wyeksponowanie i odrestaurowanie fragmentów miejskich murów obronnych - osiągnięcie celu nastąpi poprzez: odnowę murów o istotnych cechach historycznych i kulturowych.
VIII. Rewitalizacja w sferze gospodarczej	
Problemy w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> – Brak pełnej infrastruktury technicznej lub zły stan istniejącej (drogowej, kanalizacyjnej); – Zły stan techniczny lub braki w zakresie infrastruktury usługowo - handlowej; – Konieczność rozwoju turystyki i rekreacji; – Mała ilość inwestorów.
Zakładane cele w sferze gospodarczej	Stwarzanie warunków dla rozwoju lokalnej gospodarki
Działania planowane w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> – Rewitalizacja układu historyczno - urbanistycznego miasta Słupcy - osiągnięcie celu nastąpi poprzez: budowę i przebudowę ulic, chodników oraz poprawę stanu pozostałych elementów infrastruktury technicznej, a także wyznaczenie trasy turystycznej. – Renowacja, modernizacja i rozwój infrastruktury mieszkaniowej oraz usługowo - handlowej zlokalizowanej w obszarze historyczno - urbanistycznego układu Miasta Słupcy - osiągnięcie celu nastąpi poprzez: poprawę stanu obiektów usługowo-handlowych (remonty, odnowa, przebudowa, budowa). – Modernizacja Targowiska Miejskiego - osiągnięcie celu nastąpi poprzez: przebudowę i uporządkowanie terenu pełniącego ważne funkcje o charakterze usługowym i handlowym. – Rewitalizacja budynków Synagogi oraz nadanie im funkcji usługowo - handlowych - osiągnięcie celu nastąpi poprzez: kompleksowy remont budynków, które będą pełnić funkcje usługowo - handlowe oraz turystyczne. – Wyeksponowanie i odrestaurowanie fragmentów miejskich murów obronnych - osiągnięcie celu nastąpi poprzez: zwiększenie potencjału turystycznego miasta. <p>Wszystkie zadania i projekty rewitalizacyjne przyczynią się do stworzenia lepszego wizerunku miasta w oczach inwestorów oraz turystów, a także poprawy warunków i lepszego klimatu do prowadzenia działalności gospodarczej.</p>
IX. Rewitalizacja w sferze społecznej	
Problemy w sferze społecznej	<ul style="list-style-type: none"> – Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia; – Duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej; – Konieczność poprawy warunków mieszkaniowych;

	<ul style="list-style-type: none"> - Mała liczba obiektów i miejsc świadczących usługi o charakterze społecznym; - Niski poziom kwalifikacji i wykształcenia wśród mieszkańców; - Niski poziom dochodowości gospodarstw domowych; - Negatywne trendy demograficzne; - Brak perspektyw rozwojowych, zwłaszcza dla mieszkańców w trudnej sytuacji życiowej; - Migracja młodzieży do dużych miast i za granicę; - Nasilanie się problemów społecznych; przede wszystkim wzrost ubóstwa.
Zakładane cele w sferze społecznej	Podniesienie jakości życia oraz rozwój zasobów ludzkich
Działania planowane w sferze społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - Rewitalizacja układu historyczno - urbanistycznego miasta Słupcy - osiągnięcie celu nastąpi poprzez: adaptację budynku na potrzeby instytucji wspierającej bezrobotnych - Powiatowego Urzędu Pracy - przy ul. Pl. Szkolny. - Adaptacja Starego młyna i nadanie mu nowych funkcji poprzez przekształcenie w Centrum Handlowo - Kulturalno - Oświatowe „Stary Młyn” - osiągnięcie celu nastąpi poprzez: stworzenie warunków rozwoju społeczności lokalnej oraz wzrost jej aktywności poprzez możliwość realizacji m.in. zainteresowań artystycznych. Szczególnie istotna jest zwiększona możliwość wsparcia środowisk patologicznych poprzez projekty kulturalne czy edukacyjne, które będą realizowane w Centrum. Efektem działalności Centrum będzie zwiększenie jakości kapitału ludzkiego i społecznego, zwłaszcza ludzi młodych oraz wzrost szans mieszkańców na rynku pracy. Utworzenie Centrum zaspokoi również potrzeby organizacji związanych z kulturą czy oświatą. - Renowacja, modernizacja i rozwój infrastruktury mieszkaniowej oraz usługowo - handlowej zlokalizowanej w obszarze historyczno - urbanistycznego układu Miasta Słupcy - osiągnięcie celu nastąpi poprzez: poprawę warunków mieszkaniowych. <p>Wszystkie zadania i projekty rewitalizacyjne przyczynią się do stworzenia warunków dla rozwoju społeczno-gospodarczego, a co za tym idzie poprawy jakości życia społeczności lokalnej.</p>

3.5 Oczekiwane wskaźniki osiągnięć (efektów) programu rewitalizacji oraz wnioski z przeprowadzonej analizy

Koncepcja rewitalizacji Miasta Słupcy ma charakter długoterminowy. W wyniku jej realizacji powstaną efekty, których miernikiem są oczekiwane wskaźniki. Dzięki wskaźnikom, możliwe będzie uzasadnienie wiarygodności oraz realności zamierzeń planowanych do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Efekty realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji mierzone będą za pomocą wskaźników produktu i rezultatu. Wskaźniki dla Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011-2021 określone zostały na podstawie Załącznika nr 3. – Tabela wskaźników produktu i rezultatu na poziomie działania - UWRPO na lata 2007-2013.

Tabela 21. Wskaźniki osiągnięć Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy

Wskaźniki produktu			
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość w roku bazowym (2011)	Wartość w roku docelowym (2021)
Liczba projektów z zakresu odnowy i rewitalizacji miast	szt.	0	13
Wskaźniki rezultatu			
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość w roku bazowym (2011)	Wartość w roku docelowym (2021)
Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów miejskich	ha	0,0	25,0

Wnioski z przeprowadzonej analizy

Jednym z najważniejszych elementów Lokalnego Programu Rewitalizacji jest pomiar efektów rewitalizacji, czyli skutków, jakie przyniosły działania realizowane w jej ramach. Jest to pole wyjątkowo istotne, ponieważ zagadnienie efektów rewitalizacji dotyczy wszystkich faz całego przedsięwzięcia, począwszy od jego inicjowania i programowania, poprzez działania operacyjne, a na ocenie zakończywszy. Ma zatem istotny wpływ na szeroko rozumianą jakość tych czynności. Pomiar efektów rewitalizacji jest dokonywany przez formułowanie mierników efektu. Mierniki efektu mają za zadanie pomiar zjawisk i procesów, których zmiana jest zamierzonym lub niezamierzonym efektem działań podejmowanych przez samorząd terytorialny i inne podmioty w ramach programu rewitalizacji. Część zmienności ww. zjawisk i procesów niemal zawsze będzie wynikiem oddziaływania innych

czynników, takich jak podmioty gospodarcze, osoby fizyczne, różnorodne instytucje i organizacje, a nawet podmioty i zjawiska zewnętrzne.

Działania zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Słupcy zostały dobrane w ten sposób, aby wywrzeć istotny wpływ na zjawiska i procesy, których zmiana jest jednym z celów rewitalizacji.

Uzyskanie korzystnego poziomu danego wskaźnika będzie oznaczało, że dany cel został osiągnięty i działania w tym zakresie są już zbędne.

Każdy ze wskaźników osiągnięć LPR spełnić powinien trzy warunki, które świadczą o wiarygodności i realności zaplanowanych zadań i projektów:

1) Warunek prostoty;

Za prosty wskaźnik uznaje się taki, do obliczenia którego dysponuje się danymi.

2) Warunek pojemności;

Oznacza to, że podmiotowi rewitalizacji znany jest zakres zjawisk i procesów wyrażanych przez wskaźnik – podmiot posiada wiedzę jakie zjawiska i procesy wpływają na wartość wskaźnika. W innym przypadku nie będzie w stanie prawidłowo zinterpretować jego wartości.

3) Warunek decyzyjności (pokrewny do warunku pojemności);

Jego wypełnieniem jest posiadanie przez podmiot rewitalizacji wiedzy, jaka część zjawisk i procesów wyrażanych przez wskaźnik znajduje się lub może się znajdować pod jego wyłącznym wpływem, jaka pod częściowym, a jaka pozostaje poza sferą jego oddziaływań.

Zadania zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji są zgodne z lokalnymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi. Wzrost estetyki, atrakcyjności oraz funkcjonalności obszaru miasta, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawa jakości życia mieszkańców to priorytety wskazane w wielu dokumentach programowych miasta. Planowane działania rewitalizacyjne wpisują się np. w funkcje obszaru wskazane w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Słupcy. Miasto Słupca oraz inne podmioty mają zapewnione środki na wkład własny poszczególnych projektów. Trwają również zaawansowane prace nad dokumentacją techniczną, środowiskową, finansową i aplikacyjną dla wielu działań rewitalizacyjnych.

Ponadto, Urząd Miasta w Słupcy dysponuje odpowiednimi zasobami technicznymi i ludzkimi, pozwalającymi na realizację zadań i projektów zawartych w programie rewitalizacji. W Urzędzie są zatrudnione osoby, które mają odpowiednią wiedzę i doświadczenie w zakresie zarządzania finansowego oraz przeprowadzenia procesu

inwestycyjnego. Urząd Miasta w Słupcy posiada duże doświadczenie oraz sukcesy w realizacji projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych (np. fundusze unijne). Znajomość procedur stosowanych przy planowaniu i wdrażaniu tego typu przedsięwzięć stanowić będzie wsparcie dla innych podmiotów z obszaru miasta chcących realizować działania rewitalizacyjne oraz przyczyni się w znaczący sposób do sukcesu w realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy.

IV. Plan finansowy realizacji rewitalizacji

Podstawową zasadą finansowania zadań i projektów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011-2021 będzie montaż finansowy. Planowane są zadania i projekty finansowane przez środki: budżetu miasta, prywatne, Inicjatywy JESSICA oraz funduszy unijnych. W razie potrzeby, Gmina Miejska Słupca zobowiązuje się przeznaczać corocznie w swoim budżecie środki służące finansowaniu zadań i projektów rewitalizacyjnych, w których zaplanowano wkład finansowy miasta. Zakres i wielkość finansowania będą określane w uchwale budżetowej.

Pojawiające się okoliczności, uwarunkowania i założenia planistyczne, finansowe, organizacyjne oraz społeczno – gospodarcze, a także fakt, iż Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem koncepcyjnym i wieloletnim powodują że, zakres finansowy poszczególnych zadań i projektów ma charakter szacunkowy, a poziom ich dofinansowania oraz wartości mogą ulec zmianie.

Poniższa tabela przedstawia planowane źródła finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy.

Tabela 22. Szacunkowe źródła finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy w latach 2011-2021 (w PLN)

Źródło finansowania	Planowana kwota (PLN)	% udział w planie finansowym (w przybliżeniu)
Budżet JST	7 161 493,39	17,80
Inicjatywa JESSICA	29 058 200,00	72,30
Budżet państwa	-	-
Środki prywatne	3 135 800,00	7,80
Środki UE	784 480,16	2,00
Inne środki	40 000,00	0,10
RAZEM	40 179 973,55	100

Źródło: Opracowanie własne

V. System wdrażania

Poszczególne projekty rewitalizacyjne będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Korzystając z różnych źródeł finansowania, będzie trzeba sprostać wielu wymaganiom formalnym. W przypadku miasta Słupcy dotyczy to przede wszystkim zasad wykorzystania środków pochodzących z budżetu miasta, Inicjatywy JESSICA, funduszy europejskich oraz środków prywatnych.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy realizowany będzie w horyzoncie czasowym 2011-2021, po jego zatwierdzeniu przez Radę Miasta Słupcy. Po przyjęciu dokumentu przez Radę, za jego właściwe wdrożenie oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji odpowiedzialny będzie organ wykonawczy gminy tj. Burmistrz Miasta Słupcy. Do pomocy we właściwym wdrożeniu LPR, Burmistrz dysponuje aparatem wykonawczym, w postaci Urzędu Miasta w Słupcy oraz jednostek organizacyjnych.

Wśród komórek organizacyjnych Urzędu Miasta w Słupcy najściślej zaangażowanych w realizację projektów Lokalnego Programu Rewitalizacji wskazać należy Referat Rozwoju Lokalnego, Biuro ds. Inwestycji i Zamówień Publicznych oraz Skarbnika Miasta Słupcy.

Dla efektywnej obsługi zadań i projektów rewitalizacyjnych konieczne będzie współdziałanie wszystkich podmiotów zaangażowanych w ich realizację.

System wdrażania na poziomie Urzędu Miasta w Słupcy obejmować będzie następujące działania:

- przygotowanie dokumentacji dla działań objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji,
- występowanie z wnioskami o dofinansowanie,
- przeprowadzenie procedur wyboru wykonawców zadań,
- kontraktowanie,
- monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów oraz przebiegu prac w ramach poszczególnych projektów,
- raportowanie,

- przygotowanie propozycji dotyczących korekt w zakresie poszczególnych projektów,
- prowadzenie rozliczeń finansowych,
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych.

Warunkiem niezbędnym dla pełnego wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji jest uwzględnianie w razie potrzeby wydatków z nim związanych w kolejnych budżetach na lata 2011-2021. Za ten element odpowiada Rada Miasta Słupcy. Dlatego też Burmistrz, przedkładając Radzie projekty budżetów powinien przetransponować do nich założenia finansowe zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji przewidziane w nim na dany rok.

Burmistrz Miasta Słupcy odpowiadając za zarządzanie oraz realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji wyznacza osoby (pracownicy Urzędu Miasta) koordynujące wdrażanie LPR oraz realizację jego założeń.

Zakres zadań w ramach zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji obejmuje między innymi:

- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach LPR,
- zapewnienie zgodności realizacji LPR z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji LPR,
- przygotowanie rocznych raportów nt. wdrażania LPR, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
- dokonanie oceny ex-post po zakończeniu realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Dla właściwej oceny, osoby odpowiedzialne za wdrażanie LPR mogą tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Istotnym elementem wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011-2021 jest zaangażowanie jak największej liczby podmiotów i jednostek współpracujących w procesie realizacji działań na rzecz rozwoju zdekapitalizowanego obszaru miejskiego. Dla powodzenia przedsięwzięcia ważne jest, aby aktywnie występowały w nim nie tylko podmioty publiczne (Urząd Miasta, jednostki organizacyjne),

ale także podmioty prywatne (stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy czy właściciele oraz zarządcy nieruchomości).

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy prowadzić powinna przede wszystkim do tzw. „efektu dźwigni”, gdzie inwestycjom publicznym towarzyszy wzrost inwestycji prywatnych prowadzący do ożywienia społeczno-gospodarczego oraz przestrzennego zdegradowanego obszaru miejskiego.

VI. Monitorowanie oceny i sposoby komunikacji społecznej

6.1. System monitoringu LPR oraz sposoby jego oceny

Monitorowanie to proces systematycznego zbierania i analizowania wiarygodnych informacji finansowych i statystycznych dotyczących wdrażania zadań, którego celem jest zapewnienie zgodności realizacji projektów rewitalizacyjnych z wcześniej zatwierdzonymi założeniami. Monitorowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011-2021 prowadzone będzie w zakresie rzeczowym i finansowym.

W celu sprawnego i efektywnego wdrażania LPR niezbędne jest ciągłe monitorowanie efektów rzeczowych projektów, wchodzących w zakres Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz wydatków na ich realizację. Proces monitorowania obejmuje zbieranie danych obrazujących tempo i jakość wdrażania projektów. Służyć temu mają wskaźniki osiągnięć. Za proces monitorowania i raportowania odpowiadać będzie Burmistrz Miasta Słupcy poprzez osoby odpowiedzialne za wdrażanie LPR. Wewnętrznie za gromadzenie danych obrazujących efekty rzeczowe związane z wdrażaniem LPR odpowiedzialny będzie Referat Rozwoju Lokalnego, natomiast za monitorowanie wydatków odpowiedzialny będzie Skarbnik Miasta Słupcy.

Monitorowanie efektów rzeczowych obejmować będzie skwantyfikowane dane obrazujące postęp we wdrażaniu LPR oraz umożliwi dokonanie oceny jego wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w LPR. Monitorowanie rzeczowe będzie prowadzone za pomocą trzech grup wskaźników. Pomiar wskaźników odbywać się będzie na poziomie poszczególnych zadań.

Wśród wskaźników obrazujących postęp we wdrożeniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy wyróżnia się trzy kategorie:

- 1) wskaźniki produktu – odnoszą się do rzeczywistych efektów działania,
- 2) wskaźniki rezultatu – odpowiadają bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia LPR,
- 3) wskaźniki oddziaływania – obrazują konsekwencje danego planu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, ale pojawiającym się po pewnym czasie oraz do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania.

Monitorowanie finansowe obejmować będzie dane finansowe z realizacji projektów, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na nie środków w oparciu o raporty okresowe obrazujące wysokość wkładu finansowego pochodzącego ze środków publicznych i prywatnych.

Burmistrz Miasta Słupcy jest zobowiązany do corocznego przedkładania Radzie Miasta Słupcy raportu monitoringowego z wdrażania LPR. Zakres przedmiotowy raportów okresowych przedkładanych przez Burmistrza powinien obejmować co najmniej:

- przebieg procesu wdrażania poszczególnych projektów,
- realizację planu finansowego,
- sposoby promocji projektów,
- zidentyfikowane i przewidywane zagrożenia realizacji LPR.

Stanowiska wypracowywane przez Radę Miasta Słupcy w przedmiocie przedkładanych raportów z monitoringu, stanowiąc będą podstawę sporządzenia oceny wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji sporządzanej na zakończenie okresu planowania.

Ocena wykonania LPR powinna zawierać następujące elementy oraz dane:

- rzeczywiste oraz zawarte w poszczególnych wnioskach daty rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych projektów,
- metody zarządzania projektami w czasie ich realizacji oraz po wdrożeniu poszczególnych projektów,

- ocenę oddziaływania poszczególnych projektów na poprawę sytuacji przestrzennej oraz społeczno-gospodarczej Słupcy oraz efekty działań rewitalizacyjnych,
- szczegółowy wykaz kosztów poniesionych w fazie realizacji projektu oraz w trakcie jego funkcjonowania.

6.2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Instytucja odpowiedzialna za wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji – Burmistrz Miasta Słupcy przyjmował (poprzez ankietę zgłoszeniową) propozycje projektów rewitalizacyjnych od instytucji publicznych, prywatnych i organizacji pozarządowych. Burmistrz odpowiedzialny będzie również za przyjmowanie sprawozdań z realizacji projektów od instytucji zaangażowanych w poszczególne, realizowane projekty.

Lokalny Program Rewitalizacji będzie aktualizowany we współpracy z lokalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi. Dla właściwej realizacji, oceny i aktualizacji LPR, Burmistrz może skorzystać z wiedzy i opinii lokalnych ekspertów, przedstawicieli lokalnych środowisk społeczno – gospodarczych oraz opinii specjalistów zewnętrznych. Pomoc organizacyjną oraz kompetencyjną mogą świadczyć instytucje, które nie są bezpośrednio związane z omawianym obszarem, ale mogą być pomocne w procesie rozwoju obszarów miejskich, tj. środowiska naukowe i oświatowe, instytucje doradcze oraz organizacje społeczne i stowarzyszenia. Istotna wydaje się także współpraca z podmiotami, które mogą umożliwić realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji poprzez udzielenie pożyczek i kredytów na działania inwestycyjne i koncepcyjne (np. banki, inne instytucje finansowe).

Podsumowując, podmiotem odpowiedzialnym za zarządzanie i koordynację LPR oraz współpracę partnerską będzie Burmistrz Miasta Słupcy.

Drugą grupę podmiotów zakwalifikować należy jako współwykonawców oraz partnerów Lokalnego Programu Rewitalizacji. Partnerzy mogą wspomóc realizację LPR w zakresie organizacyjnym, finansowym, doradczym czy inwestycyjnym. Do tej grupy zaliczyć należy m.in. lokalne stowarzyszenia czy związki, instytucje finansowe (np. banki), środowiska naukowe i oświatowe, przedsiębiorców, inwestorów, a także właścicieli, posiadaczy i zarządców budynków.

6.3.Public Relations LPR

Ważnym elementem realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011-2021 będą działania informacyjne i promocyjne.

Realizacja zadań określonych w LPR wymaga ich zrozumienia i akceptacji przez społeczność lokalną miasta. Dlatego też, wszystkie podejmowane działania z zakresu Public Relations Lokalnego Programu Rewitalizacji powinny pokazywać w sposób zrozumiały i przejrzysty przyczyny przeprowadzonych zadań rewitalizacyjnych wraz z uzasadnieniem motywów ich wyboru, a także spodziewane efekty rzeczowe i korzyści, jakie odniesie rewitalizowany obszar miasta.

Za właściwe informowanie i promocję Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie odpowiedzialny Burmistrz Miasta Słupcy. Wsparciem w podejmowaniu działań informacyjnych i promocyjnych Lokalnego Programu Rewitalizacji, powinny być także wszystkie podmioty zaangażowane w poszczególne projekty rewitalizacyjne.

Działania w zakresie komunikacji społecznej LPR obejmują:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o działaniach realizowanych przez miasto oraz pozostałe podmioty w ramach procesu odnowy obszaru miejskiego;
- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania przez podmioty wsparcia finansowego w ramach środków zewnętrznych wspierających działania na zdegradowanych obszarach miejskich;
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji;
- inicjowanie działań promocyjnych, zwłaszcza z wykorzystaniem mediów lokalnych;
- wykorzystanie nowoczesnych technologii (np. Internet) w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji LPR;
- promowanie udanych efektów współpracy pomiędzy Miastem Słupcą, a sektorem publicznym, sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

Grupami docelowymi do których mają być kierowane działania informacyjno-promocyjne są:

- społeczność lokalna,
- beneficjenci,

- partnerzy społeczno-gospodarczy,
- media.

W procesie Public Relations Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie można skorzystać z kanałów komunikacji:

- bezpośrednio:
  - kontakty i spotkania z mieszkańcami miasta.
- pośrednio:
  - prasa,
  - radio,
  - telewizja,
  - Internet,
  - wydawnictwa i biuletyny,
  - ogłoszenia, ulotki oraz plakaty.

Niezbędnym elementem w procesie tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji są konsultacje społeczne. Ich cel to włączenie wspólnoty lokalnej w procesy decyzyjne zachodzące w urzędzie. Jednocześnie, głos mieszkańców (ich pomysły) pozwala na pełniejsze spojrzenie na zagadnienia związane z kierunkami rozwoju oraz najpilniejszymi sprawami do rozwiązania. Zapisy Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy podlegały konsultacjom społecznym z mieszkańcami miasta.

W okresie maj – czerwiec 2011 r. Burmistrz Miasta Słupcy przyjmował (poprzez ankietę zgłoszeniową) propozycje dotyczące kierunku planowanego procesu rewitalizacji oraz projektów rewitalizacyjnych od zainteresowanych podmiotów z obszaru miasta. Ankieta zgłoszeniowa była zamieszczona na stronie internetowej miasta (<http://www.miasto.slupca.pl>), w jednym z wydań Informatora Słupeckiego (bezpłatny biuletyn miejski) oraz w lokalnej prasie.

Wszystkie sugestie i uwagi mieszkańców zostały uwzględnione w procesie opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy, w związku z czym są oni współtwórcami koncepcji rewitalizacji miasta Słupcy.

VII. Podsumowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupcy na lata 2011–2021 zakłada szereg działań mających na celu odnowę zdegradowanej części miasta oraz bardziej optymalne wykorzystanie potencjału terenu i poszczególnych obiektów.

Cel główny Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy brzmi: „Wywołanie pozytywnej, jakościowej i trwałej zmiany o charakterze przestrzennym i społeczno-gospodarczym, a także wzrost estetyki, atrakcyjności oraz funkcjonalności zdekapitalizowanego obszaru miasta poprzez jego kompleksową rewitalizację”.

Osiągnięcie w jak najwyższym stopniu założonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji celów jest możliwe tylko w przypadku pełnego zaangażowania i dużej determinacji podmiotów odpowiedzialnych za jego wdrożenie. Realizacja wymaga przede wszystkim zabezpieczenia w razie potrzeby odpowiednich środków finansowych w budżecie miasta oraz przez inne podmioty, a przede wszystkim pozyskania niezbędnych środków zewnętrznych.

Obszarem rewitalizacji objęto układ historyczno-urbanistyczny miasta, który pełni szereg ważnych funkcji oraz jest przestrzenią niezwykle cenną pod względem architektonicznym, historycznym oraz kulturowym. Obszar ten, wymaga nowego impulsu rozwojowego oraz podjęcia działań na rzecz poprawy sytuacji przestrzennej i społeczno – gospodarczej.

Obszar dysfunkcyjny Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy został wyznaczony za pomocą skwantyfikowanych wskaźników w ramach następujących kryteriów: wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia, wysoka stopa długotrwałego bezrobocia oraz porównywalnie niski poziom zasobu mieszkaniowego.

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy przyczyni się do zaspokojenia potrzeb i rozwiązania następujących problemów występujących na dysfunkcyjnym obszarze, m.in.: poprawa wizerunku miasta i wzrost jego atrakcyjności oraz funkcjonalności; osiągnięcie ładu przestrzennego i wzrost estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji; ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz historycznego obszaru rewitalizacji; poprawa warunków życia mieszkańców miasta; ożywienie społeczno-gospodarcze zdegradowanego oraz wykorzystującego niedostatecznie swój potencjał obszaru rewitalizacji; wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców; renowacja zdegradowanych budynków mieszkalnych; rozwój sektora usług.

VIII. Spis tabel, zdjęć wykresów i map

SPIS TABEL

Tabela 1. Wyposażenie mieszkań znajdujących się w Mieście Słupca w instalacje techniczno-sanitarne _____	23
Tabela 2. Tereny zielone w Słupcy _____	32
Tabela 3. Przedsiębiorcy zarejestrowani w ewidencji działalności gospodarczej Miasta Słupcy _____	42
Tabela 4. Liczba podmiotów gospodarki narodowej funkcjonujących na terenie Słupcy _____	42
Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej na terenie Miasta Słupcy w rejestrze REGON _____	43
Tabela 6. Analiza możliwości budżetowych dotyczących realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych Miasta Słupcy w latach 2005-2010 _____	48
Tabela 7. Saldo migracji w Mieście Słupcy w latach 2007-2009 _____	51
Tabela 8. Liczba bezrobotnych w Słupcy _____	51
Tabela 9. Struktura bezrobotnych w Słupcy w 2011 r. _____	52
Tabela 10. Liczba pracujących w Mieście Słupcy w latach 2007-2009 _____	53
Tabela 11. Poziom wykształcenia mieszkańców Słupcy _____	53
Tabela 12. Pomoc społeczna udzielona mieszkańcom Słupcy w 2010 r. _____	55
Tabela 13. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Słupcy _____	55
Tabela 14. Wskaźnik dochodów podatkowych w Gminie Miejskiej Słupcy w latach 2009-2011 _____	56
Tabela 15. Liczba uczniów w słupeckich szkołach w roku szkolnym 2011/2012 _____	60
Tabela 16. Organizacje pozarządowe i społeczne działające na terenie Słupcy _____	69
Tabela 17. Kryteria i wskaźniki wyznaczania obszaru kryzysowego Miasta Słupcy _____	87
Tabela 18. Zadania i projekty Lokalnego Programu Rewitalizacji _____	97
Tabela 19. Analiza obszaru rewitalizacji Miasta Słupcy _____	101
Tabela 20. Charakterystyka obszaru rewitalizacji Miasta Słupcy _____	102
Tabela 21. Wskaźniki osiągnięć Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy _____	108
Tabela 22. Szacunkowe źródła finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupcy w latach 2011-2021 (w PLN) _____	110

SPIS ZDJĘĆ

Zdjęcie 1. Rondo "Róża" w Słupcy	16
Zdjęcie 2. Oczyszczalnia ścieków (osadnik wtórny) w Słupcy	18
Zdjęcie 3. Jezioro Słupeckie	28
Zdjęcie 4. Park Miejski w Słupcy	31
Zdjęcie 5. Plac Szkolny w Słupcy - Skwer ks. Franciszka Szczygłowskiego	33
Zdjęcie 6. Kościół św. Wawrzyńca w Słupcy	37
Zdjęcie 7. Kościół św. Leonarda i Wniebowzięcia NMP w Słupcy	37
Zdjęcie 8. Zajazd Pocztowy w Słupcy	38
Zdjęcie 9. Zespół willi przy ul. Warszawskiej - Muzeum Regionalne w Słupcy	38
Zdjęcie 10. Plac zabaw Fundacji Muszkieterów w Słupcy	39
Zdjęcie 11. Siedziba spółki Mostostal Słupca	45
Zdjęcie 12. Spółdzielnia Inwalidów w Słupcy	45
Zdjęcie 13. Gimnazjum im. M. Kopernika w Słupcy	60
Zdjęcie 14. Miejski Dom Kultury w Słupcy	62
Zdjęcie 15. Układ historyczno-urbanistyczny Miasta Słupcy	93
Zdjęcie 16. Kamienice na Słupeckim Rynku (Plac Wolności)	93
Zdjęcie 17. Centralna część układu historyczno-urbanistycznego Miasta Słupcy	94
Zdjęcie 18. Plac Wolności (Rynek) w Słupcy	94
Zdjęcie 19. Kompleks Starego Młyna	95
Zdjęcie 20. Targowisko Miejskie w Słupcy	95
Zdjęcie 21. Zespół Synagogi przy ulicy Bóżniczej	96
Zdjęcie 22. Fragment miejskich murów obronnych z XIV w.	96

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności Miasta Słupcy w latach 2007-2011	49
Wykres 2. Wskaźnik migracyjny na terenie Słupcy w latach 2007-2009	50

SPIS MAP

Mapa 1. Położenie Miasta Słupcy w regionie _____	9
Mapa 2. Granice administracyjne Miasta Słupcy _____	10
Mapa 3. Miasto Słupca na tle Powiatu Słupeckiego _____	10
Mapa 4. Powiat Słupecki na tle Województwa Wielkopolskiego _____	11
Mapa 5. Miasto Słupca na mapie Polski _____	11
Mapa 6. Struktura przestrzenna Miasta Słupcy _____	13
Mapa 7. Układ komunikacyjny Miasta Słupcy _____	15
Mapa 8. Plan murów obronnych z układem ulic i ważniejszych obiektów _____	25
Mapa 9. Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru Miasta Słupcy _____	88
Mapa 10. Obszar rewitalizacji Miasta Słupcy - ujęcie pogładowe _____	89